

**Okresowa ocena Planu zagospodarowania przestrzennego
województwa mazowieckiego
Część II. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego
o znaczeniu ponadlokalnym**

**Okresowa ocena Planu zagospodarowania przestrzennego
województwa mazowieckiego
Część II. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego
o znaczeniu ponadlokalnym**



seria **MAZOWSZE. Analizy i Studia nr 3 (64) 2023**
ISSN 1896-6322 ISSN on-line 2956-7106

Redaktor naczelny:

dr Elżbieta Kozubek

Dyrektor Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego w Warszawie

**Okresowa ocena Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego
Część II. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym**

Opracowano pod kierunkiem:

dr Elżbiety Kozubek

Dyrektora Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego w Warszawie

Koordinacja prac:

Patrycja Słomka

p.o. kierownika Zespołu Planowania Strategicznego

Zespół autorski:

Ewa Baranowska, Małgorzata Dąbrowska, Grzegorz Derbin, Agnieszka Dobrosielska, Grażyna Gapińska, Piotr Gocłowski, Elżbieta Goryszewska, Marcin Grodzicki, Elżbieta Jaglak, Aleksandra Klimczewska, Agata Kucharska, Andrzej Luśniewski, Justyna Macierakowska, Patrycja Maśka, Agnieszka Mync, Kamila Niedzielak, Marta Ogniewska, Marta Pankowska, Sebastian Pawłowski, Dariusz Piwowarczyk, Elżbieta Polak, Marcin Rojek, Renata Ryciak, Patrycja Słomka, Magdalena Sugajska, Michał Sugajski, Piotr Szpiega, Elżbieta Trzcińska, Magda Walczewska, Beata Wereda, Magdalena Żuchewicz, Paulina Żurawicka

Korekta redakcyjna uchwalonego tekstu:

Agnieszka Mync

Aneta Bogiel

Wydawca/Adres redakcji:

Redakcja MAZOWSZE. Analizy i Studia
Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie
ul. Nowy Zjazd 1, 00-301 Warszawa
tel. 22 518 49 34, fax 22 518 49 49
e-mail: redakcja@mbpr.pl; www.mbpr.pl

Redakcja techniczna, skład, łamanie i druk:

Zespół Wydawniczy Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego w Warszawie

Nakład:

100 egz.

Warszawa 2023

Spis treści

Wprowadzenie.....	7
1. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, poziom regionalny – wiążące ustalenia Planu...	9
1.1. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu	9
1.1.1. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu kolejowego	10
1.1.2. Inwestycje celu publicznego w zakresie lotnictwa	10
1.1.3. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg wojewódzkich	11
1.2. Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki odpadami	26
1.3. Inwestycje celu publicznego w zakresie infrastruktury społecznej.....	29
1.3.1. Dziedzictwo kulturowe.....	29
1.3.2. Kultura	31
1.3.3. Ochrona zdrowia	31
1.3.4. Edukacja	36
2. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – poziom krajowy i lokalny	36
2.1. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu	37
2.1.1. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu kolejowego	38
2.1.2. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu zbiorowego.....	43
2.1.3. Inwestycje celu publicznego w zakresie lotnictwa	45
2.1.4. Inwestycje celu publicznego w zakresie żeglugi śródlądowej	45
2.1.5. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg krajowych	45
2.1.6. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg miejskich na obszarze MOFW.....	48
2.2. Inwestycje celu publicznego w zakresie systemów energetycznych.....	48
2.2.1. Infrastruktura elektroenergetyczna	48
2.2.2. Infrastruktura gazowa.....	54
2.2.3. Infrastruktura paliw płynnych.....	58
2.3. Inwestycje celu publicznego w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.....	59
2.4. Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej.....	73
2.5. Inwestycje celu publicznego w zakresie infrastruktury społecznej.....	81
2.5.1. Dziedzictwo kulturowe.....	81
2.5.2. Kultura	81
2.5.3. Ochrona zdrowia	82
2.5.4. Edukacja	82
3. Postulaty i rekomendacje dotyczące kierunków zagospodarowania przestrzennego	85
3.1. Postulaty i rekomendacje odnoszące się do województwa	86
3.1.1. Sieć TEN-T	86
3.1.2. Transport kolejowy.....	86
3.1.3. Transport drogowy.....	87
3.1.4. Transport zbiorowy	87
3.1.5. Transport lotniczy	88
3.1.6. Ochrona środowiska i zasobów przyrody.....	88
3.1.7. Opieka i ochrona dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej	88
3.2. Postulaty i rekomendacje odnoszące się do MOFW.....	90
3.2.1. Transport kolejowy w MOFW.....	90
3.2.2. Transport drogowy w MOFW	91
3.2.3. Transport zbiorowy w MOFW	91
3.2.4. Transport lotniczy w MOFW	91
3.2.5. Ochrona środowiska i zasobów przyrody w MOFW	91
3.2.6. Opieka i ochrona dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej w MOFW.....	92

4. Podsumowanie	93
4.1. Stan realizacji ICP – poziom regionalny	93
4.2. Stan realizacji ICP – poziom krajowy i lokalny	94
4.3. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego – wnioski	96
Słownik pojęć	97
Słownik skrótów	98
Materiały źródłowe	99
Literatura, dokumenty i akty prawne	99
Strony internetowe	101
Spis rycin	102
Spis wykresów	102
Spis tabel	103

Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie stanowi drugą część okresowej oceny *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego*¹ (dalej: *Plan* lub *PZPWM*), przeprowadzonej na podstawie art. 45 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (dalej: *ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* lub *UPZP*, Dz. U. z 2023 r. poz. 977). Zgodnie z art. 39 ust. 3 pkt 3 *UPZP*, w planie zagospodarowania przestrzennego województwa określa się w szczególności m.in. rozmieszczenie inwestycji celu publicznego (dalej: *ICP*) o znaczeniu ponadlokalnym. Ustawa ponadto doprecyzowuje, że w planie umieszcza się te inwestycje, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością. Zgodnie z *UPZP*, za inwestycje celu publicznego uznaje się te inwestycje, które przyczyniają się do realizacji celów wymienionych w art. 6 *ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami* w zakresie bezpieczeństwa, infrastruktury społecznej, systemu przesyłowego paliw i energii, gospodarki wodnej, infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz infrastruktury drogowej i kolejowej.

W rozdziale 4 przyjętego w 2018 r. *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego* wskazano inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z poziomu regionalnego jako wiążące ustalenia *Planu*. Podstawą wprowadzenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z poziomu regionalnego do *PZPWM*, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 39 ust. 5 *UPZP*, były następujące dokumenty przyjęte przez Sejmik Województwa Mazowieckiego:

- *Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038. Wykaz przedsięwzięć do WPF Województwa Mazowieckiego*²,
- *Plan rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa mazowieckiego na lata 2016–2026*³,

¹ *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego* przyjęty uchwałą nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego* (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2018 r. poz. 13180).

² *Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038* przyjęta uchwałą nr 259/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie *Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038*, z późn. zm.

³ *Plan rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa mazowieckiego na lata 2016–2026* przyjęty uchwałą nr 1777/290/17 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie *Planu rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa mazowieckiego na lata 2016–2026*.

- *Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020. Wykaz Projektów Pozakonkursowych EFRR RPO WM 2014–2020*⁴,
- *Plan wykonawczy do Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku w obszarze Przestrzeni i Transport*⁵,
- *Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024. Plan inwestycyjny dla województwa mazowieckiego*⁶.

W rozdziale 5 *Planu* uwzględniono *ICP* o znaczeniu ponadlokalnym z poziomu krajowego i lokalnego⁷. Podstawą wprowadzenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z poziomu krajowego do *Planu*, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 39 ust. 5 *UPZP*, były następujące dokumenty przyjęte przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów lub właściwego ministra:

- *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – KPZK 2030*⁸,
- *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 roku (z perspektywą do 2030 r.)*⁹,
- *Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.)*¹⁰,

⁴ Na podstawie <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/regionalny-program-operacyjny-wojewodztwa-mazowieckiego-na-lata-2014-2020/> (dostęp: styczeń 2023 r.).

⁵ *Plan wykonawczy do Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku w obszarze Przestrzeni i Transport* przyjęty uchwałą nr 1546/183/16 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 4 października 2016 r. w sprawie *Planu wykonawczego do Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 r. w obszarze Przestrzeni i Transport* wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko* oraz *Podsumowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko*, zawierającego uzasadnienie wyboru przyjętego *Planu*.

⁶ *Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024* przyjęty uchwałą nr 3/19 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie *uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024*.

⁷ Poziom krajowy i lokalny odnoszą się do poziomu realizacji inwestycji, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością. Inwestycje realizowane na poziomie lokalnym dotyczą inwestycji zaplanowanych do realizacji na obszarze miejskiego obszaru funkcjonalnego Warszawy (MOFW) z uwagi na to, że *Plan MOFW* jest integralną częścią *PZPWM*.

⁸ *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* przyjęta uchwałą nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie *przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* (M.P. z 2012 r. poz. 252), uchylona po wejściu w życie *ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378 oraz z 2022 r. poz. 1079).

⁹ *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)* przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie *przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)* (M.P. z 2017 r. poz. 260).

¹⁰ *Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.)* przyjęty uchwałą nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r. w sprawie *ustanowienia programu wieloletniego*

- *Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku*¹¹,
- *Kontrakt Terytorialny dla Województwa Mazowieckiego*¹²,
- *Dokument Implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.)*¹³,
- *Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020 (wykaz dużych projektów¹⁴ oraz Lista Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej)*,
- *Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym*,
- *Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych*,
- *Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu*,
- *Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku*,
- *Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły*¹⁵,
- *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*¹⁶,
- *Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.*,
- *Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych – AKPOŚK 2017*¹⁷,
- *Master Plan dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG opracowany na podstawie AKPOŚK 2017*,
- *Wykaz zadań inwestycyjnych Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie RZGW w Warszawie*,
- *Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”*.

pod nazwą „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.)”, z późn. zm.

¹¹ *Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku* przyjęty uchwałą nr 162/2015 Rady Ministrów z dnia 15 września 2015 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Kolejowego do 2023 roku, z późn. zm.

¹² *Kontrakt Terytorialny dla Województwa Mazowieckiego* przyjęty uchwałą Rady Ministrów nr 233 z dnia 14 listopada 2014 r. w sprawie zatwierdzenia Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Mazowieckiego (M.P. z 2014 r. poz. 1142).

¹³ *Dokument Implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.)* przyjęty uchwałą nr 201/2014 Rady Ministrów z dnia 13 października 2014 r.

¹⁴ Na podstawie <https://www.pois.gov.pl/strony/o-programie/dokumenty/program-operacyjny-infrastruktura-i-srodowisko-2014-2020/> (dostęp: styczeń 2023 r.).

¹⁵ *Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły* przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1841).

¹⁶ *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911).

¹⁷ *Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych – AKPOŚK 2017*, Załącznik do obwieszczenia Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2017 r. (M.P. z 2017 r. poz. 1183).

O ile regionalna polityka przestrzenna określana jest szczegółowo przez samorząd województwa, o tyle polityka przestrzenna państwa, stosownie do ustaleń ustawodawcy, jest tylko uwzględniana w planie zagospodarowania przestrzennego województwa. Samorząd województwa nie posiada ustawowych kompetencji do tego, by tę politykę uzupełniać, a tym bardziej kreować. Jest zobowiązany tylko do przeniesienia ICP z poziomu krajowego do planu województwa. Inne działanie samorządu w tej mierze byłoby ustawowo niedopuszczalnym przejęciem kompetencji centralnych organów państwa przez samorząd województwa. Inwestycje te zostały w *Planie* uwzględnione i przedstawione kartograficznie w sposób ramowy/kierunkowy – orientacyjny. Ich szczegółowe usytuowanie/przebieg wskazywane są w stosownych dokumentach rządowych, a konkretnie – w projektach tych inwestycji.

Inwestycje celu publicznego ujęte w tabelach podzielono ze względu na stopień realizacji na:

- zrealizowane (inwestycja została zakończona i funkcjonuje; w przypadku inwestycji transportowych – te, które zostały ukończone i funkcjonują w docelowych parametrach, np. prędkość, liczba jezdni/torów, wyposażenie),
- w realizacji (odbyło się postępowanie przetargowe związane z prowadzeniem robót budowlanych, uzyskano dofinansowanie na realizację inwestycji lub otrzymano ważne pozwolenie na budowę; w przypadku inwestycji transportowych – te, dla których trwają prace projektowe, prace przygotowawcze do realizacji, prace budowlane lub toczą się prace studialne, tj. opracowywane są studium wykonalności, studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowe, koncepcja),
- niezrealizowane (nie podjęto działań, inwestycja pozostaje na etapie koncepcji bądź uzyskiwania stosownych decyzji, pozwoleń).

Ponadto, dla części inwestycji transportowych dokonano podziału ze względu na stan realizacji, ponieważ niektóre z nich wykonywane były częściowo/odcinkowo.

Pozostałe inwestycje istotne z punktu widzenia samorządu województwa, które nie zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, a zatem niemające zapewnionego źródła finansowania, mają formę postulatywną. Postulaty i rekomendacje, zawarte w rozdziale 6 *Planu*, odnoszą się do realizacji celów rozwojowych określonych w *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze*¹⁸, obowiązującej

¹⁸ *Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze* przyjęta uchwałą nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku*.

w momencie przyjęcia *Planu*, oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego ujętych w *Planie*. Stanowią one propozycje rozwiązań przestrzennych przy formułowaniu stanowisk i wniosków samorządu województwa pod adresem polityki przestrzennej państwa oraz elementy fakultatywne – do uwzględnienia w dokumentach planistycznych gmin.

1. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, poziom regionalny – wiążące ustalenia Planu

W *Planie* ujęto 178 inwestycji celu publicznego z poziomu regionalnego, stanowiących wiążące ustalenia *Planu*, z czego w zakresie:

- transportu – 108, w tym:
 - transportu kolejowego – 6,
 - transportu lotniczego – 3,
 - dróg wojewódzkich – 99,
- gospodarki odpadami – 10,
- infrastruktury społecznej – 60, w tym:
 - dziedzictwa kulturowego – 14,
 - kultury – 9,
 - ochrony zdrowia – 36,
 - edukacji – 1.

W kolejnych podrozdziałach dokonano analizy stopnia realizacji ICP w poszczególnych obszarach tematycznych¹⁹. Stan realizacji konkretnych ICP ujętych w *Planie* prezentują tabele 1–8. Dodatkowo, dla inwestycji infrastrukturalnych opracowano mapy prezentujące aktualny stan ich realizacji (Ryc. 1–10).

1.1. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu

W celu oceny realizacji inwestycji celu publicznego w zakresie transportu wystąpiono do zarządców dróg wojewódzkich, infrastruktury kolejowej oraz lotniska o udostępnienie informacji na temat stanu ich realizacji na koniec 2022 r. Pozyskane informacje przedstawiono w tabelach 1–3.

Na poziomie regionalnym, w PZPWM ujęto 108 inwestycji celu publicznego w obszarze transportu, w tym 99 – w zakresie dróg wojewódzkich, 3 – lotnictwa (w tym 2 portu lotniczego Warszawa-Modlin) i 6 inwestycji kolejowych dotyczących zapleczy taborowych dla Kolei Mazowieckich oraz rozbudowy linii kolejowej w zarządzie WKD. Wśród zrealizowanych inwestycji w zakresie dróg wojewódzkich dominują

rozbudowa i przebudowa krótkich odcinków lub obiektów na istniejącej sieci, z których większość zawarta była (na etapie sporządzania PZPWM) jedynie w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Mazowieckiego (WPF WM).

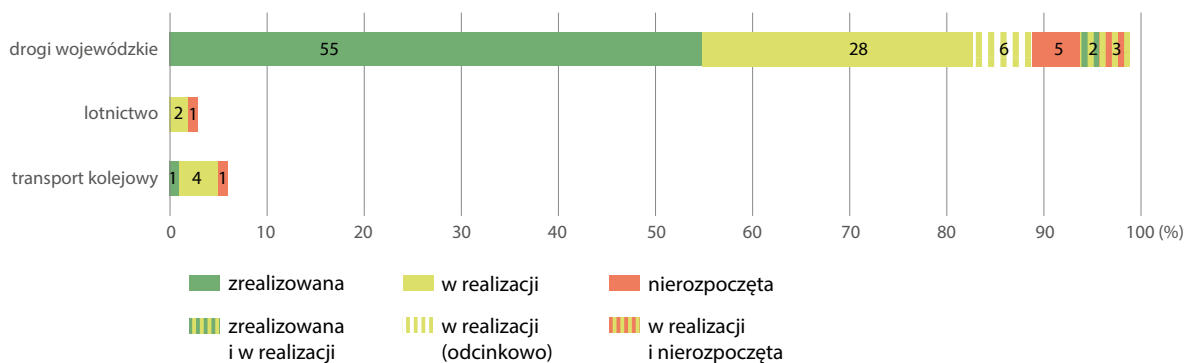
Od czasu wejścia w życie obowiązującego PZPWM podjęto działania w celu realizacji nowych inwestycji w zakresie m.in. budowy dróg wojewódzkich. Są to obwodnice²⁰: Makowa Mazowieckiego (DW626), Ostrowi Mazowieckiej (DW627), Gąbina (DW574), Szydłowca (DW727), Rościszewa (DW541), Ostrołęki (DW544/627) oraz budowa w nowym śladzie dróg: DW627 od Ostrołęki do węzła z S61, DW807 od DW801 do węzła z S17, DW580 w powiecie warszawskim zachodnim oraz „małej” i „dużej” obwodnicy Płocka w planowanym układzie dróg wojewódzkich po wschodniej stronie miasta. Z uwagi na upływający w 2026 r. okres obowiązywania *Planu rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa mazowieckiego na lata 2016–2026*, wskazane jest podjęcie prac nad aktualizacją dokumentu, który obejmowałby powyższe planowane działania oraz wynikające m.in. z nowych dokumentów dotyczących rozwoju dróg (*Regionalnego Planu Transportowego Województwa Mazowieckiego w perspektywie do 2030 roku*²¹), a także: modelu transportowego województwa, postulatów zawartych w obowiązującym PZPWM, przeglądów stanu technicznego dróg (w zakresie przebudowy i rozbudowy), potrzeb pieszych i rowerzystów (z uwzględnieniem *Standardów infrastruktury rowerowej i koncepcji tras rowerowych wskazanych do realizacji w perspektywie do 2030 roku w województwie mazowieckim*²²) oraz wniosków samorządów. Powyższe postulaty powinny uwzględniać kierunki działań i działania zawarte w obszarze „Dostępność” *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+*.

²⁰ Plan postępowania o udzielenie zamówień na 2022 r., na podstawie <https://mzdw.pl/pl/strona/plan-postepowan-o-udzielenie-zamowien> (dostęp: październik 2022 r.) oraz pismo znak: I-1.43.1.2022.4.KM z dnia 30.03.2023 r.

²¹ *Regionalny Plan Transportowy Województwa Mazowieckiego w perspektywie do 2030 roku* przyjęty uchwałą 515/313/22 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 5 kwietnia 2022 r. w sprawie *Regionalnego Planu Transportowego Województwa Mazowieckiego w perspektywie do 2030 roku wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko do Regionalnego Planu Transportowego Województwa Mazowieckiego w perspektywie do 2030 roku*.

²² *Standardy infrastruktury rowerowej i koncepcja tras rowerowych wskazanych do realizacji w perspektywie do 2030 roku w województwie mazowieckim* przyjęte uchwałą nr 1100/333/22 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie przyjęcia dokumentu pn.: „Standardy infrastruktury rowerowej i koncepcja tras rowerowych wskazanych do realizacji w perspektywie do 2030 roku w województwie mazowieckim”.

¹⁹ Stan na koniec 2022 r.



Wykres 1. Stan realizacji inwestycji celu publicznego w zakresie transportu w województwie mazowieckim – poziom regionalny

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji

*Innowacyjne Mazowsze*²³. Zaktualizowany dokument stanowiłby podstawę do zawarcia w PZPWM, zgodnie z art. 39 ust. 5 UPZP, inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w zakresie dróg wojewódzkich, a w kolejnym kroku – ich uzgodnienie z samorządem gminnym podczas sporządzania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego/planów ogólnych/miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i realizację w wyznaczonym pasie terenu. Taki sposób postępowania ma przewagę nad trybem znanym ze „specustawy drogowej”²⁴ (a jednocześnie go nie wyklucza), gdyż w dłuższej perspektywie pozwala na rezerwację i pozyskanie terenu pod inwestycję oraz posiada walor informacyjny dla potencjalnych inwestorów na obszarze oddziaływania drogi.

Realizacja i planowanie rozwoju infrastruktury transportowej powoduje konflikty społeczne i kolizje przestrzenne, wynikające z jej potencjalnego przebiegu w pobliżu terenów zabudowanych oraz cennych przyrodniczo. Związane jest to nie tylko z budową liniowej infrastruktury transportowej samej w sobie, ale również z nieracjonalnie prowadzoną polityką przestrzenną na poziomie lokalnym, powodującą rozproszenie zabudowy (szczególnie na obszarach podmiejskich) i problemy z wytyczeniem korytarzy dla infrastruktury, a także realizacją inwestycji w trybie tzw. specustaw. W zakresie planowania i budowy nowych dróg wojewódzkich, w okresie oceny PZPWM odnotowano problemy związane z realizacją:

- nowego przebiegu drogi DW579 w Błoniu,
- nowego przebiegu drogi DW721 na odcinku Piaszeczno–Sękocin (DK7),
- nowego przebiegu drogi DW724 w gminie Konstancin-Jeziorna,
- nowego przebiegu drogi DW740 w gminie Zakrzew,
- drogi „Paskowianki” na odcinku od DW719 do S8.

1.1.1. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu kolejowego

W zakresie inwestycji kolejowych realizowanych na poziomie regionalnym (Tabela 1, Ryc. 1, 2), w PZPWM uwzględniono inwestycje dotyczące baz utrzymaniowo-naprawczych Kolei Mazowieckich, rozbudowy linii kolejowej w zarządzie WKD oraz budowy bocznic w Pomiechówku. Spośród tych inwestycji zrealizowano jedynie bazę utrzymaniowo-naprawczą w Tłuszczu, a pozostałe – obejmujące bazy – znajdują się w trakcie realizacji. W ramach inwestycji dotyczącej budowy drugiego toru na linii nr 47 toczą się prace budowlane. Prace związane z budową bocznicy do strefy ekonomicznej w Pomiechówku zostaną rozpoczęte po zaprojektowaniu odcinka linii kolejowej do lotniska w Modlinie.

1.1.2. Inwestycje celu publicznego w zakresie lotnictwa

Inwestycje w zakresie lotnictwa na poziomie regionalnym (Tabela 2) obejmowały działania mające na celu rozbudowę portu lotniczego w Modlinie oraz rozwój infrastruktury lądowisk o charakterze specjalnym na terenie województwa. Spośród trzech ICP, w realizacji pozostawały inwestycje dotyczące lotniska w Modlinie, które przyczynią się do zwiększenia jego przepustowości i możliwości obsłużenia większej liczby pasażerów.

²³ Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+. *Innowacyjne Mazowsze* przyjęta uchwałą nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+.

²⁴ Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 162).

Tabela 1. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu kolejowego – poziom regionalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr linii kolejowej	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
1.	Poprawa jakości przewozów pasażerskich Kolei Mazowieckich poprzez zakup i modernizację pojazdów kolejowych wraz z inwestycjami w zaplecza techniczne do utrzymania taboru. Zakup i rozbudowa bazy utrzymaniowo-naprawczej w Sochaczewie		✓		w realizacji prace przygotowawcze – dokonano wykupu działek
2.	Poprawa jakości przewozów pasażerskich Kolei Mazowieckich poprzez zakup i modernizację pojazdów kolejowych wraz z inwestycjami w zaplecza techniczne do utrzymania taboru. Budowa bazy utrzymaniowo-naprawczej w Radomiu		✓		w realizacji prace projektowe i przygotowawcze do ogłoszenia przetargu na budowę
3.	Poprawa jakości przewozów pasażerskich Kolei Mazowieckich poprzez zakup i modernizację pojazdów kolejowych wraz z inwestycjami w zaplecza techniczne do utrzymania taboru. Zakup bazy utrzymaniowo-naprawczej w Tłuszczu			✓	zrealizowano
4.	Modernizacja infrastruktury kolejowej linii WKD – poprzez budowę drugiego toru linii kolejowej nr 47 od Podkowy Leśnej do Grodziska Mazowieckiego	47		✓	w realizacji prace budowlane
5.	Rozbudowa linii Warszawskiej Kolei Dojazdowej	47		✓	w realizacji prace budowlane
6.	Budowa bocznicy kolejowej wraz z węzłami przeładunkowymi na potrzeby transportu towarowego w Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej Podstrefie Pomiechówek oraz terenów inwestycyjnych wokół lotniska Modlin			✓	nie zrealizowano realizacja możliwa po zaprojektowaniu linii kolejowej do lotniska w Modlinie

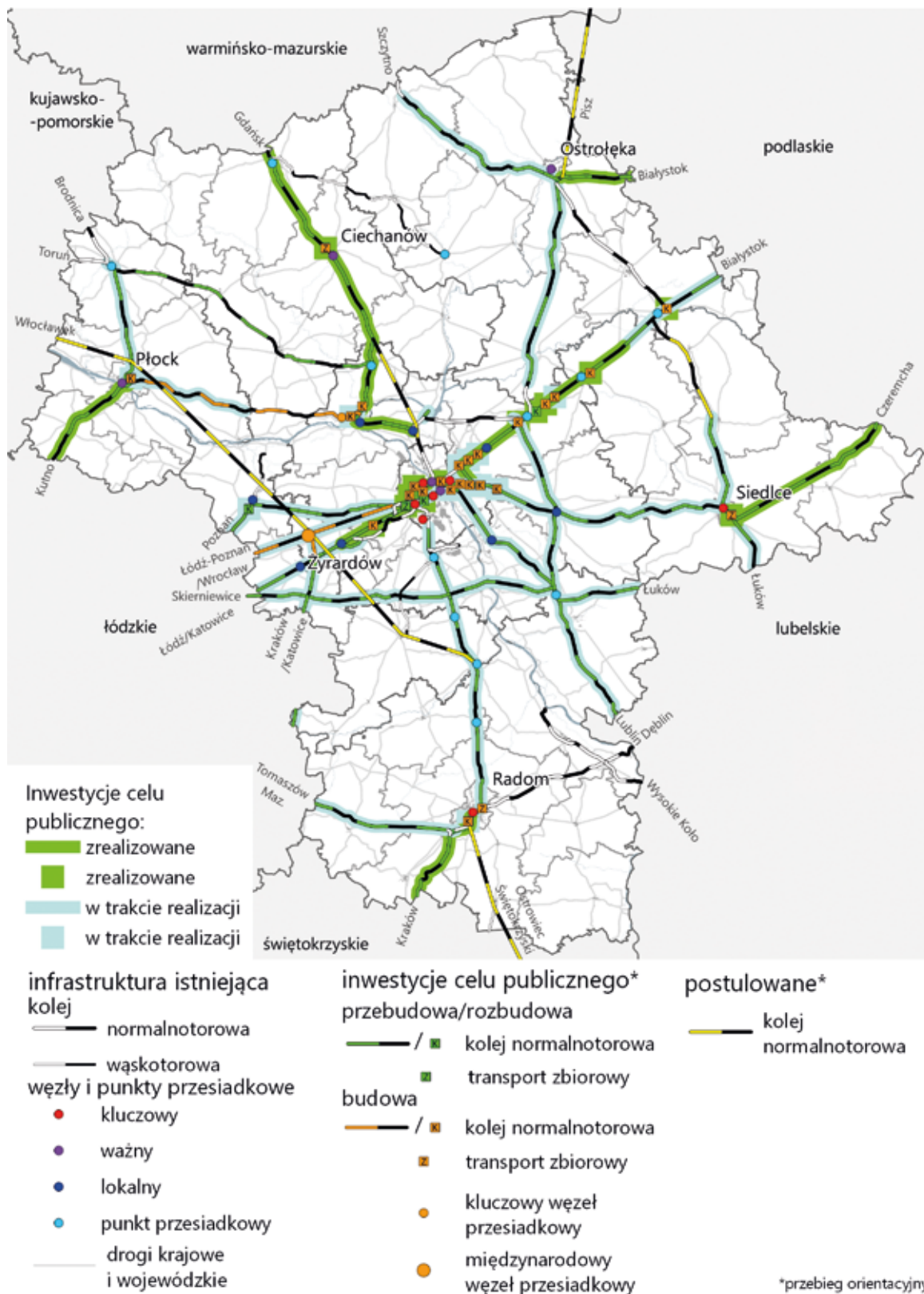
Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od Kolei Mazowieckich oraz Warszawskiej Kolei Dojazdowej

1.1.3. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg wojewódzkich

Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg wojewódzkich (Tabela 3, Ryc. 3, 4) obejmowały rozbudowę, remont oraz budowę nowych odcinków dróg. Wśród 99 inwestycji, 13 dotyczy budowy nowych dróg, 6 – przebudowy skrzyżowań, 5 – prac na obiektach inżynierskich (mosty, wiadukty, tunele). Pozostałe 75 inwestycji dotyczy przebudowy lub rozbudowy dróg, wśród których 4 inwestycje obejmują także budowę nowych odcinków dróg: DW579 w Błoniu, DW631 w Nowym Dworze Mazowieckim, DW637 w Stanisławowie i DW801 w Józefowie. W regionie mazowieckim regionalnym zaplanowano 53 inwestycje,

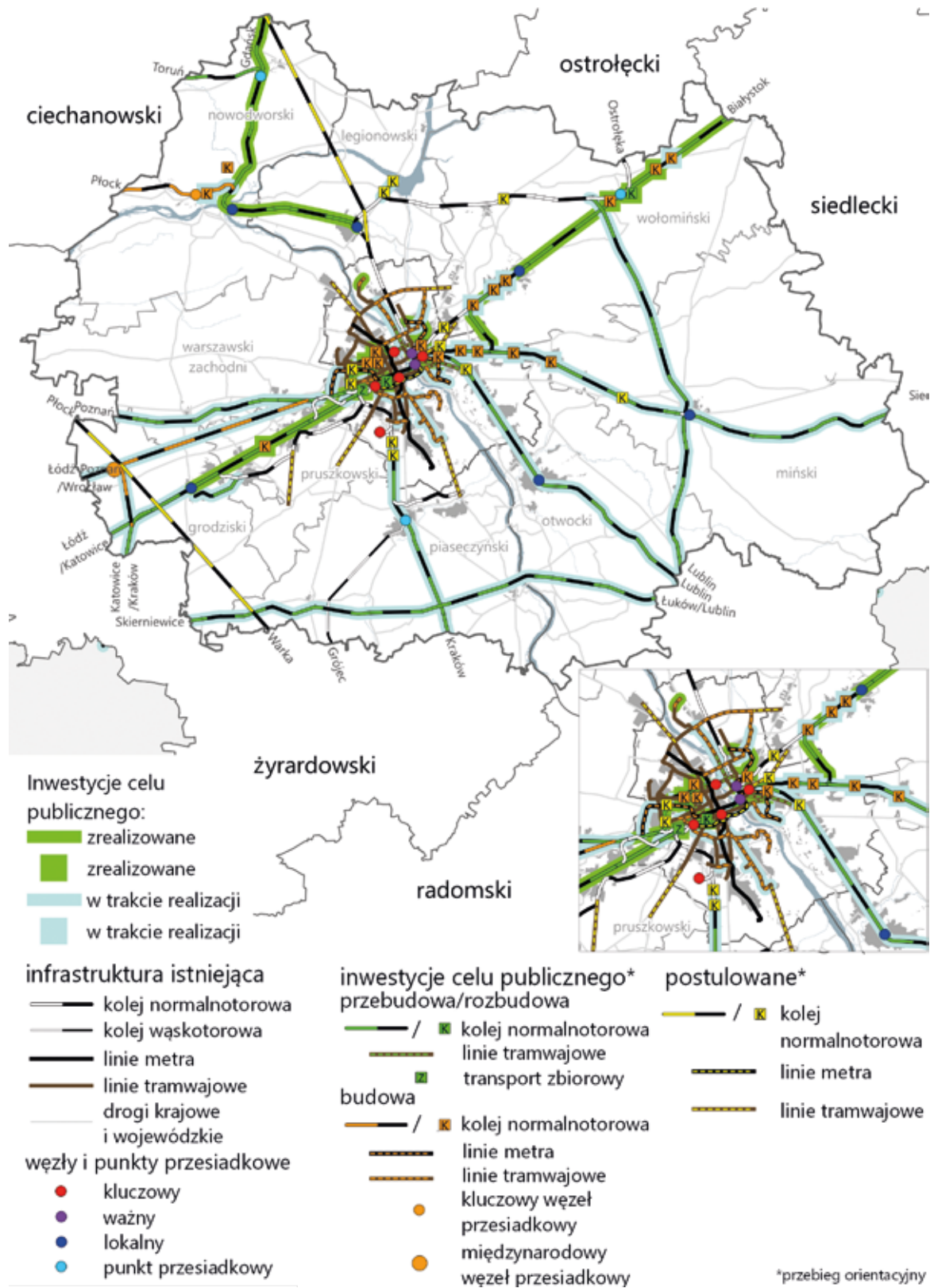
a w MOFW – 41. Pozostałe 5 inwestycji znajduje się na obszarze obydwu regionów.

W analizowanym okresie zrealizowano w pełni 55 inwestycji, w tym 4 dotyczące budowy nowych dróg: obwodnicy Gąbina w ciągu DW577, obwodnicy Grodziska Mazowieckiego w ciągu DW579, nowego odcinka DW635 do węzła z drogą S8 oraz DW747 na odcinku Lipsko–Solec nad Wisłą. Ponadto, zrealizowano 44 inwestycje w zakresie rozbudowy/przebudowy istniejących odcinków dróg, wśród których prawie połowa dotyczyła inwestycji o długości nieprzekraczającej 2 km, a 7 inwestycji – prac punktowych na obiektach inżynierskich i skrzyżowaniach.



Ryc. 1. Realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie transportu kolejowego i zbiorowego w województwie mazowieckim – poziom krajowy i regionalny

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie MSIP, KPZK 2030, SOR, KPK 2023, Dokumentu Implementacyjnego do SRT do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.), POIŚ 2014–2020. Wykaz dużych projektów, KT dla Województwa Mazowieckiego, RPO Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020. Wykaz Projektów Pozakonkursowych EFRR RPO WM 2014–2020, PW PT SRWM 2030



Ryc. 2. Realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie transportu kolejowego i zbiorowego w MOFW – poziom krajowy i regionalny

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie MSIP, KPZK 2030, SOR, KPK 2023, Dokumentu Implementacyjnego do SRT do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.), POIiŚ 2014–2020. Wykaz dużych projektów, KT dla Województwa Mazowieckiego, RPO Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020. Wykaz Projektów Pozakonkursowych EFRR RPO WM 2014–2020, PW PT SRWM 2030

Tabela 2. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu lotniczego – poziom regionalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)		Stan realizacji inwestycji
1.	Rozbudowa MPL Warszawa-Modlin poprzez inwestycje związane z uruchomieniem terminalu CARGO, rozbudową terminalu pasażerskiego, budową parkingu wielopoziomowego		✓	w realizacji	prace studialne – w zakresie zagospodarowania wybudowanego obiektu CARGO decyzja o pozwoleniu na budowę – dla rozbudowy terminalu prace studialne – dla budowy parkingu wielopoziomowego
2.	Rozbudowa infrastruktury lotniczej MPL Warszawa-Modlin, w tym: zwiększenie liczby płyt postojowych dla statków powietrznych, budowa stanowiska do odladzania samolotów bliżej progu stacji drogi startowej, rozbudowa dróg kołowania		✓	w realizacji	prace studialne – opracowano koncepcję, inwestycja na etapie uzyskania decyzji środowiskowej w zakresie zwiększenia liczby płyt postojowych prace studialne – w zakresie płyty do odladzania prace budowlane – rozbudowa dróg kołowania
3.	Rozwój infrastruktury lądowisk na terenie Mazowsza o charakterze specjalnym	✓	✓	nie zrealizowano	

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od MPL Warszawa-Modlin

Tabela 3. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg wojewódzkich – poziom regionalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
1.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 539 na odcinku od km 0+000 do km 2+316 dł. 2,316 km od m. Blinno do gr. woj. – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	539	✓		zrealizowano
2.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 541 na odcinku od km ok. 55+328 do km 72+775	541	✓		zrealizowano
3.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 541 na odcinku od km 38+170 do km 38+662 oraz od km 39+268 do km 51+500 na terenie gmin Lubowidz i Żuromin	541	✓		zrealizowano
4.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 544 Przasnysz–Ostrołęka na odc. od km 131+500 do km 132+660 (L = 1,160 km) na terenie gminy Krasnosielc – ETAP II od km 131+500 do km 132+470 (L = 0,970 km) – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	544	✓		w realizacji prace projektowe

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
5.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 544 Mława–Przasnysz–Ostrołęka, przejście Obrębiec na odcinku od km 108+664,05 do km 108+914,59 – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	544	✓		zrealizowano w obrębie mostu
6.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 544 Mława–Przasnysz–Ostrołęka od km 101+664 do km 102+557,59 – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	544	✓		w realizacji prace projektowe
7.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 559 na odcinku gr. woj.–Bądkowo Jeziorne od km 23+600 do km 28+680 – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	559	✓		zrealizowano
8.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 559 od km 45+135 do km 46+700 przejście przez Maszewo Duże – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	559	✓		w realizacji prace projektowe
9.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 560 ul. Płocka w Sierpcu (od ronda do torów) – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	560	✓		w realizacji prace projektowe
10.	Budowa drogi wojewódzkiej od drogi wojewódzkiej nr 560 do drogi krajowej nr 10	560	✓		w realizacji prace budowlane
11.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 563 Rypin–Żuromin–Mława w m. Jasiony na odcinku od km 19+197 do km 19+677 – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	563	✓		zrealizowano
12.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 571 Naruszewo–Nasielsk–Pułtusk (km 32+820) na skrzyżowaniu z drogą wojewódzką nr 632 Płońsk–Nasielsk–Pułtusk–Marki (km 34+244) w m. Pniewo – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	571		✓	zrealizowano
13.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 571 od km 43+935 do km 45+212 w m. Winnica wraz z budową kanalizacji deszczowej z wylotem do rzeki Niestępówki oraz budowa chodnika i zatok autobusowych na odcinku od km 48+100 do km 48+350 w m. Gołdkowo – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	571	✓		zrealizowano
14.	Rozbudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 573 (ul. Legionów Polskich) z drogą wojewódzką bez numeru i drogą gminną nr 140189W w Gostyninie (ul. Kościuszki) powiat gostyniński – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	573	✓		zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
15.	Droga wojewódzka nr 575 Płock–Kazuń Nowy – zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego	575	✓	✓	w realizacji	Odcinkowo: przebudowano 0,5 km wyremontowano 39 km ciąg pieszo-rowerowy 1 km
16.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 575 relacji Płock–Kazuń w m. Wymyśle Polskie na terenie gminy Słubice (powiat płocki)	575	✓		zrealizowano	
17.	Odbudowa drogi nr 575 na odcinku Nowa Korzeniówka–Potrzebna od km 9+000 do km 11+677 – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	575	✓		zrealizowano	
18.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 575 przejście przez m. Słubice w km od 24+800 do 26+300	575	✓		w realizacji	prace projektowe
19.	Budowa drogi wojewódzkiej nr 577 (obwodnica m. Gąbin)	577	✓		zrealizowano	
20.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 577 w km od 36+300 do 37+200 dł. 0,9 km przejście przez m. Brzozów Stary, powiat sochaczewski – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	577	✓		zrealizowano	
21.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 577 relacji Łąck–Ruski odc. od km 38+050 do km 39+600 oraz od km 40+900 do km 45+804 (etap I od km 38+050 do km 39+600) – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	577	✓		zrealizowano	
22.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 579 Kazuń–Błonie Etap II – zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego – wzmocnienie konstrukcji	579		✓	w realizacji	prace budowlane
23.	Budowa zachodniej obwodnicy Grodziska Mazowieckiego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 579	579		✓	zrealizowano	
24.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 579 relacji Kazuń Polski–Leszno–Błonie–Grodzisk Maz.–Radziejowice na odcinku od km 41+272 do km 52+714 na terenie gmin Grodzisk Maz., Radziejowice, powiatów grodzkiego i żyrardowskiego	579	✓	✓	zrealizowano	
25.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 579 na odcinku od km 22+600 do km 27+290 (skrzyżowanie z drogą krajową nr 92) na terenie gmin Leszno i Błonie	579		✓	zrealizowano	
26.	Budowa oraz rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 579 w Błoniu	579		✓	w realizacji	prace studialne
27.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 583 na odcinku od km 7+627 do km 14+000 oraz od km 16+100 do 16+600 w gm. Pacyna – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	583	✓		zrealizowano	w km od 16+100 do 16+600
					w realizacji	w km 7+627 – 14+000, prace projektowe

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
28.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 583 przejście przez m. Lwówek – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	583	✓		zrealizowano
29.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 614 na odcinku od km 0+000 do km 4+100 na terenie miasta i gminy Chorzele	614	✓		w realizacji prace projektowe
30.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 616 od km 19+018 do km 27+020 (gm. Dzierzgowo i gm. Grudusk) – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	616	✓		zrealizowano
31.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 618 relacji Gołmin–Wyszaków – zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego	618	✓		w realizacji Odcinkowo: przebudowano 14 km wyremontowano 5 km obiekty inżynierskie 1 szt.
32.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 626 na odc. od km 20+935 do km 22+718 w m. Sypniewo – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	626	✓		zrealizowano
33.	Budowa drogi wojewódzkiej nr 627 na odcinku Kosów Lacki–Sokołów Podlaski (Etap I – opracowanie dokumentacji) – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	627	✓		w realizacji prace projektowe
34.	Rozbudowa dróg wojewódzkich: nr 627 na odcinkach od km 38+290 do km 39+678 i od km 39+978 do km 41+861 oraz nr 677 od km 41+560 do km 43+540 na terenie miasta i gminy Ostrów Mazowiecka	627/677	✓		nie zrealizowano wycofano się z realizacji zadania na rzecz budowy obwodnicy
35.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 628 (ul. Legionów) odc. od km 0+073 do km 0+200 w zakresie przebudowy skrzyżowania z drogą powiatową nr 4359W (ul. Wileńska) wraz z budową sygnalizacji świetlnej – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	628		✓	zrealizowano
36.	Rozbudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 631 – ul. Nowodworskiej z drogą powiatową nr 1817W – ul. Dworcową oraz drogą gminną 180504W z budową sygnalizacji świetlnej w m. Góra i Janówek Pierwszy, gmina Wieliszew, powiat legionowski	631		✓	zrealizowano
37.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 631 relacji Nowy Dwór Maz.–Warszawa – przebudowa odcinka Nowy Dwór Maz. (DK nr 85)–Zielonka (wybrane odcinki) wraz z budową nowego przebiegu drogi w Nowym Dworze Mazowieckim – zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego	631		✓	w realizacji prace projektowe na odcinku od DK61 do DW634 nie zrealizowano w pozostałym zakresie

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
38.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 631 na odcinku od skrzyżowania z drogą krajową nr 61 do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 634	631		✓	w realizacji	prace projektowe
39.	Droga wojewódzka nr 634 gr. Warszawy–Zielonka–Wołomin–Tuszczy–Wólka Kozłowska – zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego	634		✓	w realizacji	Odcinkowo: wyremontowano 5 km objekty inżynierskie 4 szt. budowa chodnika 1 km budowa ciągu pieszo-rollerowego 1 km
40.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 634 na wskazanych odcinkach na terenie gmin Zielonka, Kobylka, Wołomin	634		✓	w realizacji	prace projektowe
41.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 634 relacji Warszawa–Wólka Kozłowska, ul. Skorupki w m. Ząbki na odc. od ul. Orlej do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 631	634		✓	w realizacji	prace budowlane
42.	Rozbudowa skrzyżowania dróg wojewódzkich nr 634 i 635, tj. ul. Szosy Jadowskiej z al. Niepodległości w Wołominie	634/635		✓	w realizacji	prace projektowe
43.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 635 na odcinku od km 10+726 do km 11+486 na terenie miasta Wołomin	635		✓	w realizacji	prace budowlane
44.	Budowa drogi wojewódzkiej nr 635 na odcinku od istniejącej drogi wojewódzkiej nr 635 do węzła „Wołomin” na drodze krajowej S8	635		✓	zrealizowano	
45.	Droga wojewódzka nr 637 Warszawa–Węgrów – zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego	637		✓	zrealizowano	
46.	Rozbudowa DW 637 na odcinku od gr. Warszawy do m. Stanisławów wraz z budową obwodnicy m. Stanisławów	637		✓	zrealizowano	od gr. Warszawy do km 41+360
					w realizacji	prace projektowe w zakresie obwodnicy Stanisławowa
47.	Poprawa dostępności infrastrukturalnej zakładów przetwórstwa mięsnego polegająca na modernizacji drogi wojewódzkiej nr 647	647	✓		nie zrealizowano	
48.	Budowa tunelu drogowego oraz drogi wojewódzkiej nr 638 w km 19,400 linii kolejowej nr 2 w m. Sulejówek – zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz uelastycznienie ruchu zarówno tranzytowego, jak i lokalnego w granicach m. Sulejówek	638		✓	w realizacji	prace budowlane
49.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 690 na odcinku od km 13+039,86 m. Boguty–Żurawie do km 14+600 m. Boguty–Pianki – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	690	✓		zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
50.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 694 Przyjmy-Brok-gr. woj. od km 26+496 do km 28+042,70 w m. Małkinia Górna – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	694	✓		zrealizowano	
51.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 698 na odcinku od km 10+613 do km 18+355 oraz od km 30+818 do km 34+110	698	✓		zrealizowano	
52.	Budowa skrzyżowań bezkolizyjnych linii kolejowej nr 3 z drogami wojewódzkimi nr 718 i 701 na terenie gm. Ożarów Mazowiecki – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	701/718		✓	w realizacji	prace projektowe
53.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 705 ul. 15-go Sierpnia odc. od obwodnicy Sochaczewa (DK nr 50 i nr 92) do ul. Inżynierskiej – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	705	✓		zrealizowano	
54.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 705 w ciągu ul. Chopina na odc. od Ronda Jana Pawła II do torów kolejki wąskotorowej w Sochaczewie – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	705	✓		zrealizowano	
55.	Budowa wiaduktu i rozbiórka istniejącego wiaduktu w ciągu drogi wojewódzkiej nr 718 nad linią kolejową w m. Pruszków wraz z dojazdami w niezbędnym zakresie	718		✓	nie zrealizowano	zadanie wycofane na rzecz rozbudowy drogi
56.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 718 na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 580 w m. Borzęcin Duży do węzła autostrady A2 „Pruszków” na terenie gmin: Stare Babice, Ożarów Mazowiecki i Pruszków	718		✓	w realizacji	prace projektowe w zakresie od DW580 do DK92
					nie zrealizowano	w pozostałym zakresie
57.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 719 relacji Warszawa-Kamion – zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego	719	✓	✓	w realizacji	Odcinkowo: przebudowano 1 km wyremontowano 14 km obiekty inżynierskie 11 szt. skrzyżowania 2 szt.
58.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 719 polegająca na rozbiórce istniejącego obiektu mostowego i budowie przepustu na rz. Rokitnica w km 33+046 w m. Grodzisk Maz./Milanówek – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	719		✓	zrealizowano	
59.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 719 na odcinku od km 45+155,22 do km 45+414,94 w m. Międzyborów – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	719		✓	zrealizowano	
60.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 720 – ul. Pszczelińskiej na odc. od km 11+929 w Brwinowie do km 13+554 w Otrębusach – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	720		✓	zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
61.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 721 relacji Nadarzyn–Piaseczno–rz. Wisła–Józefów–Duchnow na odcinku od ul. Mleczarskiej do ul. Julianowskiej na terenie gminy Piaseczno	721		✓	zrealizowano
62.	Budowa nowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 721 na odcinku od drogi krajowej nr 7 do skrzyżowania z ul. Mleczarską w Piasecznie	721		✓	w realizacji prace projektowe
63.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 721 na odcinku od ul. Julianowskiej w Piasecznie do ul. Skolimowskiej w Konstancinie-Jeziornie	721		✓	w realizacji postępowanie przetargowe
64.	Budowa drogi wojewódzkiej nr 721 – nowy przebieg na terenie gmin Konstancin-Jeziorna i Józefów – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	721		✓	nie zrealizowano
65.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 722 w m. Prażmów od km 16+822 do km 19+004 – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	722		✓	zrealizowano
66.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 722 na odcinku od ul. Pod Bateriami w Piasecznie do ul. Górnej w miejscowości Jazgarzew	722		✓	zrealizowano
67.	Budowa nowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 724 na odcinku od granic m.st. Warszawy i m. Konstancin-Jeziorna do nowego przebiegu drogi krajowej nr 79 na terenie gm. Góra Kalwaria	724		✓	w realizacji prace studialne – złożone odwołanie od decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
68.	Droga wojewódzka nr 727 Klwów–Szydłowice – zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego	727	✓		zrealizowano
69.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 727 na odc. od km 55+125 km do km 56+840 gm. Jastrząb – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	727	✓		zrealizowano
70.	Rozbudowa DW nr 727 na odcinku od km 38+400 do km 45+217 na terenie gm. Chlewiska	727	✓		zrealizowano
71.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 728 relacji Grójec–Nowe Miasto n/Pilicą–gr. województwa, na odcinku od km 23+100 do km 30+625 – zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego	728	✓		zrealizowano
72.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 730 na odcinku od km 5+115 do km 5+907 na terenie gminy Jasieniec – roboty na zgłoszenie III etap – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	730	✓		zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
73.	Modernizacja drogi Góra Kalwaria–Warka (DW nr 731)	731	✓		w realizacji Odcinkowo: przebudowano 3 km wyremontowano 6 km budowa chodnika 1,6 km
74.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 733 na odcinku od km 38+139 do km 40+300 na terenie gminy Skaryszew – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	733	✓		zrealizowano
75.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 733 na odcinku od km 49+820 do km 51+812 w miejscowości Rawica, gmina Tczów	733	✓		zrealizowano
76.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 736 na odcinku od km 13+335 do km 13+774 w m. Magnuszew, gm. Magnuszew – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	736	✓		nie zrealizowano
77.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 738 na odcinku od km 0+000 do km 1+100 w miejscowości Nowe Słowiki – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	738	✓		zrealizowano
78.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 739 na odcinku od km 7+912 do km 9+548 (ul. Piwonińska i ul. Parysowska w m. Sobienie-Jeziory) – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	739		✓	zrealizowano
79.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 740 od km 3+208 do km 5+001 w m. Milejowice gm. Zakrzew – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	740	✓		zrealizowano
80.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 747 na odcinku od skrzyżowania z drogą krajową nr 9 w m. Iłża do skrzyżowania z drogą krajową nr 79 w m. Lipsko	747	✓		w realizacji prace przygotowawcze – wydano ZnRID
81.	Budowa i rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 747 od skrzyżowania z drogą krajową nr 79 wraz ze skrzyżowaniem w m. Lipsko do drogi wojewódzkiej nr 754	747	✓		zrealizowano
82.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 754 od km 40+283 do km 41+425 ul. Wnuka w m. Solec nad Wisłą – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	754	✓		zrealizowano
83.	Przebudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 797 (ul. Regucka) z drogą powiatową nr 2713W (ul. Św. Kazimierza) oraz drogą gminną (ul. Rękasa) w m. Celestynów, gm. Celestynów – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	797		✓	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
84.	Droga wojewódzka nr 801 Warszawa–granica województwa – zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego	801	✓	✓	w realizacji	Odcinkowo: przebudowano 36 km wyremontowano 8 km budowa i remont chodników 2 km
85.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 801 na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 798 (rondo w Otwocku Małym) do skrzyżowania z drogą krajową nr 50 (rondo w Sobiekursku)	801		✓	w realizacji	prace budowlane
86.	Budowa drogi wojewódzkiej nr 801 w nowym śladzie na odcinku od granic Warszawy do skrzyżowania z DW 721 (odcinek o długości ok. 4 km) oraz rozbudowa drogi na odcinkach o łącznej długości 67,2 km	801	✓	✓	w realizacji	Odcinkowo: przebudowano 36 km wyremontowano 8 km budowa i remont chodników 2 km
					nie zrealizowano	w zakresie nowego śladu
87.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 802 relacji Mińsk Mazowiecki–Seroczyn na odcinku od km 0+000 do km 1+600 z podziałem na II etapy na terenie miasta Mińsk Mazowiecki, powiat miński województwa mazowieckiego – etap I od km 0+000 do km 0+756	802		✓	zrealizowano	
88.	Rozbiórka istniejącego i budowa nowego obiektu mostowego przez rz. Świder w m. Latowicz w km 25+880 drogi nr 802 wraz z dojazdami w niezbędnym zakresie – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	802		✓	zrealizowano	
89.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 802 na odcinku od km 24+565 do km 25+867 przejście przez Latowicz – Wymyśle wraz z odwodnieniem – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	802		✓	zrealizowano	
90.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 802 na odcinku od km 19+420 do km 21+506 w m. Wielgolas na terenie gminy Latowicz – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	802		✓	zrealizowano	
91.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 803 na odc. od km 13+124 do km 20+826 Skórzec–Ruda Wolińska – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	803	✓		zrealizowano	
92.	Budowa obwodnicy Pilawy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 805	805	✓		w realizacji	prace projektowe
93.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 807 na odcinku od skrzyżowania z drogą krajową nr 17 do granicy województwa mazowieckiego i lubelskiego (etap I opracowanie dokumentacji)	807	✓		w realizacji	prace projektowe

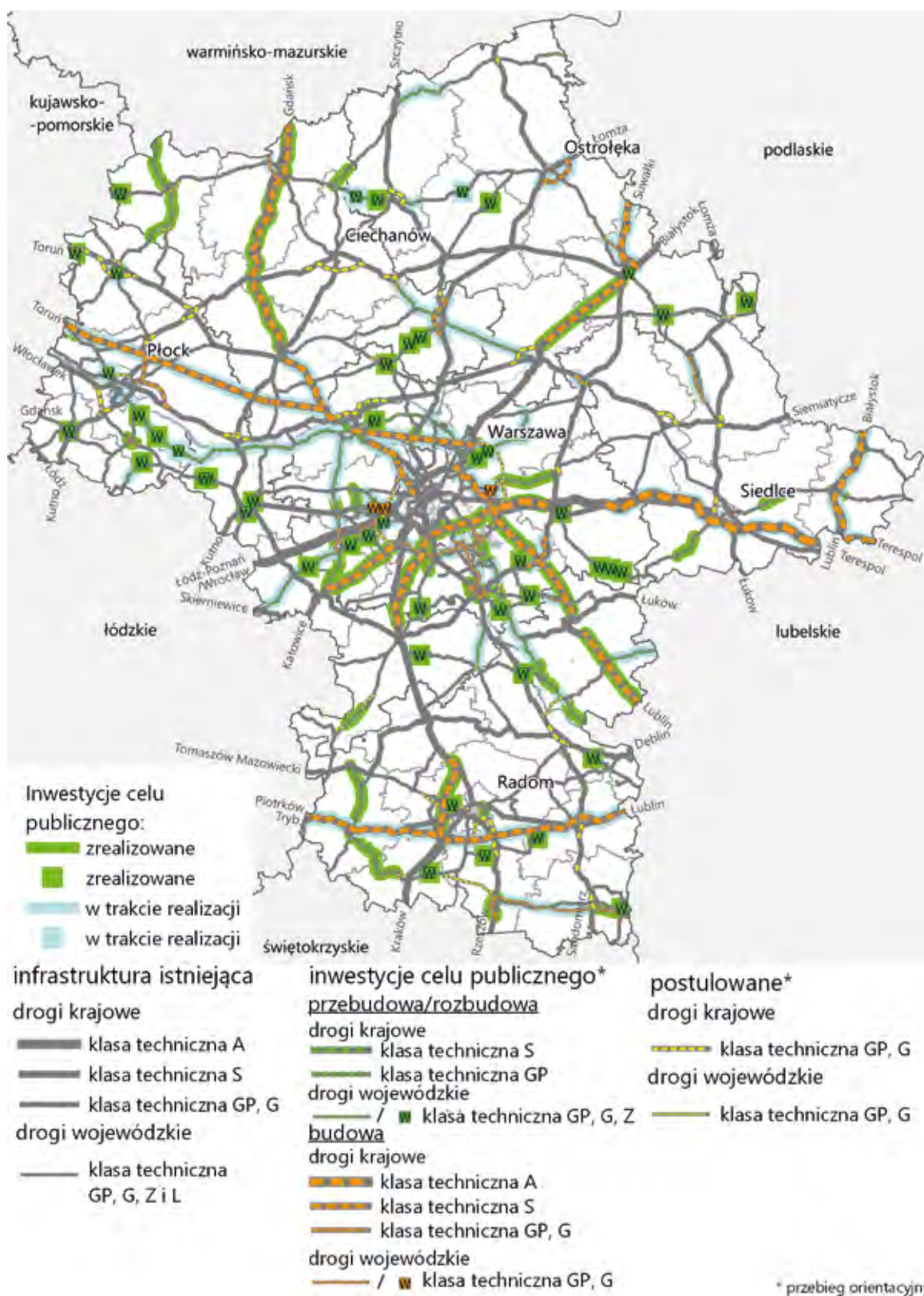
Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
94.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 862 na odcinku od km 7+734 do km 9+625 w m. Osieck, gm. Osieck – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	862		✓	zrealizowano	
95.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 888 na odcinku od km 0+200 w Świącicach do km 5+821 (ul. Południowa) w Zaborniu na terenie gmin Leszno i Ożarów Mazowiecki	888		✓	zrealizowano	
96.	Budowa drogi wojewódzkiej tzw. „Paskowianki” na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 719 do autostrady A2 z włączeniem do węzła autostradowego „Pruszków” oraz włączeniem do drogi wojewódzkiej nr 720 w rejonie przejazdu autostradowego WD300			✓	w realizacji	prace projektowe
97.	Budowa zachodniej obwodnicy Mławy – odcinek między ulicą Gdyńską a nowo projektowaną drogą krajową S7		✓		w realizacji	prace projektowe
98.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 544 gr. woj.–Mława–Przasnysz–Ostrołęka prowadzącej do terenów inwestycyjnych Przasnyskiej Strefy Gospodarczej w Sierakowie	544	✓		w realizacji	prace projektowe
99.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 614 Chorzele–Kurkowo–Myszyniec prowadzącej do terenów inwestycyjnych Przasnyskiej Strefy Gospodarczej podstrefa Chorzele	614	✓		w realizacji	prace projektowe

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od Mazowieckiego Zarządu Dróg Wojewódzkich

W realizacji pozostaje 39 inwestycji, w tym 8 dotyczących budowy nowych dróg, wśród których na etapie prac budowlanych znajduje się budowa obwodnicy Sierpca w ciągu DW560. W przygotowaniu jest budowa odcinka DW747 od Lipska do Iłży (pozyskano zezwolenie na realizację inwestycji drogowej – ZnRID). Z kolei prace projektowe dotyczące nowych dróg toczą się dla 5 inwestycji: budowy odcinka DW627 Kosów Lacki–Sokołów Podlaski (ślądem zlikwidowanej linii kolejowej nr 34), nowego przebiegu DW721 od drogi krajowej nr 7 do Piaseczna, budowy obwodnicy Pilawy w ciągu DW805, obwodnicy Mławy oraz tzw. „Paskowianki” na odcinku od skrzyżowania z DW719 do węzła z A2 z odgałęzieniem do DW720 w Brwinowie. Inwestycja dotycząca budowy nowego odcinka DW724 od Warszawy do drogi krajowej nr 79 nie uzyskała do tej pory decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (wniosek o jej wydanie złożono w 2014 r.), bez czego nie jest możliwe prowadzenie prac przygotowawczych do jej budowy. Z kolei dla budowy obwodnicy Błonia

trwa opracowywanie dokumentacji w celu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji. Pozostałe 31 inwestycji to:

- 20 inwestycji znajdujących się w realizacji (w zakresie rozbudowy/przebudowy dróg, obiektów inżynierskich i skrzyżowań), w tym 5 na etapie prac budowlanych i 15 na etapie – projektowych lub studialnych;
- 6 inwestycji dotyczących dróg DW575, DW618, DW634, DW719, DW731 i DW801, które zawarto w dokumentach źródłowych, stanowiących podstawę do uwzględnienia ich w PZPWM, jako inwestycji dotyczących całej długości drogi. W tym przypadku, na podstawie danych przekazanych przez zarządcę drogi, podsumowano wszystkie prace, jakie toczyły się dla danej drogi w badanym okresie i oznaczono je jako „w realizacji – odcinkowo”;
- 2 inwestycje częściowo zrealizowane – w zakresie rozbudowy DW583 oraz DW637, dla której zrealizowano rozbudowę na odcinku od granic

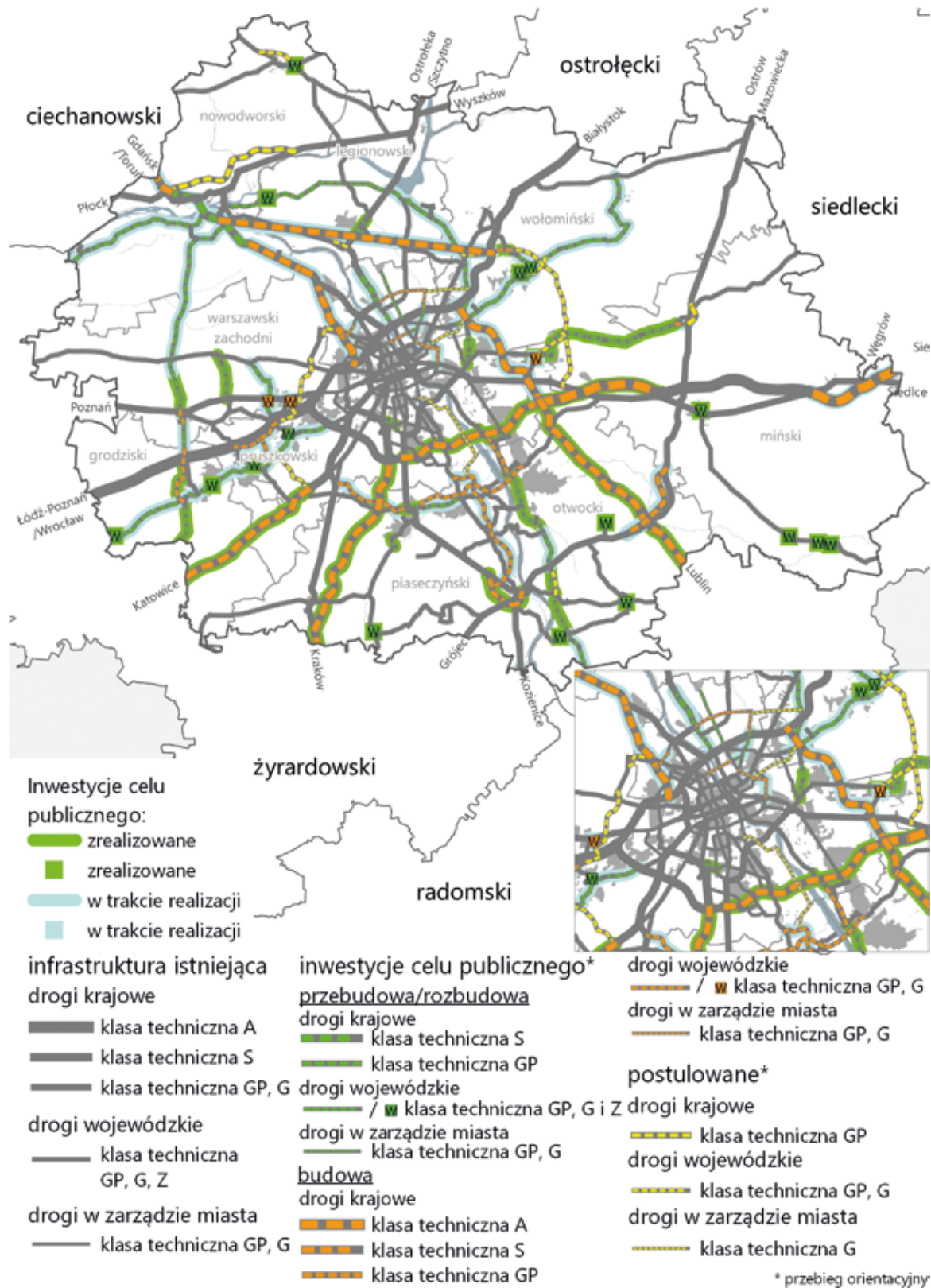


Ryc. 3. Realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie transportu drogowego w województwie mazowieckim – poziom krajowy i regionalny

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie MSIP, KPZK 2030, SOR, PBDK na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.), Dokumentu Implementacyjnego do SRT do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.), POiŚ 2014–2020.

Wykaz dużych projektów, KT dla Województwa Mazowieckiego, RPO Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020.

Wykaz Projektów Pozakonkursowych EFRR RPO WM 2014–2020, Planu rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa mazowieckiego na lata 2016–2026, Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038. Wykaz przedsięwzięć do WPF Województwa Mazowieckiego, PW PT SRWM 2030



Ryc. 4. Realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie transportu drogowego w MOFW – poziom krajowy i regionalny

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie MSIP, KPZK 2030, SOR, PBDK na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.), Dokumentu Implementacyjnego do SRT do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.), POIiŚ 2014–2020.

Wykaz dużych projektów, KT dla Województwa Mazowieckiego, RPO Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020.

Wykaz Projektów Pozakonkursowych EFRR RPO WM 2014–2020, Planu rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa mazowieckiego na lata 2016–2026, Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038. Wykaz przedsięwzięć do WPF Województwa Mazowieckiego, PW PT SRWM 2030

Warszawy do km 41+360, natomiast obwodnica Stanisławowa jest na etapie prac projektowych;

- 3 inwestycje częściowo niezrealizowane, stanowiące elementy realizowanych inwestycji na dłuższym odcinku. Dotyczy to nowych przebiegów dróg DW631 w Nowym Dworze Mazowieckim i DW801 od Warszawy do Józefowa oraz rozbudowy odcinka DW718.

Jako niezrealizowane wskazano 5 inwestycji dotyczących: budowy DW721 na terenie gmin Konstancin-Jeziorna i Józefów, budowy wiaduktu w ciągu DW718 w Pruszkowie, rozbudowy odcinków dróg DW627 i DW677 w Ostrowi Mazowieckiej, DW647 w gminie Łyse i DW736 w gminie Magnuszew.

1.2. Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki odpadami

Inwestycjami celu publicznego z zakresu gospodarki odpadami, zawartymi w PZPWM (Tabela 4), są inwestycje wskazane w *Planie inwestycyjnym dla województwa mazowieckiego* (dalej: *Plan inwestycyjny*), stanowiącym załącznik 1 do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, w tym nowe inwestycje oraz planowane do rozbudowy, modernizacji lub przekształcenia. Od stycznia 2019 r. obowiązującym dokumentem w tym zakresie jest *Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024* (PGO WM 2024)²⁵. Poza PGO WM 2024, gospodarka odpadami komunalnymi w regionie kształtowana jest w oparciu o listę instalacji komunalnych prowadzoną przez Marszałka Województwa Mazowieckiego²⁶, zawierającą wykaz funkcjonujących instalacji spełniających wymagania dla instalacji komunalnych oraz instalacji komunalnych planowanych do budowy, rozbudowy lub modernizacji. Prowadzenie listy oraz zniesienie regionalizacji w gospodarowaniu odpadami były efektem zmian w ustawodawstwie z lipca 2019 r.²⁷

Z zadań ujętych w *Planie inwestycyjnym* PGO WM 2024 zrealizowane zostały liczne inwestycje²⁸ dotyczące:

²⁵ *Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024* przyjęty uchwałą nr 3/19 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024.

²⁶ Lista instalacji komunalnych prowadzona przez Marszałka Województwa Mazowieckiego na podstawie art. 38b ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, 1250, 1726, 2127, 2687 i 2722 oraz z 2023 r. poz. 295 i 877), na podstawie <https://mazovia.pl/pl/ekologia/lista-instalacji-komunalnych.html> (dostęp: styczeń 2023 r.).

²⁷ *Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579, z 2020 r. poz. 568, 659, 875 i 2361 oraz z 2021 r. poz. 2151).

²⁸ Źródło: informacje uzyskane od instytucji wskazanych jako jednostki realizujące dane zadanie z okresu październik – grudzień 2022 r. oraz udostępnione w BIP Urzędów Gmin i ogólnodostępnych źródłach informacji (internet, prasa).

organizacji Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) (45), rozbudowy/modernizacji już istniejących PSZOK-ów (8), a także zamykania i rekultywacji składowisk (11). Znaczna część inwestycji znajduje się w trakcie realizacji²⁹: budowa PSZOK-ów (6), rozbudowa/modernizacja istniejących PSZOK-ów (10) oraz rekultywacja składowisk odpadów komunalnych (12).

W ramach inwestycji dotyczących instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, zakończono prace związane z modernizacją części mechanicznej zakładu mechaniczno-biologicznego przetwarzania w miejscowości Poświętne (gmina Płońsk). Polegały one na doposażeniu i unowocześnieniu zakładu oraz modernizacji istniejącej infrastruktury, w celu zwiększenia recyklingu odpadów surowcowych, bez zwiększenia mocy przerobowych instalacji. Zmodernizowano także instalację do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych zlokalizowaną w Radomiu. Ponadto w trakcie modernizacji są instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania w zakładach zlokalizowanych w Pruszkowie oraz gminach Ciechanów i Rzekuń. W zakresie rozbudowy i modernizacji instalacji do przetwarzania odpadów zielonych lub/i innych bioodpadów, w trakcie realizacji znajdują się inwestycje zaplanowane na terenie gmin: Suchożebry, Rzekuń i Wołomin.

Ważnym przedsięwzięciem prowadzonym na terenie województwa, będącym jeszcze w trakcie realizacji, jest „Rozbudowa i modernizacja Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych przy ul. Zabranieckiej 2, w Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy”, w ramach którego trwają prace budowlane mające na celu: zwiększenie mocy przerobowych istniejącej spalarni odpadów, budowę i przebudowę niezbędnej infrastruktury, w tym linii sortowniczej, instalacji dojrzewania i waloryzacji żużli wraz z odzyskiem metali oraz modernizacją systemu energetycznego i odzysku energii. Aktualnie realizowana jest budowa instalacji do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów (w tym przyjmującej zmieszane odpady komunalne) na terenie Warszawy. W trakcie prac budowlanych jest też instalacja do przetwarzania odpadów wielkogabarytowych w Pruszkowie, której zarządzającym jest Miejski Zakład Oczyszczania w Pruszkowie Sp. z o.o.

Instytucje wskazane jako jednostki realizujące zadania zgłosiły – jako główną przyczynę niezrealizowania poszczególnych inwestycji – brak możliwości ich finansowania, co wiąże się ze spowolnieniem gospodarczym w całym kraju, zapoczątkowanym

²⁹ Takim stopniem realizacji określono inwestycje, dla których odbyło się postępowanie przetargowe związane z prowadzeniem robót budowlanych, uzyskano dofinansowanie na ich realizację lub otrzymano ważne pozwolenia na budowę.

Tabela 4. Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi – poziom regionalny

Lp.	Typ inwestycji	Rodzaj planowanej inwestycji**	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
1.	Punkty selektywnego zbierania odpadów wraz z niezbędną infrastrukturą	budowa	Baranowo, Biezuń, Brudzeń Duży, Brochów, Brok, Chorzele, Dąbrówka, Długosiodło, Drobin, Dzierzgowo, Gąbin, Gołymín-Osrodek, Jastrząb, Kaluszyn, Klwów, Kowala, Łąck, Łyse, Milanówek, Mszczonów, Myszyniec, Otwock, Parysów, Piastów, Pionki, Potworów, Rybno, Sadowne, Słupno, Sochaczew, miasto Sochaczew, Stara Biała, Stara Kornica, Stare Babice, Staroźreby, Sulejówek, Świercze, Tczów, Warka, Węgrów, Wierzbica, Wiskitki, Wiśniewo, Wyszogród, Zatory	zrealizowano
			Bodzanów, Czarnia, Magnuszew, Mała Wieś, Olszewo-Borki, Rzewnie	w realizacji
			Baboszewo, Baranów, Belsk Duży, Białobrzegi, Błędów, Błonie, Borkowice, Brańszczyk, Brudzeń Duży (2)***, Borowie, Brwinów, Bulkowo, Ceglów, Celestynów, Ceranów, Chlewiska, Chotcza, Chynów, Ciechanów, miasto Ciechanów, Czernice Borowe, Czerwin, Czerwińsk nad Wisłą (3), Czerwinka, Czosnów, Dębe Wielkie, Dobrze, Domanice, Drobin (2), Dzierżążnia, Garbatka-Letnisko, miasto Garwolin, Garwolin, Gąbin (2), Głinojeck, Głowaczów, Gniewoszewo, Gostynin (4), miasto Gostynin, Goszczyn, Goworowo, Gozdowo, Góra Kalwaria, Górzno, Gózd, Grabów nad Pilicą, Grębków, Grójec, Grudusk, Gzy, Halinów, Huszlew, Ilów, Ilza, Izabelin, Jabłonna, Jabłonna Lacka, Jadów, Jaktorów, Jakubów, Jasieniec, Jastrzębia, Jedlnia-Letnisko, Jednorozec, Joniec, Józefów, Mrozy, Kadzidło, Kampinos, Karniewo, Kazanów, Klembów, Kobyłka, Konstancin-Jeziorna, Korczew, Korytnica, Kosów Lacki, Kotuń, Kozienice, Krasne, Krasnosielc, Krzynowłoga Mała, Kuczbork-Osada, Latowicz, Legionowo, Lelis, Leoncin, Leszno, Lesznów, Lipowiec Kościelny, Lipsko, Liw, Lubowidz, Lutocin, Łaskarzew, miasto Łaskarzew, Łąck (2), Łochów, Łomianki, Łosice, Maciejowice, Maków Mazowiecki, Małkinia Górna, Marki, Miastków Kościelny, Michałowice, Miedzna, miasto Mińsk Mazowiecki, Mińsk Mazowiecki, Mirów, Mława, Młynarze, Mochowo, Mogielnica, Mokobody, Mordy, Nadarzyn, Naruszewo, Nasielsk, Nieporęt, Nowe Miasto, Nowe Miasto nad Pilicą, Nowy Duninów, Nowy Dwór Mazowiecki, Obryte, Odrzywół, Olszanka, Opinogóra Górna, Orońsko, Osieck, Ostrołęka (2), Ostrów Mazowiecka, miasto Ostrów Mazowiecka, Ożarów Mazowiecki, Pacyna (3), Paprotnia, Piaseczno (2), Pilawa, Platerów, Płock, Płonia-Bramura, Płońsk, miasto Płońsk, Pniewy, Podkowa Leśna, Pokrzywnica, Policzna, Pomiechówek, Poświętne, Prażmów, Promna, Pruszków, Przasnysz, miasto Przasnysz, Przesmyki, Przyłęk, Przysucha, Przytyk, Pułtusk, Raciąż, miasto Raciąż, Radom, Radzanowo, Radzanów (powiat białobrzecki), Radzanów (powiat mławski), Radziejowice, Radzymin, Raszyn, Regimin, Repki, Rościszewo, Różan, Rusinów, Rząśnik, Rzecznów, Rzekuń, Sabnie, Sarnaki, Serock, Sieciechów, Siedlce, miasto Siedlce, Siemiątkowo, Siennica, Sienno, Sierpc, miasto Sierpc, Skaryszew, Skórzec, Słubice, Słupno (2), Sobienie-Jeziory, Sobolew, Sochocin, Sokołów Podlaski, miasto Sokołów Podlaski, Solec nad Wisłą, Somianka, Sońsk, Stanisławów, Stara Biała (2), Stara Błotnica, Staroźreby (2), Stary Lubotyń, Sterdyń, Strachówka, Stromiec, Stupsk, Szczawin Kościelny (3), Szczutowo, Szelków, Szreńsk, Szydłowo, Szydłowiec, Tarczyn, Teresin, Tłuszcz, Troszyn, Warszawa (18), Wiązowna, Wieczfnia Kościelna, Wieliszew, Wieniawa, Wilga, Winnica, Wiśniew, Wodynie, Wolanów, Wołomin, Wyszków, Wyszogród (2), Wyśmierzyce, Zabrodzie, Zakroczym, Zakrzew, Załuski, Ząbki, Zbuczyn, Zielonka, Zwoleń, Żabia Wola, Żuromin, Żyrardów	nie zrealizowano
			Bielany, Bielsk (3), Ciepeliów, Gielniów, Grodzisk Mazowiecki, Jedlińsk, Karczew, Kolbiel, Młodzieszyn, Ojrzeń, miasto Pionki, Puszcza Mariańska, Stoczek, Strzegowo, Suchożebry, Sypniewo, Trojanów, Wąsowo, Wierzbnio, Zawidz, Żelechów	b.d.

Lp.	Typ inwestycji	Rodzaj planowanej inwestycji**	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
1.	Punkty selektywnego zbierania odpadów wraz z niezbędną infrastrukturą	rozbudowa/ modernizacja	Cegłów, Czosnów, Jastrzębia, Jedlińsk, Łaskarzew, Nieporęt, Sulejówek, Zielonka	zrealizowano
			Góra Kalwaria, Jabłonna, Józefów, Lelis, Kozienice, miasto Ostrów Mazowiecka, Pilawa, Radzymin, Tuszcz, Zabrodzie	w realizacji
			Baranowo, Bulkowo, Gozdowo, Górzno, Grudusk, Jednorozec, Konstancin-Jeziorna, Legionowo, Lipsko, miasto Maków Mazowiecki, Magnuszew, Marki, Michałowice, Mochowo (2), Mrozy, Nowy Dwór Mazowiecki, Opinogóra Górna, Osieck, Ostrołęka, Pułtusk, Pokrzywnica, Pruszków, Przesmyki, Radom, Szczutowo, Wołomin (2)	nie zrealizowano
			Bielany, Jasieniec, Karczew, Klembów, Serock, Stoczek, Żelechów	b.d.
2.	Instalacje do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów (w tym przyjmujące zmieszane odpady komunalne)	budowa	Warszawa	w realizacji
			Wołomin, Warszawa, Wiśniewo*	nie zrealizowano
3.	Instalacje do przetwarzania odpadów zielonych lub/i innych bioodpadów	rozbudowa i modernizacja	Suchożebry, Rzekuń, Wołomin	w realizacji
			Radom, Ostrów Mazowiecka, Warszawa, Pruszków, Sochaczew, Sikórz, Ciechanów, Płońsk, Poświętne*, Wiśniewo*	nie zrealizowano
		modernizacja	Wiązowna, Ostrołęka, Warszawa (2)	nie zrealizowano
		budowa	Wyszków, Warszawa, Raciąż, Pruszków, region południowy*	nie zrealizowano
4.	Instalacje do recyklingu odpadów	rozbudowa/ modernizacja	Wyszków	nie zrealizowano
		budowa	Warszawa, Małkinia Górna, Wiązowna	nie zrealizowano
5.	Instalacje do recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych	budowa	Wołomin	nie zrealizowano
		rozbudowa/ modernizacja	Warszawa	nie zrealizowano
6.	Regionalne instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych****	modernizacja	Płońsk, Radom	zrealizowano
			Wiązowna*, Nadarzyn*, Suchożebry, Ostrów Mazowiecka, Ostrołęka, Warszawa (2), Sierpc, Wieczfnia Kościelna*	nie zrealizowano
			Pruszków, Rzekuń, Ciechanów	w realizacji
7.	Instalacje do termicznego przekształcania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych	rozbudowa i modernizacja	Warszawa	w realizacji
		budowa	Radom, Płock, Pruszków, Warszawa	nie zrealizowano

Lp.	Typ inwestycji	Rodzaj planowanej inwestycji**	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
8.	Składowiska odpadów komunalnych o statusie regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych****	modernizacja	Radom	nie zrealizowano
		rozbudowa	Ostrołęka	nie zrealizowano
			Ciechanów	zrealizowano
		budowa	Ploniawy-Bramura*	nie zrealizowano
9.	Inne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych	rozbudowa/modernizacja	Warszawa	nie zrealizowano
		budowa	Pruszków	w realizacji
			Wołomin (2), Małkinia Górna, Mszczonów, gmina z terenu województwa mazowieckiego (3)	nie zrealizowano
10.	Składowiska odpadów komunalnych	rekultywacja	Brok, Drobin, Skórzec, Mochowo, Radziejowice, miasto Ostrów Mazowiecka, Troszyn, Orońsko, Jednorzec, Zwolenie*, Pruszków	zrealizowano
			Mogielnica, Warka, Lipsko, Ilża, Kuczbork-Osada, Ciechanów, Łosice, Nowe Miasto nad Pilicą, Płońsk, Pułtusk, Serock, Szydłowiec*	w realizacji
			Stara Kornica, Nasielsk, Ostrołęka, Wąsewo, Odrzywół, Jedlińsk, Długosiodło, Wołomin, Zakroczym, Grodzisk Mazowiecki, Kotuń	nie zrealizowano
			Stoczek, Szreńsk	b.d.

* Patrz: źródło poniżej

** Rodzaj planowanej inwestycji: budowa, modernizacja, rozbudowa, rekultywacja

*** Liczba zaplanowanych inwestycji większa niż 1 na danym etapie realizacji, na terenie danej gminy

**** W wyniku zmian w ustawodawstwie został zniesiony obowiązek regionalizacji gospodarki odpadami i przekształcono system zagospodarowania odpadów

***** *Ibidem* – usunięto określenie „regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych” i wprowadzono termin „instalacji komunalnej”

Źródło: Opracowanie MBPR według informacji uzyskanych od instytucji wskazanych jako jednostki realizujące zadania z okresu październik – grudzień 2022 r., z wyjątkiem lokalizacji oznaczonych symbolem „*” – informacje uzyskane z BIP Urzędów Gmin oraz ogólnodostępnych źródeł (internet, prasa)

pandemią COVID-19, a następnie inwazją Rosji na Ukrainę. Istotnym czynnikiem wpływającym na stan realizacji inwestycji z zakresu gospodarki odpadami są również planowane zmiany w ustawodawstwie, dotyczące wprowadzenia systemu kaucyjnego czy obligatoryjnej segregacji odpadów budowlanych u źródła.

Stopień realizacji inwestycji celu publicznego w zakresie gospodarki odpadami, ujętych w *Planie inwestycyjnym*, stanowiącym załącznik 1 do PGO WM 2024, zawiera tabela 4.

1.3. Inwestycje celu publicznego w zakresie infrastruktury społecznej³⁰

1.3.1. Dziedzictwo kulturowe

W obszarze dziedzictwa kulturowego 13 z 14 inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym (Tabela 5)

³⁰ Projekty prowadzone przez podmioty podległe jednostkom samorządu terytorialnego, organizacjom pozarządowym, związkom wyznaniowym.

zostało zrealizowanych. Były one skoncentrowane głównie w Warszawie oraz podregionach płockim i ciechanowskim. Część zadań obejmowała prace wpływające na poprawę dostępu do infrastruktury instytucji kultury, w tym np. modernizacja i adaptacja na cele wystawiennicze obiektów Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu (oddziału Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu) oraz modernizacja zabytkowego Zespołu Pałacowo-Parkowego im. Fryderyka Chopina w Sannikach. Zrealizowane działania przyczyniły się również do zapewnienia dostępności do zasobu dziedzictwa kulturowego, prowadząc m.in. do wzmocnienia atrakcyjności turystycznej województwa, np. rozbudowa Skansenu Osadnictwa Nadwiślańskiego w Wiącheminie Polskim. Prowadzone prace rewitalizacyjne, restauracyjne i adaptacyjne przyczyniły się jednocześnie do zahamowania procesów degradacyjnych i poprawy stanu technicznego obiektów zabytkowych, m.in. Kościoła pw. Wszystkich Świętych w Warszawie (w ramach *Programu Operacyjnego*

Tabela 5. Inwestycje celu publicznego w zakresie dziedzictwa kulturowego – poziom regionalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
1.	Odtworzenie i rewaloryzacja budynku zabytkowego od ul. Kolegialnej 6 oraz przebudowa przynależnych oficyn na potrzeby Muzeum Mazowieckiego w Płocku – etap I – poprawa infrastruktury instytucji kultury	Płock	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
2.	Rozbudowa Skansenu Osadnictwa Nadwiślańskiego w Wiączeminie Polskim	Wiączemin Polski	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
3.	Poprawa dostępności do oferty kulturalnej poprzez modernizację zabytkowego Zespołu Pałacowo-Parkowego im. Fryderyka Chopina w Sannikach – poprawa infrastruktury instytucji kultury	Sanniki	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
4.	Wzrost regionalnego potencjału turystycznego poprzez ochronę obiektów zabytkowych – renowacja krypt grobowych w kościele i zabytkowych nagrobków na cmentarzu w Opinogórze	Opinogóra	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
5.	Stacja Muzeum – renowacja i konserwacja zabytkowego taboru kolejowego – zachowanie zabytkowego taboru kolejowego	-	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano*
6.	Modernizacja i adaptacja na cele wystawiennicze obiektów Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu Oddział Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu – etap II Budynek nr 2 i 4 – poprawa infrastruktury instytucji kultury	Bieżuń	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
7.	Modernizacja i adaptacja na cele wystawiennicze obiektów Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu Oddział Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu – etap III Budynek nr 1, 3 i 5 – poprawa infrastruktury instytucji kultury	Bieżuń	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
8.	Wokół wiejskiej zagrody. Modernizacja i renowacja krajobrazu kulturowego prezentowanego w radomskim skansenie – poprawa infrastruktury instytucji kultury	Radom	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
9.	Modernizacja i adaptacja zabytkowych kamienic Gąski i Esterki na potrzeby utworzenia stałej wystawy archeologiczno-historycznej/Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu – poprawa infrastruktury instytucji kultury	Radom	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
10.	Park Kulturowo-Historyczny przy Zamku Książąt Mazowieckich w Liwie /Muzeum Zbrojowni na Zamku w Liwie – poprawa infrastruktury instytucji kultury	Liw	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
11.	Przebudowa i modernizacja pomieszczeń administracyjnych II piętra z przeznaczeniem na nowe przestrzenie edukacyjne wraz z rozbudową sal wystawowych I piętra i parteru na nowe wystawy stałe/ Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie – poprawa infrastruktury instytucji kultury	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
12.	Modernizacja skrzydeł północnego i wschodniego Arsenalu Warszawskiego/Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie – poprawa infrastruktury instytucji kultury	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	w realizacji

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
13.	Rewitalizacja zabytkowego Kościoła pw. Wszystkich Świętych w Warszawie dla zachowania dziedzictwa kulturowego i poprawy dostępności do zasobów kultury	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
14.	Zwiększenie dostępności do kultury i zachowanie dziedzictwa narodowego poprzez poszerzenie oferty wystawienniczej oraz stworzenie Centralnego Magazynu Zbiorów Muzeum Niepodległości	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano

* Informacja uzyskana z instytucji Stacja Muzeum

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020 – POIiŚ 2014–2020), a całkowita wartość projektu była drugą najwyższą w obszarze dziedzictwa kulturowego i wyniosła ok. 18 mln zł.

Trwa ponadto modernizacja skrzydeł północnego i wschodniego Arsenału Warszawskiego – całkowite nakłady finansowe na tę inwestycję wyniosły do końca 2021 r. ok. 21 mln zł (najwyższa kwota spośród wszystkich projektów).

1.3.2. Kultura

W obszarze kultury zostało zrealizowanych 8 z 9 inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym, które dotyczyły rozwoju infrastruktury i oferty kulturalnej oraz poprawy jej dostępności (Tabela 6). Inwestycje skoncentrowane były głównie w Warszawie, a największe nakłady zostały poniesione na przebudowę Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy – Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego – Etap II (ok. 26 mln zł) oraz dostosowanie Pałacu Przebendowskich/Radziwiłłów do nowych funkcji kulturalnych i edukacyjnych (ok. 25 mln zł). Poza stolicą, największą inwestycją było utworzenie bazy kulturalno-edukacyjnej dla prezentacji i promocji folkloru poprzez odrestaurowanie Pałacu Karolin w Otrębusach (ponad 25 mln zł), a wśród dofinansowanych podmiotów znalazły się także: Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce, Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych w Szydłowcu i Muzeum Romanizmu w Opinogórze.

W trakcie realizacji pozostaje zadanie inwestycyjne pn. „Budowa, rozbudowa lub modernizacja obiektów Instytucji Kultury, dla których Samorząd Województwa Mazowieckiego jest organizatorem – poprawa infrastruktury instytucji kultury”, które ma charakter przedsięwzięcia wieloletniego i będzie realizowane również w kolejnych latach.

1.3.3. Ochrona zdrowia

W obszarze zdrowia 32 z 36 inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym (Tabela 7), prowadzonych przez podmioty podległe jednostkom samorządu terytorialnego, organizacjom pozarządowym, związkom wyznaniowym, zostały zrealizowane. Obok wzmocnienia konkurencyjności województwa, przyczyniły się one do rozbudowy specjalistycznej infrastruktury ochrony zdrowia (w tym szpitali wojewódzkich), opieki rehabilitacyjnej oraz ratownictwa medycznego. Inwestycje dotyczyły budowy, rozbudowy i modernizacji głównie szpitali. Zakupiono również nowoczesny specjalistyczny sprzęt medyczny, dzięki któremu wzrosła szansa na precyzyjną diagnostykę oraz poprawę jakości udzielanych świadczeń medycznych, co przełożyło się na wzrost poziomu życia mieszkańców województwa mazowieckiego.

Inwestycje skoncentrowane były w Warszawie oraz miastach subregionalnych. Wśród podmiotów, które otrzymały dofinansowanie, znalazły się m.in.: Mazowiecki Szpital Bródnowski w Warszawie Sp. z o.o., Międzyleski Szpital Specjalistyczny w Warszawie, Specjalistyczny Szpital Wojewódzki w Ciechanowie, Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku, Samodzielny Wojewódzki Publiczny Zespół Zakładów Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej im. dr Barbary Borzym w Radomiu, Mazowiecki Szpital Wojewódzki w Siedlcach Sp. z o.o. W ramach POIiŚ 2014–2020, inwestycje realizowane były przez Powiatowe Centrum Medyczne w Grójcu Sp. z o.o. (w tym budowa lądowiska dla helikopterów), Nowodworskie Centrum Medyczne, Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowi Mazowieckiej oraz SP ZZOZ w Przasnyszu.

W Mazowieckim Centrum Rehabilitacji STOCER Sp. z o.o.* do realizacji zaplanowane były 2 inwestycje, pierwsza pn. „Rozbudowa i przebudowa istniejącego

Tabela 6. Inwestycje celu publicznego w zakresie kultury – poziom regionalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
1.	Przebudowa Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego w Warszawie. Etap II	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020 WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
2.	Rozwój oferty i poprawa dostępu do zasobów kultury poprzez rozbudowę, renowację i modernizację zabytkowego budynku Mazowieckiego Instytutu Kultury	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
3.	Rewitalizacja. Per causam ad animi*	Ostrołęka	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
4.	Poprawa dostępności do zasobów kultury poprzez ich rozwój i efektywne wykorzystanie – aranżacja ekspozycji w Oranżerii Muzeum Romantyzmu w Opinogórze z zastosowaniem technologii audiowizualnych – poprawa infrastruktury instytucji kultury	Opinogóra	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
5.	Budowa nowej siedziby Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych w Szydłowcu	Szydłowiec	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
6.	Podróż na Wschód – nowa oferta kulturalna Muzeum Azji i Pacyfiku – poprawa infrastruktury instytucji kultury	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
7.	Budowa, rozbudowa lub modernizacja obiektów Instytucji Kultury, dla których Samorząd Województwa Mazowieckiego jest organizatorem – poprawa infrastruktury instytucji kultury	Województwo mazowieckie	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	w realizacji
8.	Dostosowanie Pałacu Przebendowskich/Radziwiłłów do nowych funkcji kulturalnych i edukacyjnych, w tym dla osób niepełnosprawnych	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020 WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
9.	Utworzenie bazy kulturalno-edukacyjnej dla prezentacji i promocji folkloru poprzez odrestaurowanie Pałacu Karolin w Otrębusach	Otrębusy	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020 WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano

* W opisach inwestycji (projektu), przedstawianej przy różnych okazjach (konkursach, akcjach promocyjnych), używane jest dodatkowo tłumaczenie jej nazwy: „Rewitalizacja. Przez materię do ducha” (przypis redakcji)

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

Tabela 7. Inwestycje celu publicznego w zakresie ochrony zdrowia – poziom regionalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
1.	Budowa Szpitalnego Oddziału Ratunkowego z wyposażeniem wraz z budową lądowiska dla helikopterów w Powiatowym Centrum Medycznym w Grójcu spółka z o.o./ Powiatowe Centrum Medyczne Sp. z o.o.	Grójec	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
2.	Poprawa efektywności systemu ratownictwa w powiecie nowodworskim poprzez rozbudowę i doposażenie SOR Nowodworskiego Centrum Medycznego	Nowy Dwór Mazowiecki	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
3.	Poprawa efektywności systemu ratownictwa medycznego w powiecie ostrowskim poprzez przebudowę i doposażenie SOR/ Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowi Mazowieckiej	Ostrow Mazowiecka	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
4.	Poprawa dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych poprzez unowocześnienie SOR w SP ZZOZ w Przasnyszu/ Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej	Przasnysz	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
5.	Dokapitalizowanie Mazowieckiego Szpitala Wojewódzkiego w Siedlcach Sp. z o.o. – rozbudowa istniejącej infrastruktury o nowy obiekt – Siedlecki Ośrodek Onkologii – budowa Siedleckiego Ośrodka Onkologii	Siedlce	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	w realizacji **
6.	Rozbudowa i modernizacja wraz z zakupem wyposażenia Oddziału Urologii i Onkologii Urologicznej, modernizacja wraz z zakupem wyposażenia Oddziału Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej Mazowieckiego Szpitala Wojewódzkiego w Siedlcach Sp. z o.o.	Siedlce	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038; RPO WM 2014–2020	zrealizowano
7.	Poprawa jakości świadczeń opieki zdrowotnej w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym Mazowieckiego Szpitala Wojewódzkiego w Siedlcach Sp. z o.o. – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Siedlce	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
8.	Zakup aparatury i modernizacja infrastruktury Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Płocku dla AOS i POZ	Płock	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038; RPO WM 2014–2020	zrealizowano
9.	Dostosowanie Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Ciechanowie do obowiązujących wymogów w zakresie e-usług – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Ciechanów	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038; RPO WM 2014–2020	zrealizowano
10.	Modernizacja Pawilonu III/ SZPZOZ im. Dzieci Warszawy w Dziekanowie Leśnym – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Dziekanów Leśny	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
11.	Modernizacja Oddziału Rehabilitacji w Pawilonie II B/ SZPZOZ im. Dzieci Warszawy w Dziekanowie Leśnym – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Dziekanów Leśny	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
12.	Przebudowa, rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku dawnego bloku żywieniowego, budowa budynku szatni pracowniczej oraz utworzenie infrastruktury wejściowej do Przychodni Specjalistycznej – etap I dokumentacja – poprawa infrastruktury technicznej obiektów Szpitala/ Mazowieckie Centrum Rehabilitacji STOCER Sp. z o.o.	Konstancin-Jeziorna	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	nie zrealizowano*

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
13.	Adaptacja pomieszczeń dla potrzeb Pracowni Endoskopowej, Pracowni Rentgenodiagnostyki oraz modernizacja Przychodni Specjalistycznej/ Mazowieckie Centrum Rehabilitacji STOCER Sp. z o.o. – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Konstancin-Jeziorna	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
14.	Modernizacja – przebudowa budynku Pawilonu Głównego Mazowieckiego Centrum Leczenia Chorób Płuc i Gruźlicy w Otwocku w celu poprawy standardu leczenia gruźlicy – etap II – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Otwock	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
15.	Modernizacja Centralnej Sterylizatorni wraz z zakupem wyposażenia/ Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Ostrołęka	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
16.	Poprawa jakości życia mieszkańców subregionu ostrołęckiego poprzez poprawę dostępności do usług publicznych w zakresie rehabilitacji kardiologicznej jako uzupełnienie kompleksowej opieki kardiologicznej w Mazowieckim Szpitalu Specjalistycznym im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Ostrołęka	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038; RPO WM 2014–2020	zrealizowano
17.	Modernizacja Oddziału Ginekologiczno-Położniczego wraz z wyposażeniem/ Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Płock	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
18.	Modernizacja Pawilonu Szpitalnego nr 8 – ZOL/ Samodzielny Wojewódzki Publiczny Zespół Zakładów Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej im. dr Barbary Borzym w Radomiu – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Radom	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
19.	Modernizacja pomieszczeń oddziałów w budynku D Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego Sp. z o.o. – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Radom	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
20.	Adaptacja obiektu Mazowieckiego Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Płocku oddział w Radomiu przy ul. Rodziny Winczewskich 5 oraz zakup wyposażenia – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Radom	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
21.	Modernizacja Centralnej Sterylizatorni w budynku B/ Mazowiecki Szpital Bródnowski w Warszawie Sp. z o.o. – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
22.	Modernizacja i rozbudowa budynku w Warszawie przy ul. Koszykowej 79A na potrzeby Mazowieckiego Centrum Neuropsychiatrii Sp. z o.o. w Zagórzcu – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
23.	Modernizacja Oddziałów Szpitalnych/ Samodzielny Wojewódzki Zespół Publicznych Zakładów Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej w Warszawie – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
24.	Modernizacja Oddziału Chirurgii Mazowieckiego Szpitala Bródnowskiego w Warszawie Sp. z o.o. – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
25.	Modernizacja Oddziału Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej/ Szpital Dziecięcy im. prof. dr. med. J. Bogdanowicza w Warszawie – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
26.	Modernizacja Oddziału Pediatrii/ Szpital Dziecięcy im. prof. dr. med. J. Bogdanowicza w Warszawie – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
27.	Przebudowa Izby Przyjęć dla potrzeb Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w Międzyleskim Szpitalu Specjalistycznym w Warszawie – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
28.	Modernizacja oddziału ginekologiczno-położniczego i neonatologicznego w MSSW wraz z projektem – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
29.	Rozbudowa i przebudowa istniejącego budynku szpitala przy ul. Barskiej 16/20 w Warszawie/ Mazowieckie Centrum Rehabilitacji „Stocer” Sp. z o.o. – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	w realizacji*
30.	Zakup angiografu wraz z modernizacją pomieszczeń hemodynamiki Mazowieckiego Szpitala Bródnowskiego w Warszawie Sp. z o.o. – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Warszawa	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
31.	Dokapitalizowanie spółki „Mazowiecki Szpital Wojewódzki Drewnica Sp. z o.o.” – budowa szpitala	Ząbki	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
32.	Budowa, rozbudowa, przebudowa lub modernizacja obiektów wykorzystywanych przez podmioty lecznicze, dla których Samorząd Województwa Mazowieckiego jest podmiotem tworzącym – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Województwo Mazowieckie	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	w realizacji***
33.	Przebudowa, nadbudowa istniejącego budynku warsztatów i garaży ze zmianą sposobu użytkowania części budynku na potrzeby mycia i dezynfekcji środków transportu wraz z niezbędną infrastrukturą i urządzeniami – poprawa infrastruktury technicznej obiektów Szpitala/ Wojewódzki Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej im. prof. Eugeniusza Wilczkowskiego w Gostyninie	Gostynin	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
34.	Adaptacja budynku administracyjno-technicznego kotłowni szpitalnej na potrzeby usług ochrony zdrowia/ Mazowiecki Szpital Wojewódzki w Siedlcach – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Siedlce	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
35.	Zmiana organizacji ruchu na terenie Szpitala Mazowieckiego Specjalistycznego Centrum Zdrowia w Pruszkowie – poprawa bezpieczeństwa ruchu na terenie szpitala	Pruszków	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano
36.	Rejestracja, obserwacja, opieka – transgraniczna współpraca regionalnych szpitali w Siedlcach i Mińsku na rzecz zdrowia matki i dziecka/ Mazowiecki Szpital Wojewódzki w Siedlcach – poprawa jakości świadczeń medycznych	Siedlce	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano

*/**/*** Szczegółowe wyjaśnienie w części tekstowej

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

budynku szpitala przy ul. Barskiej 16/20 w Warszawie/ Mazowieckie Centrum Rehabilitacji „Stocer” Sp. z o.o. – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych”, która jest w trakcie realizacji, oraz druga pn. „Przebudowa, rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku dawnego bloku żywniowego, budowa budynku szatni pracowniczej oraz utworzenie infrastruktury wejściowej do Przychodni Specjalistycznej – etap I dokumentacja”, która została wycofana z WPF w maju 2018 r. z powodu niezłożenia przez inwestora wniosku o wypłatę dotacji.

W trakcie realizacji znajdują się również dwa przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie pn. „Dokapitalizowanie Mazowieckiego Szpitala Wojewódzkiego w Siedlcach Sp. z o.o. – rozbudowa istniejącej infrastruktury o nowy obiekt – Siedlecki Ośrodek Onkologii – budowa Siedleckiego Ośrodka Onkologii”³¹ została zrealizowana w zakresie budowy Siedleckiego Ośrodka Onkologii. Jednocześnie Samorząd Województwa Mazowieckiego, udzielając wsparcia w spłacie kredytu, zobowiązał się do podwyższenia Kapitału Zakładowego Spółki do 2031 r. Natomiast przedsięwzięcie pn. „Budowa, rozbudowa, przebudowa lub modernizacja obiektów wykorzystywanych przez podmioty lecznicze, dla których Samorząd Województwa Mazowieckiego jest podmiotem tworzącym – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych”³² ma charakter przedsięwzięcia wieloletniego i realizowane będzie w kolejnych latach.

Najwyższe łączne nakłady (po ok. 26 mln zł) poniesione zostały na modernizację oddziału ginekologiczno-położniczego i neonatologicznego w Międzyleskim Szpitalu Specjalistycznym w Warszawie oraz na modernizację i rozbudowę budynku w Warszawie przy ulicy Koszykowej 79A na potrzeby Mazowieckiego Centrum Neuropsychiatrii Sp. z o.o. w Zagórzcu. Na trzecim miejscu pod względem wartości nakładów znalazła się inwestycja polegająca na modernizacji oddziałów szpitalnych w Samodzielnym Wojewódzkim Zespole Publicznych Zakładów Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej w Warszawie (ok. 18 mln zł).

1.3.4. Edukacja

Inwestycja w obszarze edukacji zapisana w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Mazowieckiego pn. „Budowa, rozbudowa lub modernizacja obiektów jednostek oświatowych, dla których Samorząd Województwa Mazowieckiego jest organem prowadzącym – poprawa infrastruktury technicznej jednostek oświatowych” ma charakter przedsięwzięcia wieloletniego i będzie realizowana w kolejnych latach (Tabela 8).

2. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – poziom krajowy i lokalny³¹

W *Planie* uwzględniono 606 inwestycji celu publicznego z poziomu krajowego i lokalnego, z czego w zakresie:

- transportu – 95, w tym:
 - transportu kolejowego – 33,
 - transportu zbiorowego – 15,
 - transportu lotniczego – 1,
 - żeglugi śródlądowej – 1,
 - dróg krajowych – 30,
 - dróg miejskich na obszarze MOFW – 15,
- systemów energetycznych – 30, w tym:
 - systemów elektroenergetycznych – 19,
 - systemów gazowych – 10,
 - systemów paliw płynnych – 1,
- infrastruktury wodno-kanalizacyjnej – 242,
- gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej – 195,
- infrastruktury społecznej – 44, w tym:
 - dziedzictwa kulturowego – 4,
 - kultury – 6,
 - ochrony zdrowia – 16,
 - edukacji – 18.

³¹ Poziom krajowy i lokalny odnoszą się do poziomu realizacji inwestycji, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością.

Tabela 8. Inwestycja celu publicznego w zakresie edukacji – poziom regionalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
1.	Budowa, rozbudowa lub modernizacja obiektów jednostek oświatowych, dla których Samorząd Województwa Mazowieckiego jest organem prowadzącym – poprawa infrastruktury technicznej jednostek oświatowych	województwo mazowieckie	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	w realizacji

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych z Departamentu Nadzoru Właścicielskiego i Inwestycji UMWM

W kolejnych podrozdziałach dokonano analizy w zakresie stopnia realizacji ICP w poszczególnych obszarach tematycznych. Stan realizacji konkretnych ICP ujętych w *Planie* prezentują tabele 9–25. Dodatkowo, dla inwestycji infrastrukturalnych opracowano mapy prezentujące aktualny stan ich realizacji (Ryc. 1–10)³².

2.1. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu

W celu oceny realizacji inwestycji celu publicznego w zakresie transportu wystąpiono do zarządców dróg, infrastruktury kolejowej, lotnisk oraz organów rządowych o udostępnienie informacji na temat stanu ich realizacji na koniec 2022 r. Pozyskane informacje przedstawiono w tabelach 9–14.

W PZPWM uwzględniono 95 inwestycji celu publicznego na poziomie krajowym i lokalnym w obszarze transportu, w tym 15 w zakresie dróg w MOFW, 30 dotyczących dróg krajowych, po 1 dla żeglugi i lotnictwa, 15 inwestycji w zakresie transportu zbiorowego i 33 inwestycje dotyczące linii kolejowych (Wykres 2).

Realizacja i planowanie rozwoju infrastruktury transportowej powoduje konflikty społeczne i kolizje przestrzenne, wynikające z potencjalnego przebiegu infrastruktury w pobliżu terenów zabudowanych oraz cennych przyrodniczo. Związane jest to nie tylko z budową liniowej infrastruktury transportowej samej w sobie, ale również z nieracjonalnie prowadzoną polityką przestrzenną na poziomie lokalnym, skutkującą rozproszaniem zabudowy, szczególnie na obszarach podmiejskich, i wynikających z tego problemów z wytyczeniem korytarzy dla infrastruktury, a także z realizacją inwestycji w trybie tzw. specustaw.

W zakresie planowania i realizacji inwestycji transportowych na poziomie krajowym, w założonym okresie oceny PZPWM odnotowano problemy związane z realizacją:

- inwestycji związanych z Centralnym Portem Komunikacyjnym, w zakresie budowy portu lotniczego oraz wariantowych przebiegów linii kolejowych i dróg związanych z budową węzła,
- budowy wiaduktów w związku z modernizacją linii kolejowej nr 6,
- wariantów przebiegu drogi S12 na południe od Radomia,
- wariantów przebiegu drogi S17 we wschodniej części Warszawy.

Od czasu uchwalenia PZPWM, na poziomie rządowym przyjęto nowe dokumenty zawierające

inwestycje transportowe na terenie województwa mazowieckiego:

- w 2019 r. *Strategię Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku*³³;
- w 2019 r. zmianę³⁴ *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym*³⁵, na podstawie której:
 - dodano:
 - linię nr 5 Korytów–Centralny Port Komunikacyjny (CPK)–Płock–Grudziądz,
 - linię nr 84 Radom–Kunów,
 - linię nr 85 Warszawa Zachodnia–Poznań Starołęka (planowaną jako linia dużej prędkości Warszawa–CPK–Łódź–Poznań/Wrocław),
 - linię nr 88 CPK–Warka,
 - linię nr 631 Milanów–Biała Podlaska–Fronołów;
 - wydłużono:
 - linię nr 6 z Zielonki do Warszawy Wschodniej,
 - linię nr 20 z Warszawy Pragi do Kątnego (przy linii nr 9),
 - linię nr 29 Tłuszcz–Ostrołęka do Giżycka.
- w 2019 r. zmianę³⁶ *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych*³⁷, na podstawie której:
 - dodano drogę A50 na odcinku A2 (CPK)–Mszczonów–Góra Kalwaria–A2 (Mińsk Mazowiecki),
 - dodano drogę S50 na odcinku A2 (CPK)–Sochaczew–Wyszogród–S10 (Naruszewo)–Serock–S8 (Radzymin)–A2 (Mińsk Mazowiecki),
 - zmieniono przebieg drogi S10 na A6 (Szczecin)–Piła–Bydgoszcz–Toruń–Płock–Naruszewo zamiast A6 (Szczecin)–Piła–Bydgoszcz–Toruń–Płock–S7 (Nowy Dwór Mazowiecki)–S8 (Wołomin)³⁸,

³³ *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku* przyjęta uchwałą nr 105 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku” (M.P. z 2019 r. poz. 1054).

³⁴ *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1912).

³⁵ *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym* (Dz. U. z 2019 r. poz. 552, 899 i 1912).

³⁶ *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1819).

³⁷ *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych* (Dz. U. z 2018 r. poz. 741 oraz z 2019 r. poz. 1819).

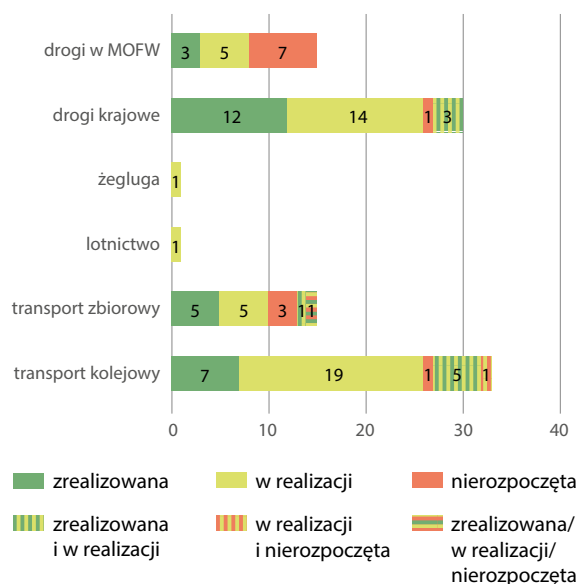
³⁸ Wersja zawarta w obowiązującym PZPWM na podstawie Dz. U. z 2016 r. poz. 784.

³² Na czas opracowania Oceny.

- droga S10 na odcinku S7 (Nowy Dwór Mazowiecki)–S8 (Wołomin), uwzględniona w przebiegu orientacyjnym w obowiązującym PZPWM, została zastąpiona drogą S50 na odcinku S10 (Naruszewo)–Serock–S8 (Radzymin).
- w 2020 r. *Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020–2023*³⁹, który stanowi program wieloletni obejmujący inwestycje w zakresie węzła CPK, inwestycje towarzyszące oraz inne zadania, a także określa terminy ich realizacji oraz niezbędne nakłady. Zakładana jest realizacja projektów w ramach inwestycji towarzyszących przez różnych inwestorów:
 - Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o. – budowa nowych linii kolejowych,
 - PKP PLK S.A. – modernizacja istniejących linii kolejowych,
 - Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad – budowa i modernizacja dróg.
- w 2021 r. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie wykazu Inwestycji Towarzyszących w zakresie Centralnego Portu Komunikacyjnego*⁴⁰ – akt wykonawczy do ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 892 i 1113, dalej: *ustawa o Centralnym Porcie Komunikacyjnym*), zgodnie z art. 118 definiuje poszczególne inwestycje niezbędne do utworzenia systemu komunikacyjnego związanego z planowanym węzłem CPK. W zakresie transportu rozporządzenie obejmuje w szczególności inwestycje w linie kolejowe, drogi publiczne oraz lotniska użytku publicznego.
- w 2021 r. *Rządowy program budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021–2025*⁴¹, który zawiera 16 lokalizacji na terenie województwa mazowieckiego na liście podstawowej, w tym 8 dotyczących budowy nowych przystanków oraz 2 na liście rezerwowej, w tym jedną dotyczącą budowy nowego przystanku.
- w 2021 r. *Program Budowy 100 Obwodnic na lata 2020–2030*⁴² – na terenie województwa

mazowieckiego 9 inwestycji na liście podstawowej oraz 5 na liście dodatkowej,

- w 2022 r. *Rządowy Program Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. (z perspektywą do 2033 r.)*⁴³.



Wykres 2. Stan realizacji inwestycji celu publicznego w zakresie transportu w województwie mazowieckim – poziom krajowy i lokalny

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji

2.1.1. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu kolejowego

W *Planie* uwzględniono 33 inwestycje celu publicznego w zakresie transportu kolejowego na poziomie krajowym (Tabela 9, Ryc. 1, 2). Wśród nich, 4 inwestycje dotyczyły budowy nowych linii kolejowych, a 25 inwestycji dotyczyło przebudowy i remontów linii kolejowych. Pozostałe inwestycje obejmowały budowę systemów sterowania ruchem kolejowym (ETCS/ERTMS) – 3 inwestycje oraz budowę i przebudowę skrzyżowań drogowo-kolejowych – 1 inwestycja – w zakresie budowy wiaduktów, tuneli i przejazdów w poziomie szyn.

W pełni zrealizowano 7 inwestycji, w tym przede wszystkim w zakresie linii kolejowych w warszawskim węzle kolejowym (linie nr 6, 20, 447 i 509), mających wpływ na ruch pociągów aglomeracyjnych i regionalnych (np. dobudowa pary torów na odcinku Zielonka–Wołomin na linii nr 6). Pozostałe realizacje pozwoliły na uruchomienie połączeń o prędkości 200 km/h

³⁹ *Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020–2023* przyjęty uchwałą nr 156 Rady Ministrów z dnia 28 października 2020 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego – „Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020–2023” (M.P. z 2020 r. poz. 1050).

⁴⁰ *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie wykazu Inwestycji Towarzyszących w zakresie Centralnego Portu Komunikacyjnego* (Dz. U. z 2021 r. poz. 225).

⁴¹ *Uchwała nr 63/2021 Rady Ministrów z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021–2025*.

⁴² *Uchwała nr 46/2021 Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 2021 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Budowy 100 Obwodnic na lata 2020–2030”*.

⁴³ *Uchwała nr 253/2022 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Rządowy Program Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. (z perspektywą do 2033 r.)”*.

Tabela 9. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu kolejowego – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr linii kolejowej	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
1.	Budowa odcinka linii kolejowej od stacji Modlin do Mazowieckiego Portu Lotniczego (MPL) Warszawa-Modlin oraz budowa stacji kolejowej Mazowiecki Port Lotniczy (MPL) Warszawa-Modlin	nowa linia		✓	w realizacji	prace projektowe na etapie postępowania przetargowego
2.	Budowa linii kolejowej KDP Warszawa-Łódź-Poznań/Wrocław wraz z połączeniem do CMK	nowa linia	✓	✓	w realizacji	prace studialne – wybrano wariant inwestorski, złożono wnioski o wydanie decyzji środowiskowej
3.	Budowa nowej linii kolejowej w relacji Modlin-Płock	nowa linia	✓		nie realizowano	Odcinek Modlin Lotnisko-Wyszogród. Wykonano wstępne studium wykonalności w 2011 r. w zakresie odcinka Modlin-Płock
				✓	w realizacji	prace studialne – opracowanie studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego w zakresie odcinka Wyszogród-Płock (LK nr 5)
4.	Modernizacja linii kolejowej Warszawa-Łódź, etap II, Lot A – odcinek Warszawa Zachodnia-Miedniewice (Skierniewice), Faza II	1	✓	✓	w realizacji	prace budowlane (w zakresie ERTMS/ETCS)
5.	Prace na linii średnicowej w Warszawie na odcinku Warszawa Wschodnia-Warszawa Zachodnia	1, 2, 448				prace projektowe – w zakresie linii średnicowej
						prace budowlane, w zakresie stacji Warszawa Zachodnia
					zrealizowano	w zakresie stacji Warszawa Gdańska i Warszawa Główna
6.	Poprawa przepustowości linii kolejowej E20 na odcinku Warszawa-Mińsk Mazowiecki, etap I	2		✓	zrealizowano	
7.	Poprawa przepustowości linii kolejowej E20 na odcinku Warszawa Rembertów-Mińsk Mazowiecki, etap II: Budowa dodatkowej pary torów na odc. Warszawa Rembertów-Sulejówek Miłosna	2		✓	w realizacji	prace studialne na etapie studium wykonalności
8.	Zabudowa ERTMS/ETCS na liniach sieci bazowej TEN-T	2, 3	✓	✓	w realizacji	prace budowlane
9.	Prace na linii kolejowej E20 na odcinku Warszawa-Poznań: pozostałe roboty, odcinek Sochaczew-Swarzędz	3		✓	w realizacji	prace budowlane

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr linii kolejowej	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
10.	Poprawa przepustowości linii kolejowej E20 na odcinku Warszawa–Kutno, etap I: Prace na linii kolejowej nr 3 na odc. Warszawa–granica LCS Łowicz	3		✓	w realizacji	prace budowlane
11.	Modernizacja linii kolejowej nr 4 – Centralna Magistrala Kolejowa	4	✓	✓	zrealizowano	przebudowa sieci trakcyjnej
					w realizacji	prace budowlane – ERTMS/ETCS na poziomie 2 oraz SBL
12.	Prace na linii E75 na odcinku Sadowne–Czyżew wraz z robotami pozostałymi na odcinku Warszawa Rembertów–Sadowne	6	✓	✓	zrealizowano	remont linii objazdowych LK31 i LK36
					w realizacji	prace budowlane na odcinku Sadowne–Czyżew
					w realizacji	prace budowlane: wiadukt w Kobylce Ossów, tunel w Kobylce, przejście podziemne w Toporze
					zrealizowano	wiadukty w Toporze, Jasiorówce, Łochowie, Tłuszczu, Mokrej Wsi; przejścia podziemne w Łochowie i Jasienicy Mazowieckiej; tunel w Zielonce
13.	Modernizacja linii kolejowej E75 Rail Baltica Warszawa–Białystok–granica z Litwą, etap I, odcinek Warszawa Rembertów–Zielonka–Tłuszcz (Sadowne) Faza II	6	✓	✓	zrealizowano	
14.	Prace na linii kolejowej nr 7 Warszawa Wschodnia Osobowa–Dorohusk na odcinku Warszawa–Otwock–Dęblin–Lublin	7	✓	✓	w realizacji	prace budowlane, na odcinku Otwock–gr. województwa (sterowanie ruchem kolejowym)
					w realizacji	prace budowlane, na odcinku Warszawa Wschodnia–Warszawa Wawer
					w realizacji	prace projektowe, na odcinku Warszawa Wawer–Otwock
15.	Modernizacja linii kolejowej nr 8, odcinek Warszawa Okęcie–Radom (LOT: A, B, F) Faza II	8	✓	✓	w realizacji	prace budowlane
16.	Prace na linii kolejowej nr 8, odcinek Warka–Radom (Lot: C, D, E)	8	✓		w realizacji	prace budowlane
17.	Modernizacja linii kolejowej nr 8, odcinek Radom–Kielce	8	✓		zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr linii kolejowej	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
18.	Modernizacja linii kolejowej E65/C-E65 na odcinku Warszawa–Gdynia w zakresie warstwy nadrzędnej LCS, ERTMS/ETCS/ GSMR, DSAT oraz zasilania układu trakcyjnego – Faza II	9	✓	✓	zrealizowano	
19.	Prace na linii kolejowej C-E20 na odcinku Skierniewice–Pilawa–Łuków	12	✓	✓	w realizacji	prace projektowe
20.	Prace na liniach kolejowych nr 13, 513 na odcinku Krusze / Tuszcz–Pilawa	13, 513	✓	✓	w realizacji	prace studialne na etapie studium wykonalności
21.	Prace na linii obwodowej w Warszawie (odc. Warszawa Gołębki/ Warszawa Zachodnia–Warszawa Gdańska)	20, 509		✓	zrealizowano	
22.	Prace na linii kolejowej nr 22 i 25 na odcinku Galkówek–Tomaszów Maz.–Radom oraz na przyległych łącznicach	22	✓		w realizacji	prace budowlane
23.	Prace na linii kolejowej nr 28 Wieliszew–Zegrze	28		✓	w realizacji	prace budowlane
24.	Prace na linii kolejowej nr 29 odcinek Mostówka–Ostrołęka	29	✓		w realizacji	prace studialne na etapie studium wykonalności
25.	Rewitalizacja linii kolejowej nr 33 Kutno–Płock	33	✓		zrealizowano	remont na odcinku Sierakówek–Płock
					w realizacji	prace studialne na etapie studium wykonalności dla zadania „Modernizacja linii kolejowej nr 33 na odcinku Kutno–Płock–Sierpc”
26.	Modernizacja linii kolejowej nr 35 na odcinku Ostrołęka–Chorzele	35	✓		w realizacji	prace budowlane
27.	Prace na linii kolejowej nr 36 odcinek Ostrołęka–Śniadowo	36	✓		zrealizowano	w ramach prac dla ICP nr 12
28.	Prace na linii kolejowej Warszawa Włochy–Grodzisk Mazowiecki (linia nr 447)	447		✓	zrealizowano	
29.	Budowa kolejowego układu obwodowego miasta Płocka		✓		w realizacji	prace studialne na etapie studium wykonalności dla zadania „Modernizacja linii kolejowej nr 33 na odcinku Kutno–Płock–Sierpc”
30.	Prace na linii kolejowej Płock–Sierpc	33	✓		w realizacji	prace studialne na etapie studium wykonalności dla zadania „Modernizacja linii kolejowej nr 33 na odcinku Kutno–Płock–Sierpc”
31.	Prace na linii kolejowej Nasielsk–Sierpc	27	✓	✓	nie zrealizowano	
32.	Prace na linii kolejowej nr 55, odcinek Siedlce–Sokołów Podlaski	55	✓		w realizacji	prace projektowe na etapie przetargu na projekt i realizację

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr linii kolejowej	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
33.	Poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniach linii kolejowych z drogami (lokalizacje na terenie województwa)	projekt multilokacyjny	✓	✓	zrealizowano część I: 14 przejazdów drogowo-kolejowych (LK10, 19, 22, 26, 29, 510)
					w realizacji część II: prace budowlane – Sulejówek (km 19,376 LK2)
					w realizacji część III: prace projektowe – Celestynów (LK7), Teresin (LK2)
					w realizacji część III: prace budowlane – Pruszków (LK1/447), Ciechanów i Legionowo (LK9)

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od PKP PLK S.A.

w kierunku Gdańska (linia nr 9) oraz skróciły podróże w kierunku Kielc (remont linii kolejowej nr 8 na odcinku Radom–Skarżysko-Kamienna).

Częściowo zrealizowano 5 inwestycji. W warszawskim węźle kolejowym dotyczyło to prac na liniach średnicowych (nr 1, 2, 448). W tym zakresie ukończono odbudowę stacji Warszawa Główna oraz przebudowę stacji Warszawa Gdańska. Pozwoliło to na przekierowanie ruchu z modernizowanych linii nr 1, 2, 448 oraz stacji Warszawa Zachodnia, Warszawa Centralna/Śródmieście i Warszawa Wschodnia. Etapowo realizowana jest również modernizacja linii kolejowej nr 4 – przystosowywanej do prędkości 250 km/h. W zakresie prac na linii nr 6 na odcinku Sadowne–Czyżew wyremontowano linie nr 31 i 36, stanowiące objazd na czas przebudowy. Ukończono również prace na niektórych obiektach. Zrealizowano prace remontowe na linii nr 33, stanowiącej połączenie Płocka z Kutnem, pozwalające na osiągnięcie prędkości maksymalnej do 100 km/h. Skróceniu uległ zatem czas przejazdu pociągów regionalnych. Dla tej linii trwają prace studialne nad przebudową oraz budową obwodnicy towarowej Płocka. Inwestycja dotycząca poprawy bezpieczeństwa na skrzyżowaniach linii kolejowych z drogami jest podzielona na części dotyczące przejazdów drogowo-kolejowych (część I), tuneli (część II) i wiaduktów (część III). Dla całej inwestycji wymienionej w *Planie* zrealizowano 14 przejazdów w ramach części I. Pozostałe części są w realizacji.

W realizacji znajduje się 19 inwestycji, w tym 6 na etapie prac studialnych, 3 na etapie projektu, a 9 jest w budowie. Budowa linii kolejowej do lotniska w Modlinie znajduje się na etapie postępowania

przetargowego na sporządzenie projektu. Prace studialne toczą się dla 3 inwestycji dotyczących budowy nowych linii kolejowych. Pierwsze dokumenty studialne dla tych inwestycji powstały w 2005 r. (dla linii dużej prędkości z Warszawy w kierunku Łodzi) oraz w 2011 r. (dla linii Modlin–Płock). Obrazuje to długi okres realizacji inwestycji dotyczących budowy nowych linii kolejowych w Polsce – w kontraście do inwestycji drogowych, co prowadzi m.in. do nierównowagi gałęziowej w rozwoju transportu. W konsekwencji od dziesięcioleci nie wybudowano nowej linii kolejowej w województwie (i w kraju), z wyjątkiem odcinka do lotniska Chopina w Warszawie (w 2012 r.).

Z kolei prace studialne toczą się dla ważnego dla ruchu aglomeracyjnego odcinka linii nr 2 do Mińska Mazowieckiego oraz dla linii nr 29 będącej elementem połączenia Ostrołęki z Warszawą. Na takim samym etapie są prace dla linii stanowiących towarową obwodnicę Warszawy (linie nr 12 i 13) oraz na północ od Płocka (linia nr 33 w kierunku Sierpca), wraz z obwodnicą towarową miasta. Samorząd Województwa Mazowieckiego, w ramach *Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku*⁴⁴, sfinansował prace studialne dla linii nr 55 z Sokołowa Podlaskiego do Siedlec. Dla tej linii ogłoszono przetarg na projekt i prace budowlane.

Inwestycje w budowie to przede wszystkim linie łączące Warszawę z Białymstokiem (linia nr 6), Poznaniem (linia nr 3), Lublinem (linia nr 7) i Radomiem (linia nr 8). W zakresie inwestycji dotyczących linii nr 7 i 8 ukończono prace torowe, jednak nie

⁴⁴ Uchwała nr 151/2019 Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku.

osiągnięto zakładanych parametrów linii (prędkość do 160 km/h) z uwagi na brak odpowiedniego zasilania trakcji lub systemów sterowania ruchem kolejowym. Dla linii nr 1, 2, 3, 4 i 6 położonych w korytarzach bazowych sieci TEN-T trwa montaż systemu ETCS/ERTMS. Remontowi podlega również linia nr 22, na której etapowo remontowane jest torowisko oraz sieć trakcyjna. Prace pozwolą na przywrócenie prędkości 120 km/h i utworzenie połączeń dalekobieżnych Łodzi z Lublinem przez Radom. Prace budowlane, współfinansowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego, trwają na liniach z Ostrołęki do Chorzeli oraz z Wieliszewa do Zegrza.

Dla inwestycji dotyczącej linii nr 27 nie podjęto żadnych prac.

2.1.2. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu zbiorowego

Wśród 15 inwestycji w zakresie transportu zbiorowego (Tabela 10, Ryc. 1), jedynie 3 zaplanowano do realizacji poza regionem warszawskim stołecznym. Dwie z nich zostały zrealizowane (węzły przesiadkowe

w Ciechanowie i Siedlcach), natomiast węzeł w Radomiu pozostał niezrealizowany.

Pozostałe 12 inwestycji w regionie warszawskim stołecznym (Ryc. 2) dotyczyło budowy metra, linii tramwajowych oraz zajezdni dla kolei aglomeracyjnej. Wśród tych projektów jedynie 3 zostały w pełni zrealizowane: druga linia metra na odcinku Rondo Daszyńskiego–Bemowo i Dworzec Wileński–Bródno oraz modernizacja stacji techniczno-postojowej Warszawa Szczęśliwice. Odcinek II linii metra Bemowo–Karolin wraz ze stacją techniczno-postojową znajduje się w budowie. III linia metra od stacji Stadion Narodowy do Gocławia jest na etapie prac studialnych.

Projekty dotyczące budowy i przebudowy linii tramwajowych zostały podzielone na odcinki znajdujące się na różnych etapach realizacji. W zakresie nowych linii wybudowano odcinek w ul. Światowida na Tarchominie. W budowie są kolejne odcinki: w ul. Kasprzaka oraz, w zakresie linii w kierunku Wilanowa, odcinki ulic: Belwederskiej, Sobieskiego i Gagarina. W zakresie przebudowy torowisk zrealizowano odcinki w ul. Starzyńskiego oraz w ul. Zamoyskiego i Grochowskiej do ronda Wiatraczna.

Tabela 10. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu zbiorowego – poziom lokalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
1.	Budowa II linii metra, wraz z infrastrukturą towarzyszącą i zakupem taboru – etap II		✓	zrealizowano
2.	Budowa II linii metra wraz z zakupem taboru – etap III		✓	zrealizowano
3.	Budowa trasy tramwajowej do Wilanowa wraz z zakupem taboru oraz infrastrukturą towarzyszącą		✓	<p>w realizacji prace budowlane: odcinki A1/B1 (tunel pod stacją Warszawa Zachodnia), D2 – D3 (ul. Belwederska–Sobieskiego), D4 (ul. Gagarina), E1 (ul. Sobieskiego do al. Wilanowskiej)</p> <p>w realizacji prace projektowe: odcinki B2 (ul. Bitwy Warszawskiej–ul. Banacha), C (ul. Banacha–ul. Rakowiecka), D5 (ul. Św. Bonifacego), E2 (al. Rzeczypospolitej), budowa zajezdni Annapol</p> <p>w realizacji prace studialne: odcinki A2 (ul. Krzyżanowskiego), A3 (ul. Ordona), F (pętla Muranów)</p>
4.	Budowa tramwaju na Gocław w Warszawie wraz z zakupem taboru		✓	w realizacji prace projektowe

Lp.	Nazwa inwestycji	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
5.	Budowa wybranych odcinków tras tramwajowych w Warszawie wraz z zakupem taboru:			
	ul. Światowida – na odc. Mehoffera–Winnica		✓	zrealizowano
	w ciągu ul. Kasprzaka od ul. Wolskiej do ul. Skierniewickiej		✓	w realizacji prace budowlane
6.	Rozbudowa i przebudowa tras tramwajowych na obszarze prawobrzeżnej Warszawy:			
	ul. Jagiellońska – na odc. pętla Żerań FSO–Rondo Starzyńskiego		✓	w realizacji prace projektowe w zakresie przebudowy/ komasacji/ relokacji przystanków
	ul. Kijowska – al. Tysiąclecia – na odc. Markowska–Kawęczyńska		✓	nie zrealizowano
	al. Zamoyskiego – ul. Grochowska – na odc. al. Zieleniecka–Pętla Gocławek		✓	zrealizowano odcinek al. Zieleniecka–rondo Wiatraczna
				nie zrealizowano odcinek rondo Wiatraczna–pętla Gocławek
	al. Waszyngtona – na odc. Rondo Waszyngtona–Rondo Wiatraczna		✓	w realizacji prace studialne
	w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej – na odc. pl. Zawiszy–Rondo Żaba		✓	zrealizowano odcinek rondo Żaba–Wybrzeże Helskie
				w realizacji prace projektowe na odcinku Wybrzeże Helskie–plac Zawiszy
7.	Budowa i przebudowa tras tramwajowych na obszarze lewobrzeżnej części Warszawy:			
	ul. Obozowa		✓	w realizacji prace projektowe
	budowa trasy tramwajowej w ciągu al. Wilanowskiej – na odc. Służewiec–Dworzec Południowy		✓	w realizacji prace studialne
8.	Budowa trasy tramwajowej obsługującej rejon Łuku Siekierkowskiego wraz z torowiskiem tramwajowym i zakupem taboru		✓	nie zrealizowano
9.	Budowa III linii metra: odc. Stadion Narodowy–Gocław wraz z zakupem taboru		✓	w realizacji prace studialne/ projektowe
10.	Dokończenie budowy II linii metra: odcinek pomiędzy stacją „Powstańców Śląskich” i STP Mory wraz z zakupem taboru		✓	w realizacji prace budowlane
11.	Rozszerzenie potencjału przewozowego kolei metropolitalnej na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego – etap I (w zakresie modernizacji stacji techniczno-postojowej Warszawa Szczęśliwice)		✓	zrealizowano
12.	Regionalny węzeł transportu publicznego „Dworzec Centrum w Radomiu”	✓		nie zrealizowano
13.	Parkuj i Jedź – przygotowanie kompletnej dokumentacji projektowej oraz budowa parkingów		✓	nie zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
14.	Budowa centrum logistycznego wraz z drogowo-kolejowym węzłem przesiadkowym, modernizacją dworca kolejowego, infrastrukturą towarzyszącą oraz bocznicą towarową w Ciechanowie	✓		zrealizowano
15.	Budowa Zintegrowanego Wielofunkcyjnego Węzła Wymiany Pasażerskiej w Siedlcach	✓		zrealizowano

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od samorządów Warszawy, Radomia, Ciechanowa, Siedlec

Tabela 11. Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu lotniczego – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
1.	Budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego	✓	✓	w realizacji prace studialne/projektowe

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie danych Centralnego Portu Komunikacyjnego, <https://www.cpk.pl/pl/aktualnosci-2/top-10-cpk-przeglad-najwazniejszych-wydarzen-w-2022-r> (dostęp: maj 2023 r.)

2.1.3. Inwestycje celu publicznego w zakresie lotnictwa

Inwestycja dotycząca Centralnego Portu Komunikacyjnego (Tabela 11) zakłada budowę węzła integrującego transport lotniczy, kolejowy i drogowy. W celu realizacji inwestycji przygotowano dokumenty formalnoprawne – *ustawę o Centralnym Porcie Komunikacyjnym* oraz rozporządzenia, planistyczne (konceptję⁴⁵ i strategiczne studium lokalizacyjne wraz ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko⁴⁶) oraz programowe (program inwestycyjny CPK⁴⁷), dotyczące budowy węzła. Przedstawiono preferowany obszar lokalizacji węzła na terenie gmin Baranów, Teresin i Wiskitki. Rozpoczęto ponadto prace

⁴⁵ *Konceptja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność-Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej* przyjęta uchwałą nr 173/2017 Rady Ministrów z dnia 7 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Konceptji przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność-Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej.

⁴⁶ *Strategiczne Studium Lokalizacyjne Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego* przyjęte zarządzeniem nr 8 Pełnomocnika Rządu do spraw Centralnego Portu Komunikacyjnego z dnia 22 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategicznego Studium Lokalizacyjnego Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego.

⁴⁷ *Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020–2023* przyjęty uchwałą nr 156 Rady Ministrów z dnia 28 października 2020 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego – *Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020–2023*. (M.P. z 2020 r. poz. 1050).

przygotowawcze dotyczące opracowania studiów techniczno-ekonomiczno-środowiskowych dla linii kolejowych oraz dróg związanych z budową węzła, a także badania terenowe na preferowanym obszarze inwestycji. W 2022 r. złożono wnioski o wydanie decyzji środowiskowej dla lotniska wraz z węzłem kolejowym, nowymi drogami oraz infrastrukturą techniczną. Rozpoczęto także pierwsze prace projektowe.

2.1.4. Inwestycje celu publicznego w zakresie żeglugi śródlądowej

Dla wymienionej w tabeli 12 inwestycji opracowano studium wykonalności, w którym wskazano jako rekomendowany wariant obejmujący prace na Wiśle na odcinku od Dębina do Zalewu Włocławskiego oraz budowę kanału od Dębina do granicy z Białorusią. Jednak od tej pory, zgodnie z informacją Ministerstwa Infrastruktury, nie toczą się żadne prace budowlane.

2.1.5. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg krajowych

W *Planie* uwzględniono 30 inwestycji celu publicznego w zakresie dróg krajowych (Tabela 13, Ryc. 3, 4). Wśród nich, 27 dotyczyło budowy dróg (w tym

Tabela 12. Inwestycje celu publicznego w zakresie żeglugi śródlądowej – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
1.	Uzeglownienie drogi wodnej E40	✓	✓	w realizacji	prace studialne

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych z Ministerstwa Infrastruktury

Tabela 13. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg krajowych – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
1.	Budowa autostrady A2 Warszawa (w. Lubelska)–Mińsk Mazowiecki	A2		✓	zrealizowano	
2.	Budowa autostrady A2 Warszawa–Siedlce odc. Mińsk Mazowiecki–Siedlce	A2	✓	✓	w realizacji	prace budowlane
3.	Budowa autostrady A2 Siedlce–gr. państwa odc. Siedlce–Biała Podlaska (w. Cicibór)	A2	✓		w realizacji	prace projektowe
4.	Budowa drogi S2 Puławska–Lubelska	S2		✓	zrealizowano	
5.	Budowa drogi S7 Olsztynek–Płońsk, odc. Napierki–Płońsk	S7	✓		zrealizowano	
6.	Budowa drogi S7 Gdańsk–Warszawa, odc. Płońsk–Czosnów	S7	✓	✓	w realizacji	prace projektowe na odcinku Płońsk–Żałuski prace budowlane na odcinku Żałuski–Czosnów
7.	Budowa drogi S7 Gdańsk–Warszawa, odc. Czosnów–Warszawa	S7		✓	w realizacji	prace projektowe
8.	Przebudowa (budowa) drogi S7 Warszawa–obwodnica Grójca	S7	✓	✓	zrealizowano	odcinek węzeł Lotnisko (S2/S79)–węzeł Lesznowola oraz węzeł Tarczyn Północ–obwodnica Grójca
					w realizacji	prace budowlane na odcinku węzeł Lesznowola–węzeł Tarczyn Północ
9.	Budowa drogi S7 Radom–Jędrzejów, odc. obwodnica Radomia	S7	✓		zrealizowano	
10.	Przebudowa drogi S8 Piotrków Trybunalski–Warszawa, odc. Radziejowice (DK50)–Warszawa (w. Paszków)	S8	✓	✓	zrealizowano	
11.	Rozbudowa drogi S8 Wyszaków–Białystok odc. koniec obwodnicy Wyszaków–gr. woj. podlaskiego	S8	✓		zrealizowano	
12.	Budowa drogi S10 Toruń–S7	S10	✓		w realizacji	prace studialne – w zakresie zgodnym z rozporządzeniem: Toruń–Płock–Naruszewo (S50)

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
13.	Budowa drogi S10 S7–Wołomin (S8)	S10		✓	w realizacji prace studialne – w zakresie zgodnym z rozporządzeniem: Naruszewo (S10–Serock–Radzymin (S8))
14.	Budowa drogi S12 Sulejów–Radom	S12	✓		w realizacji prace studialne
15.	Budowa drogi S12 Radom–Lublin	S12	✓		w realizacji prace studialne
16.	Budowa drogi S17 Warszawa–Garwolin, odc. Warszawa (w. Zakręt)–Warszawa (w. Lubelska)	S17		✓	zrealizowano węzeł Lubelska w realizacji prace budowlane na odcinku węzeł Warszawa Wschód (DK92)–węzeł Lubelska (S2)
17.	Budowa drogi S17 odc. w. Drewnica–w. Zakręt	S17		✓	w realizacji prace studialne
18.	Budowa drogi S17 Warszawa–Garwolin, odc. Warszawa (w. Lubelska)–Garwolin	S17	✓	✓	zrealizowano
19.	Budowa drogi S17 Garwolin–Kurów	S17	✓		zrealizowano
20.	Budowa drogi S19 Białystok–Lubartów, odc. gr. woj. podlaskiego–Łosice–gr. woj. lubelskiego	S19	✓		w realizacji prace studialne
21.	Budowa drogi S61 Ostrów Mazowiecka–obwodnica Augustowa, odc. Ostrów Mazowiecka–Szczyrczyn	S61	✓		zrealizowano odcinek węzeł Śniadowo (DW677)–gr. województwa mazowieckiego w realizacji prace budowlane na odcinku węzeł Podborze (S8)–węzeł Śniadowo (DW677)
22.	Budowa obwodnicy Ilży	9	✓		zrealizowano
23.	Przebudowa drogi krajowej nr 9 – odcinek: al. Wojska Polskiego i ul. Żółkiewskiego w Radomiu	9	✓		zrealizowano
24.	Budowa obwodnicy Kołbieli	50		✓	w realizacji prace projektowe
25.	Budowa obwodnicy Góry Kalwarii	50/79		✓	zrealizowano
26.	Budowa obwodnic Płocka w układzie dróg krajowych	60/62	✓		nie zrealizowano
27.	Budowa wiaduktu w Legionowie (etap III)	61		✓	zrealizowano
28.	Budowa obwodnicy Ostrołęki	61	✓		w realizacji prace studialne (realizacja w ciągu DK53)
29.	Budowa obwodnicy Pułtuska	61	✓		w realizacji prace projektowe
30.	Budowa obwodnicy Łochowa	62	✓		w realizacji prace studialne

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od GDDKiA

8 obwodnic miejscowości), a 3 inwestycje miały na celu rozbudowę dróg.

W pełni zrealizowano 12 inwestycji dotyczących budowy odcinków autostrady A2, dróg ekspresowych S2, S8 i odcinków dróg S7 i S17, obwodnic Góry Kalwarii i Iłży oraz budowy wiaduktu w Legionowie i przebudowy drogi krajowej nr 9 w Radomiu.

Częściowo zrealizowano 3 inwestycje: w zakresie drogi S7, na odcinku od Warszawy (węzeł Lotnisko) do obwodnicy Grójca, oddano do ruchu odcinki od węzła Lotnisko (S2/S79) do węzła Lesznowola oraz od węzła Tarczyn Północ do Grójca, w pozostałym zakresie trwają prace budowlane. Z kolei dla inwestycji na drodze S17 na odcinku Warszawa (węzeł Zakręt)–węzeł Lubelska zrealizowano jedynie węzeł Lubelska z drogą S2, w pozostałym zakresie toczą się prace budowlane. Dla drogi S61 na terenie województwa ukończono krótki odcinek od węzła Śniadowo z DW677 do granicy województwa, pozostały odcinek w kierunku Ostrowi Mazowieckiej jest w budowie.

W realizacji pozostaje 14 inwestycji, w tym 1 w budowie, 1 częściowo w budowie, dla 4 toczą się prace projektowe, a dla 8 – prace studialne. W budowie pozostaje odcinek drogi S7 od Załusek do Czosnowa, natomiast odcinki od Płońska do Załusek oraz od Czosnowa do Warszawy znajdują się w fazie projektowej. W budowie jest również odcinek autostrady A2 węzeł Kałuszyn (DK92)–węzeł Siedlce Zachód (DK2). Dla dalszego odcinka tej drogi za Siedlcami w kierunku Białej Podlaskiej trwają prace projektowe. W fazie projektu są również obwodnice Pułtuska i Kołbieli.

Prace studialne (w celu pozyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji i kontynuacji procesu projektowego) toczą się dla dróg ekspresowych S10, S12 i S19 na terenie województwa. W tym miejscu należy wskazać, że w 2019 r. rozporządzeniem w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych⁴⁸ zmieniono docelowy przebieg drogi S10. Nowe rozporządzenie⁴⁹ wskazuje przebieg drogi S10 na odcinku Toruń–Płock–Naruszewo (planowany węzeł z drogą S50). Z kolei orientacyjny przebieg drogi S10 na odcinku S7 (Nowy Dwór Mazowiecki)–S8 (Wołomin) został zmieniony na przebieg nowej drogi S50 na odcinku S10 (Naruszewo)–Serock–S8 (Radzymin).

Na etapie prac studialnych znajduje się brakujący odcinek drogi S17 w układzie ekspresowej obwodnicy Warszawy oraz obwodnice Łochowa i Ostrołęki. W przypadku obwodnicy Ostrołęki, zarządca drogi w efekcie

prowadzonych prac studialnych opracował przebieg obwodnicy po zachodniej i północnej stronie miasta (w relacji DK61 – DK53), co odbiega od dotychczas wskazywanego przebiegu zarówno w *Programie Budowy Dróg Krajowych 2014–2023 (z perspektywą do 2025 roku)*⁵⁰, w wersjach PZPWM z 2004 i 2014 r., jak i w dokumentach planistycznych gmin Rzekuń i Ostrołęka.

2.1.6. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg miejskich na obszarze MOFW

W zakresie zaplanowanych 15 inwestycji celu publicznego dotyczących dróg miejskich na obszarze MOFW (Tabela 14, Ryc. 4), 9 inwestycji dotyczyło budowy nowych dróg (w tym 5 wraz z torowiskiem tramwajowym), zaś 6 – przebudowy istniejących (w tym 2 wraz z budową torowiska tramwajowego). Zrealizowano 3 inwestycje dotyczące przebudowy dróg. W realizacji jest 5 inwestycji, w tym 2 na etapie prac projektowych: 1 dotycząca budowy nowej drogi oraz 1 – przebudowy wraz z budową torowiska tramwajowego. Na etapie prac studialnych znajdują się 3 inwestycje: 2 dotyczące budowy nowych dróg oraz przebudowa ulicy wraz z budową torowiska tramwajowego. Dla 7 inwestycji nie podjęto żadnych działań.

2.2. Inwestycje celu publicznego w zakresie systemów energetycznych

W PZPWM uwzględniono ponadlokalne inwestycje celu publicznego w zakresie systemów energetycznych, stanowiące zadania rządowe, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej lub organy rządu. Za realizację przedsięwzięć energetycznych odpowiadają operatorzy poszczególnych systemów, będący spółkami Skarbu Państwa. Spośród wszystkich zadań wskazanych w rozdziale 5.2. PZPWM, do grudnia 2022 r. wykonano ok. 27% inwestycji, a 33% było w trakcie realizacji (tabele 15–17).

2.2.1. Infrastruktura elektroenergetyczna

W zakresie systemu elektroenergetycznego najwyższych napięć (Tabela 15, Ryc. 5) ukończono m.in. budowę linii 400 kV między aglomeracją warszawską a Siedlcami (między nacięciami linii Stanisławów–Narew, Stanisławów–Siedlce Ujrzanów, Kozienice–Siedlce Ujrzanów), która zwiększyła zdolność wyrowadzenia mocy z rozbudowanej w 2017 r. elektrowni

⁴⁸ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 741 oraz z 2019 r. poz. 1819).

⁴⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1819).

⁵⁰ Uchwała nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.)”.

Tabela 14. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg miejskich* na obszarze MOFW – poziom lokalny

Lp.	Nazwa inwestycji	Nr drogi	Stan realizacji inwestycji	
1.	Obwodnica Śródmieścia (Warszawa): Praga Płd.–Targówek, etap I: odcinek od ul. Międzyborskiej do ul. Radzywińskiej		w realizacji	prace projektowe
2.	Modernizacja ciągu ulic Marsa–Żołnierska, odcinek od ul. Marsa (skrzyżowanie ul. Żołnierska–Rekrucka–Marsa) do granicy miasta	631/637	zrealizowano	
3.	Przebudowa ul. Wał Miedzeszyński na odcinku od ronda z ul. Trakt Lubelski do węzła z trasą S2	801	zrealizowano	
4.	Przebudowa ul. Marynarskiej na odcinku ul. Taśmowa–ul. Rzymowskiego		zrealizowano	
5.	Przebudowa ciągu ulic: Marywilska–Czołowa–Polnych Kwiatów na odc. Trasa Toruńska–ul. Mehoffera – etap I		nie zrealizowano	
6.	Budowa ul. Krasieńskiego, w tym: etap I – od Placu Wilsona do ul. Jagiellońskiej wraz z przeprawą mostową, torowiskiem tramwajowym i zakupem taboru		nie zrealizowano	
7.	Budowa ul. Krasieńskiego, w tym: etap II – od ul. Jagiellońskiej do ul. Matki Teresy z Kalkuty wraz z torowiskiem tramwajowym i zakupem taboru		nie zrealizowano	
8.	Budowa Obwodnicy Śródmieścia, etap II: odcinek od ul. Radzywińskiej do węzła Żaba		nie zrealizowano	
9.	Budowa Trasy Mostu Północnego, w tym: zadanie 2 – od węzła przesiadkowego „Młociny” do węzła z Trasą NS (planowana droga S7)		w realizacji	prace studialne
10.	Budowa Trasy Mostu Północnego, w tym: zadanie 3 – od węzła z ul. Modlińskiej do węzła z ul. Płochocińską wraz z torowiskiem tramwajowym i zakupem taboru		nie zrealizowano	
11.	Budowa Trasy Mostu Północnego, w tym: zadanie 4 – od węzła z ul. Płochocińską do węzła z Trasą Olszynki Grochowskiej wraz z torowiskiem tramwajowym i zakupem taboru		nie zrealizowano	
12.	Budowa Trasy Olszynki Grochowskiej: od węzła z Trasą Mostu Północnego do węzła z Trasą Toruńską (istniejąca droga S8) wraz z torowiskiem tramwajowym i zakupem taboru		nie zrealizowano	
13.	Przebudowa ul. Modlińskiej: od pętli Żerań FSO do ul. Aluzyjnej wraz z budową torowiska tramwajowego i zakupem taboru	801	w realizacji	prace projektowe
14.	Budowa ul. Wał Miedzeszyński: od węzła z POW (S2) do pld. granicy miasta	801	w realizacji	prace studialne
15.	Przebudowa ul. Św. Wincentego wraz z budową torowiska tramwajowego i zakupem taboru		w realizacji	prace studialne

* Drogi w zarządzie miasta

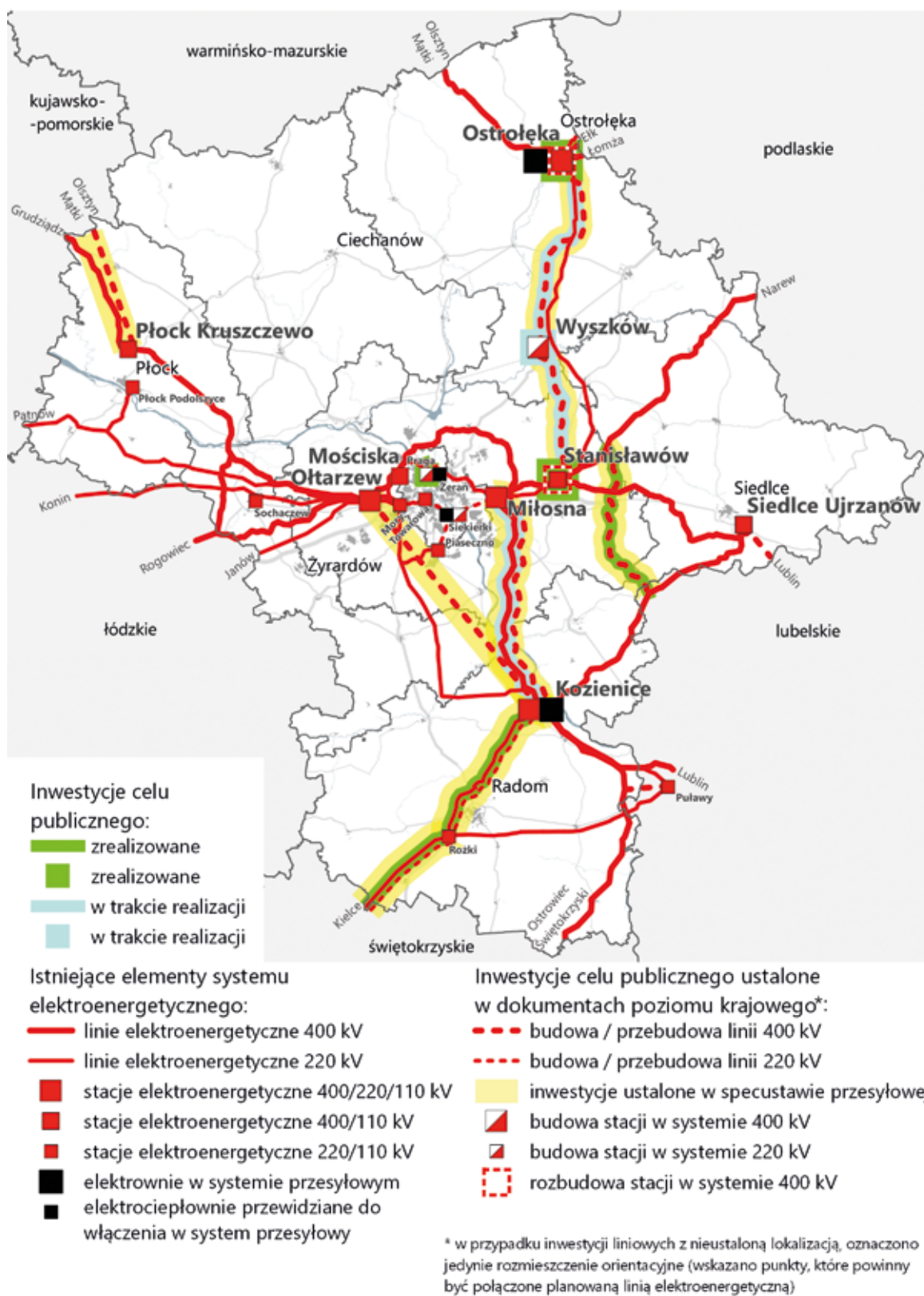
Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych z Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy

Kozienice i tym samym poprawiła pewność zasilania aglomeracji warszawskiej i północno-wschodniej części regionu. Inwestycja ta stanowi także zmienioną koncepcję budowy linii 400 kV Siedlce Ujrzanów – linia Narew – Stanisławów (dwie planowane linie zrealizowano jako jedną koncepcję). Przebudowano wyeksploatowane linie 220 kV: Kozienice–Rożki i Rożki–Kielce do odpowiedniego stanu technicznego, zapewniającego stabilne dostawy energii elektrycznej do południowych obszarów województwa mazowieckiego. W 2022 r. ukończono rozbudowę dwóch stacji w systemie 400 kV: Stanisławów i Ostrołęka (umożliwiających

wprowadzenie realizowanej linii 400 kV Ostrołęka–Stanisławów), a także stacji 110 kV/SN Warszawa Praga o rozdzielnię 220 kV oraz wyprowadzono z niej 2-kablowe linie 220 kV do linii 220 kV Miłosna–Mory w celu przyłączenia do sieci przesyłowej bloku gazowo-parowego Elektrociepłowni Żerań, uruchomionego w 2021 r. (Ryc. 6).

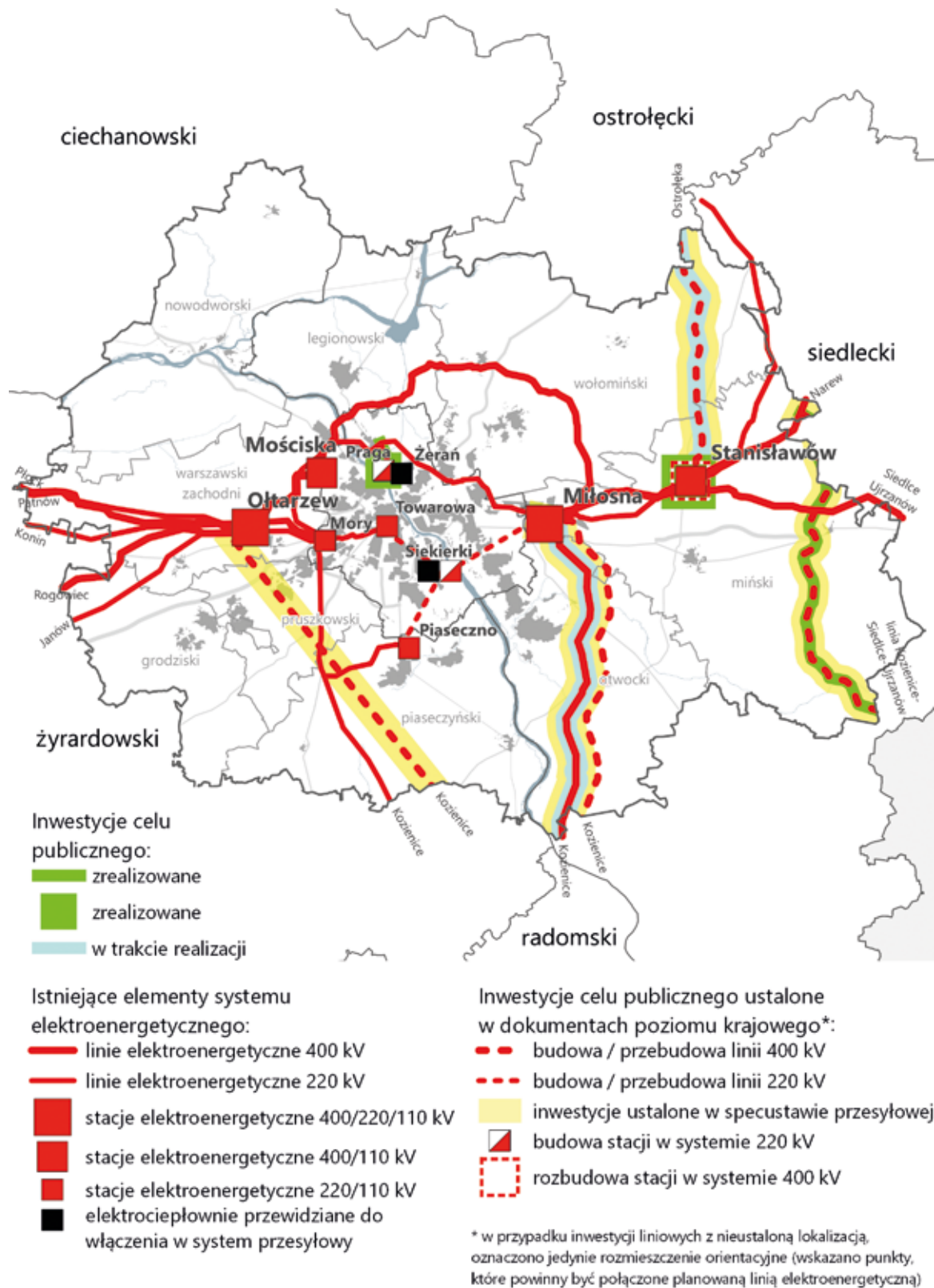
Ponadto trwają zawańsowane prace nad:

- budowę linii 400 kV Ostrołęka–Stanisławów,
- budowę linii 400 kV Kozienice–Miłosna (wraz z rozbudową stacji 400/220/110 kV Miłosna),
- budowę stacji 400(220)/110 kV Wyszaków.



Ryc. 5. System elektroenergetyczny najwyższych napięć w województwie mazowieckim

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, KPZK 2030, SOR, Listy Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej w ramach POIiŚ 2014–2020 oraz danych operatorów



Ryc. 6. System elektroenergetyczny najwyższych napięć w MOFW

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, KPZK 2030, SOR, Listy Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej w ramach POIiŚ 2014–2020 oraz danych operatorów

Tabela 15. Inwestycje celu publicznego w zakresie systemów elektroenergetycznych* – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Dokument ustalający inwestycję	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
System elektroenergetyczny najwyższych napięć						
1.	Budowa linii 400 kV Ostrołęka–Stanisławów (z wykorzystaniem trasy istniejącej linii 220 kV)	Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) Lista Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	✓	✓	w realizacji	prace budowlane
2.	Budowa linii 400 kV Kozienice–Miłosna (z wykorzystaniem trasy istniejącej linii 400 kV)	Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych	✓	✓	w realizacji	prace budowlane
3.	Budowa linii 400 kV wraz ze zmianą układu sieci najwyższych napięć pomiędzy aglomeracją warszawską a Siedlcami (pomiędzy nacięciami linii Stanisławów–Narew, Stanisławów–Siedlce Ujrzanów, Kozienice–Siedlce Ujrzanów)	Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	✓	✓	zrealizowano	(pozostała przebudowa kolizji z liniami SN i nn, do realizacji w 2023 r.)
4.	Budowa linii 400 kV Kozienice–Ołtarzew	Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	✓	✓	nie zrealizowano	
5.	Budowa linii 400 kV Płock–Olsztyn Mątki	Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	✓		nie zrealizowano	
6.	Budowa linii 400 kV Siedlce Ujrzanów – linia Narew–Stanisławów	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	✓	✓	zrealizowano	(zrealizowana w zmienionej koncepcji pod nazwą jak w poz. 3)
7.	Budowa linii 400 kV Ostrołęka–Elk (z wykorzystaniem trasy istniejącej linii 220 kV)	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	✓		nie zrealizowano	

Lp.	Nazwa inwestycji	Dokument ustalający inwestycję	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
8.	Budowa linii 400 kV Kozienice–Puławy (jako wpięcie w istniejącą linię Kozienice–Ostrowiec)	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	✓		nie zrealizowano
9.	Budowa linii 400 kV Lublin Wschód–Siedlce Ujrzanów	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	✓		nie zrealizowano
10.	Rozbudowa lub przebudowa linii 220 kV Kozienice–Rożki	Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych	✓		zrealizowano
11.	Rozbudowa lub przebudowa linii 220 kV Rożki–Kielce	Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych	✓		zrealizowano
12.	Budowa linii 220 kV EC Siekierki–Warszawa Towarowa	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030		✓	nie zrealizowano
13.	Budowa linii 220 kV EC Siekierki–Piaseczno	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030		✓	nie zrealizowano
14.	Budowa linii 220 kV Miłosna–EC Siekierki	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030		✓	nie zrealizowano
15.	Budowa stacji Wyszków w systemie 400 kV (wprowadzonej do linii Ostrołęka–Stanisławów)	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 Lista Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	✓		w realizacji prace budowlane
16.	Rozbudowa stacji EC Siekierki w systemie 220 kV (poprzez rozbudowę istniejącej 110/SN)	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030		✓	nie zrealizowano
17.	Rozbudowa stacji Warszawa Praga w systemie 220 kV (poprzez rozbudowę istniejącej 110/SN)	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030		✓	zrealizowano (zrealizowana wraz z wprowadzeniem linii 220 kV Miłosna–Mory)
18.	Rozbudowa stacji Ostrołęka (II etap) w systemie 400 kV	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 Lista Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	✓		zrealizowano
19.	Rozbudowa stacji Stanisławów w systemie 400 kV	Lista Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020		✓	zrealizowano

* Kolorem zielonym oznaczono inwestycje ustalone w tzw. specustawach energetycznych

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od PSE S.A.

Inwestycja polegająca na budowie linii 400 kV Stanisławów–Ostrołęka (wraz z budową stacji Wyszaków, a także z ukończoną już rozbudową stacji: Stanisławów i Ostrołęka), stanowi element rozbudowywanego w kierunku Warszawy transgranicznego połączenia Polska – Litwa. W wyniku realizacji tego przedsięwzięcia zwiększy się zdolność wymiany mocy z państwami nadbałtyckimi oraz zapewnione zostaną stabilne dostawy energii elektrycznej z elektrowni Ostrołęka do odbiorców z północno-wschodniej i centralnej części regionu, w tym aglomeracji warszawskiej. Z kolei nowa linia 400 kV Kozienice–Miłosna zabezpieczy zasilanie ww. obszaru z kierunku południowego oraz umożliwi wyprowadzenie pełnej mocy z elektrowni Kozienice.

Wobec 9 inwestycji nie podjęto żadnych działań w kierunku ich realizacji, przy czym większość z nich była ustalona jedynie w KPZK 2030, którą uchylono na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz

niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378 oraz z 2022 r. poz. 1079).

2.2.2. Infrastruktura gazowa

W systemie gazowym wysokiego ciśnienia najważniejszą zrealizowaną inwestycją jest międzynarodowy dwukierunkowy interkonektor Polska – Litwa (Tabela 16, Ryc. 7). Gazociąg uruchomiono 1 maja 2022 r., lecz pełną przepustowość osiągnął w połowie października, po zakończonych pomyślnie próbach przesyłu gazu z maksymalnym projektowym obciążeniem w obu kierunkach (w kierunku Litwy – 2,5 mld m³/rok oraz w kierunku Polski – 2 mld m³/rok). Inwestycja ta znacznie poprawia bezpieczeństwo energetyczne nie tylko województwa mazowieckiego, ale całego kraju oraz państw bałtyckich, przyczyniając się do integrowania europejskiego systemu gazowniczego. Nowa infrastruktura przesyłowa wpływa na wzrost konkurencyjności województwa, umożliwia gazyfikację

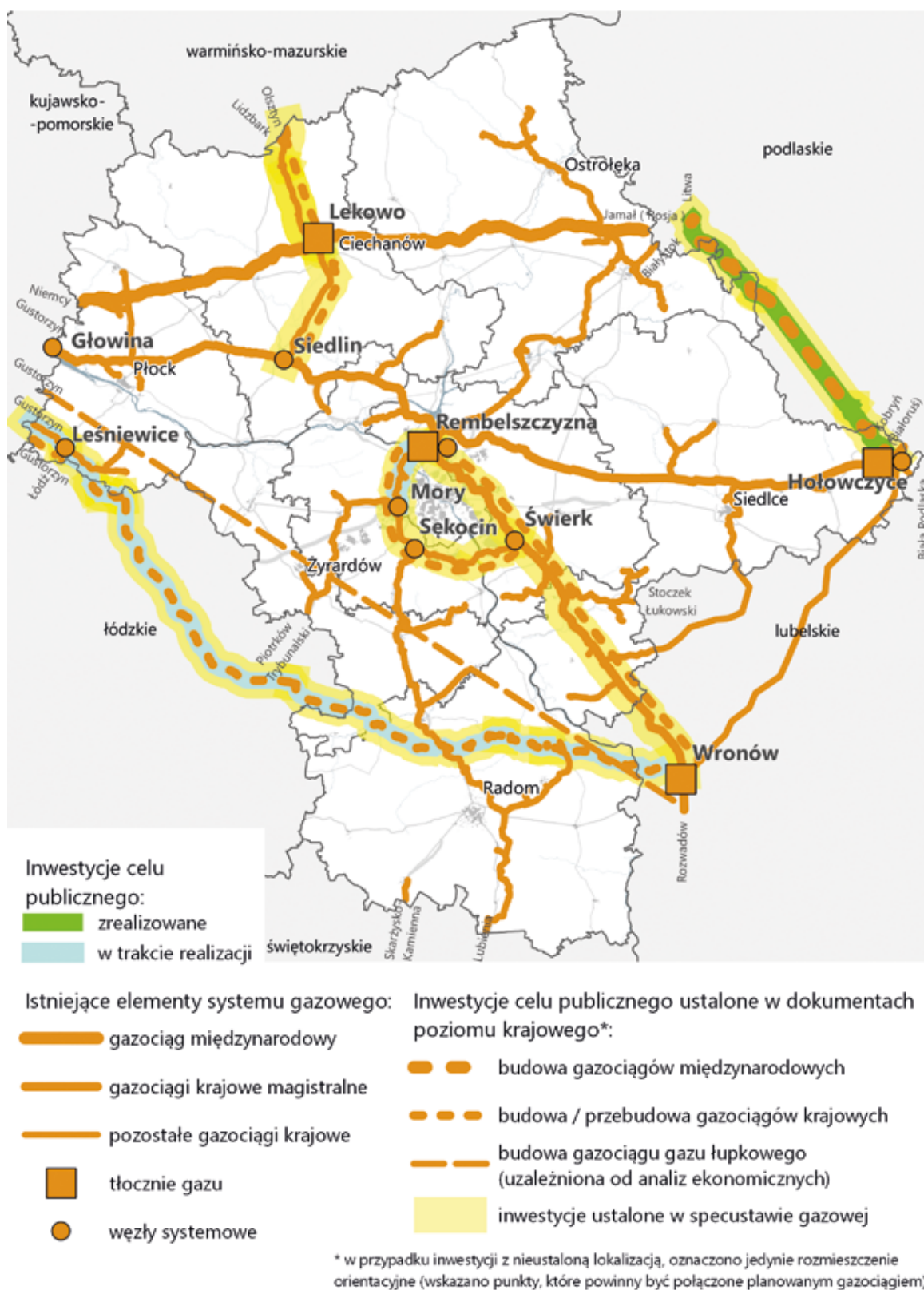
Tabela 16. Inwestycje celu publicznego w zakresie systemów gazowych* – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Dokument ustalający inwestycję	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
1.	Budowa międzysystemowego gazociągu stanowiącego połączenie systemów przesyłowych Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Litewskiej	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (I wariant) Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (II wariant)	✓		zrealizowano
2.	Budowa gazociągu Rembelszczyzna–Mory–Wola Karczewska (rozbudowa zachodniej części „warszawskiego pierścienia gazowego”)	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)		✓	w realizacji ukończone prace projektowe dla odcinka Rembelszczyzna–Mory nie zrealizowano odcinek Mory–Wola Karczewska
3.	Budowa gazociągu Rembelszczyzna–Wronów (rozbudowa istniejącego gazociągu)	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	✓	✓	nie zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Dokument ustalający inwestycję	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji
4.	Budowa gazociągu Gustorzyn–Tworóg (w tym rozbudowa istniejącego gazociągu Gustorzyn–Leśniewice)	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu	✓		w realizacji prace budowlane na odcinku Gustorzyn–Leśniewice
		Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (tylko odcinek Leśniewice–Łódź)			w realizacji prace budowlane na odcinku Leśniewice–Rawa Mazowiecka
5.	Budowa gazociągu Wronów–Odolanów	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu	✓		w realizacji prace budowlane na odcinku Rawa Mazowiecka–Wronów
6.	Budowa gazociągu Płońsk–Olsztyn (rozbudowa istniejącego gazociągu)	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu	✓		nie zrealizowano
7.	Budowa gazociągów w celu zmiany przebiegu trasy istniejących gazociągów przesyłowych wysokiego ciśnienia albo ich odbudowa, rozbudowa, przebudowa, remont, rozbiórka lub zmiana sposobu użytkowania	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu	✓	✓	realizacja według bieżących potrzeb
8.	Budowa przyłączy i gazociągów służących do przyłączenia do systemu przesyłowego gazowego podmiotów przyłączanych	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu	✓	✓	realizacja według bieżących potrzeb
9.	Budowa węzłów lub tłoczni gazu o przepustowości nie mniejszej niż 50 000 m ³ /h niezbędnych do funkcjonowania gazociągów przesyłowych	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu	✓	✓	realizacja według bieżących potrzeb
10.	Koncepcja budowy gazociągu przesyłowego gazu łupkowego Wronów–Gustorzyn	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	✓	✓	nie zrealizowano

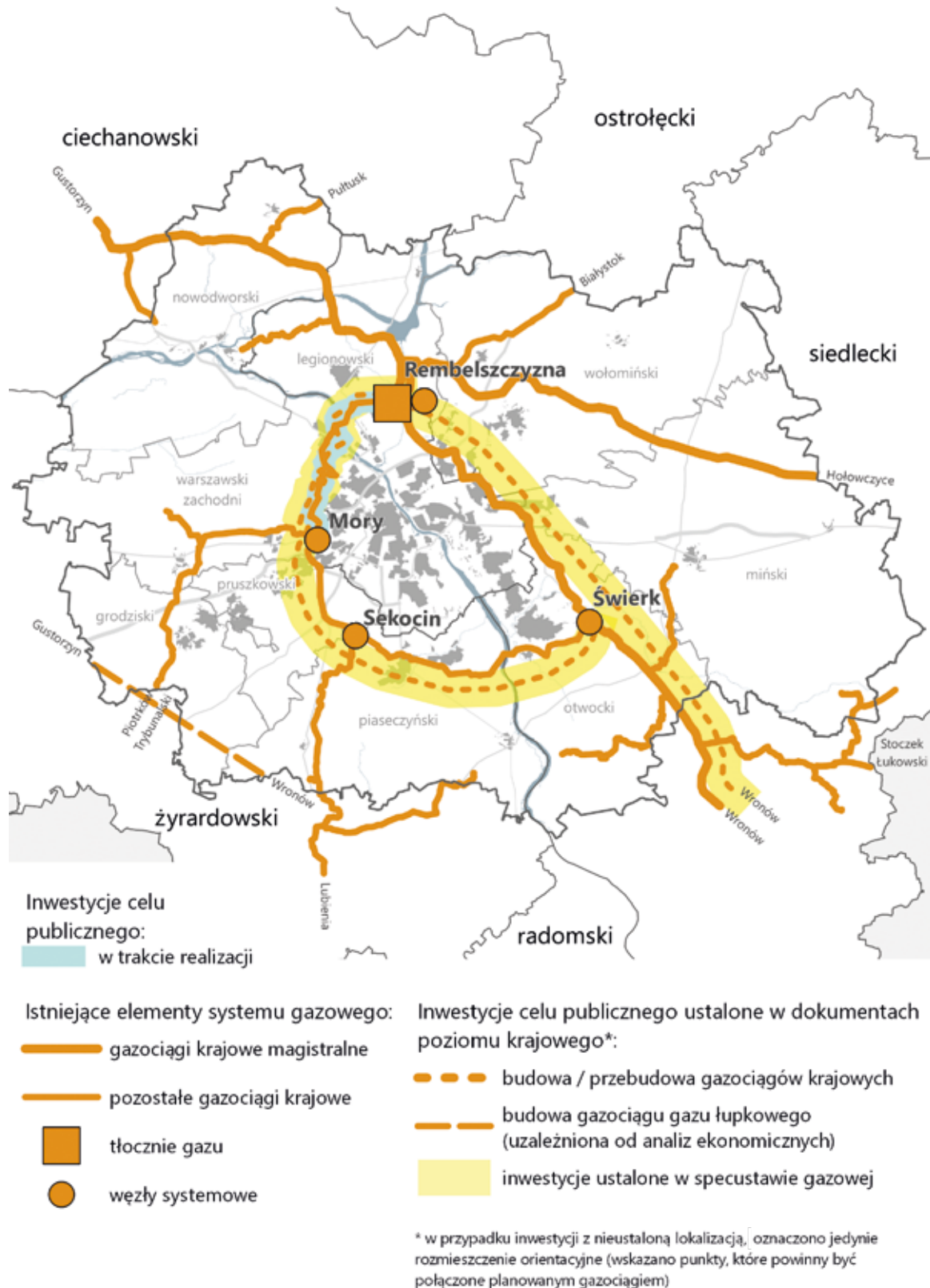
* Kolorem zielonym oznaczono inwestycje ustalone w tzw. specustawach energetycznych

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od GAZ-SYSTEM S.A. oraz analiz własnych



Ryc. 7. System gazowy wysokiego ciśnienia w województwie mazowieckim

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, KPZK 2030, SOR oraz danych operatorów



Ryc. 8. System gazowy wysokiego ciśnienia w MOFW

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, KPZK 2030, SOR oraz danych operatorów

obszarów do tej pory pozbawionych dostępu do gazu ziemnego, a także bezpośrednie przyłączanie dużych odbiorców przemysłowych. W ramach tego zadania rozbudowana została tłocznia gazu Hołowczyce oraz tłocznia Gustorzyn w województwie kujawsko-pomorskim, która jest także istotną częścią projektu Baltic Pipe, dostarczającego gaz ze złóż w Norwegii. Umożliwi ona rozprowadzenie gazu w kraju oraz skierowanie go m.in. w kierunku Litwy. Kolejnym zakończonym przedsięwzięciem jest gazociąg EC Żerań–Tłocznia Rembelszczyzna, zasilający w gaz ziemny nowy blok gazowo-parowy w Elektrociepłowni Żerań.

W trakcie realizacji są wszystkie odcinki gazociągu Gustorzyn–Wronów, tj.: Gustorzyn–Leśniewice, Leśniewice–Rawa Mazowiecka i Rawa Mazowiecka–Wronów. W 2021 r. uzyskano komplet pozwoleń na budowę, a ukończenie całego zadania przewidziane jest na koniec 2023 r. Wybudowany gazociąg będzie tworzył, wraz z interkonektorem Polska – Litwa, korytarz gazowy, który poprawi bezpieczeństwo dostaw gazu do centralnej i wschodniej Polski. W województwie mazowieckim umożliwi przesyłanie większej ilości gazu do aglomeracji warszawskiej (Ryc. 8) oraz Radomia i jego okolic, a także rozwój lokalnej infrastruktury. Planowany od wielu lat gazociąg Rembelszczyzna–Mory–Wola Karczewska napotykał na liczne protesty społeczne, skutecznie uniemożliwiające jego realizację, powodujące kolejne zmiany przebiegu trasy. W rezultacie w sierpniu 2022 r. uzyskano pozwolenie na budowę dla wypracowanego nowego przebiegu odcinka Rembelszczyzna–Mory, którego budowa rozpocznie się w 2023 r.

W analizowanym okresie realizowane były też inne zadania, nieujęte w PZPWM, a wynikające z nowelizacji w 2019 r. specustawy gazowej, która wprowadziła kolejne inwestycje, również w systemie dystrybucyjnym. Wykonano gazociąg od stacji gazowej w Żąbkach do Ciepłowni Kawęczyn w Warszawie w celu zasilenia przyszłych gazowych jednostek ciepłowniczych. Prowadzone były prace projektowe dla gazociągu zasilającego powstający w Ostrołęce blok gazowo-parowy z interkonektora Polska – Litwa, a do jego budowy przystąpiono w marcu 2023 r. Ponadto w 2022 r. zaczęły się przygotowania do uzyskania decyzji lokalizacyjnej dla gazociągu doprowadzającego gaz do planowanego bloku gazowo-parowego w EC Siekierki z gazociągu przesyłowego Mory–Wola Karczewska. W systemie dystrybucyjnym wysokiego ciśnienia trwa obecnie przebudowa odcinka Gończyce–Jarczew na gazociąg do Siedlec, polegająca na zwiększeniu przepustowości. W analizowanym okresie realizowane były również rozbudowy i modernizacje istniejącej infrastruktury gazowej zarówno w systemie przesyłowym, jak i dystrybucyjnym.

Spśród wymienionych w *Planie* zadań, nie rozpoczęto realizacji 4 gazociągów, tj.: Wronów–Rembelszczyzna, Płońsk–Olsztyn, Mory–Wola Karczewska oraz gazociągu przesyłowego gazu łupkowego Wronów–Gustorzyn, którego realizacja wynikała jedynie z uchylonej już KPZK 2030.

2.2.3. Infrastruktura paliw płynnych

W zakresie rozwoju systemu paliw płynnych, PZPWM uwzględnił tylko jedną inwestycję, tj. przedłużenie rurociągu naftowego Odessa–Brody do Adamowa i Płocka z możliwością budowy II nitki Rurociągu Pomorskiego (Tabela 17, Ryc. 9). Od wielu lat zadanie to pozostaje niezrealizowane, a dokumenty, które je ustalały, przestały obowiązywać. Planowany odcinek Brody–Adamowo znajduje się jednak na liście projektów, będących przedmiotem wspólnego zainteresowania Unii Europejskiej oraz na liście projektów priorytetowych Wspólnoty Energetycznej. Aktualnie posiada wydaną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach i pozostaje na etapie prac projektowych. Jest on integralnym i jedynym brakującym fragmentem przyszłego Euroazjatyckiego Korytarza Transportu Ropy Naftowej, który nie tylko połączy polski i ukraiński system przesyłowy, ale umożliwi stałe dostawy surowca z regionu Morza Kaspijskiego w Azerbejdżanie do odbiorców europejskich (zakładana jest również możliwość tłoczenia w kierunku rewersyjnym). Surowiec dostarczony do bazy Adamowo przesyłany będzie za pośrednictwem istniejącej infrastruktury, przebiegającej m.in. przez teren województwa mazowieckiego.

Planowana budowa drugiej niezależnej, dwukierunkowej nitki Rurociągu Pomorskiego, stanowi także ważny element powyższego korytarza transportowego, a dodatkowo ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego Polski, zapewniając dywersyfikację dostaw. Ropociąg znajduje się w wykazie strategicznych inwestycji w sektorze naftowym w *ustawie z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1275 i 1846). W 2021 r. rozpoczął się proces uzyskania decyzji lokalizacyjnej dla ww. przedsięwzięcia, jednak nie przystąpiono jeszcze do jego budowy. Ponadto, w okresie od uchwalenia PZPWM, realizowane były prace związane z rozbudową bądź modernizacją istniejącej infrastruktury paliwowej, m.in. zwiększono pojemność bazy paliwowej w Emilianowie oraz przepustowość rurociągu paliwowego Płock–Mościska–Emilianów, co wpłynie na bezpieczeństwo dostaw paliw dla aglomeracji warszawskiej (Ryc. 10).

Tabela 17. Inwestycje celu publicznego w zakresie systemów paliw płynnych – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Dokument ustalający inwestycję	Region mazowiecki regionalny	Region warszawski stołeczny (MOFW)	Stan realizacji inwestycji	
1.	Przedłużenie rurociągu naftowego Odessa–Brody do Adamowa i Płocka z możliwością budowy II nitki Rurociągu Pomorskiego (z wykorzystaniem trasy istniejącego ropociągu „Przyjaźń”)	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	✓	✓	w realizacji	prace projektowe dla odcinka Brody–Adamowo
Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku*					w realizacji	prace projektowe dla II nitki Rurociągu Pomorskiego
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.**						

* Polityka energetyczna Polski do 2030 roku przyjęta uchwałą nr 202/2009 Rady Ministrów z dnia 10 listopada 2009 r.

** Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r. przyjęta uchwałą nr 58 Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” (M.P. z 2014 r. poz. 469)

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorstw energetycznych odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

2.3. Inwestycje celu publicznego w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej

W ramach oceny realizacji Planu, w odniesieniu do inwestycji z zakresu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, dokonano szczegółowej analizy przedsięwzięć realizowanych w aglomeracjach ściekowych wskazanych w PZPWM, w podziale na trzy rodzaje inwestycji, tj.:

- inwestycje w zakresie sieci kanalizacyjnych, w tym budowa i modernizacja;
- inwestycje w zakresie oczyszczalni ścieków, w tym budowa, rozbudowa i modernizacja;
- inwestycje w zakresie budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków.

Działania te polegały na zapewnieniu, adekwatnie do potrzeb, zaopatrzenia w wodę o odpowiedniej jakości bez zakłóceń naturalnej równowagi w środowisku oraz na porządkowaniu gospodarki ściekowej zgodnie z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)⁵¹, wyznaczającym aglomeracje ściekowe.

Do końca 2022 r. w pełni zrealizowano 94 inwestycje (niemal 65%) spośród 147 przedsięwzięć z zakresu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej ujętych w Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2017 (AKPOŚK 2017), a 4 przedsięwzięcia (ok. 3%) zrealizowane były jedynie częściowo⁵². Z kolei 29 (ok. 20%) spośród analizowanych inwestycji wodno-kanalizacyjnych było w trakcie realizacji (Tabela 18). Do końca grudnia

2022 r. nie zostało zrealizowanych 20 przedsięwzięć (tj. 14%) ujętych w AKPOŚK 2017.

Głównymi beneficjentami realizowanych⁵³ inwestycji były aglomeracje: Warszawa – 10 przedsięwzięć oraz Ostrołęka i Serock – po 7 inwestycji. Z kolei w 12 aglomeracjach nie zrealizowano żadnej z zaplanowanych inwestycji.

Dzięki środkom europejskim w ramach POIiŚ 2014–2020 wykonano ponad 50 inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, co stanowiło więcej niż 1/3 wszystkich analizowanych zadań. Najwięcej przedsięwzięć dofinansowanych ze środków UE zrealizowano w aglomeracji Warszawa (4 przedsięwzięcia). Po dwa przedsięwzięcia, dofinansowane środkami ze wskazanego Programu, wykonano w aglomeracjach Otwock i Serock. Innym źródłem, z którego dofinansowywane były inwestycje wodno-kanalizacyjne, był Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020⁵⁴ (PROW 2014–2020), ze środków którego współfinansowano dwie inwestycje – po jednej w aglomeracjach Sońsk i Odrzywół. Inwestycje te, podobnie jak pozostałe objęte oceną przedsięwzięcia wodno-kanalizacyjne, zostały wskazane w AKPOŚK 2017.

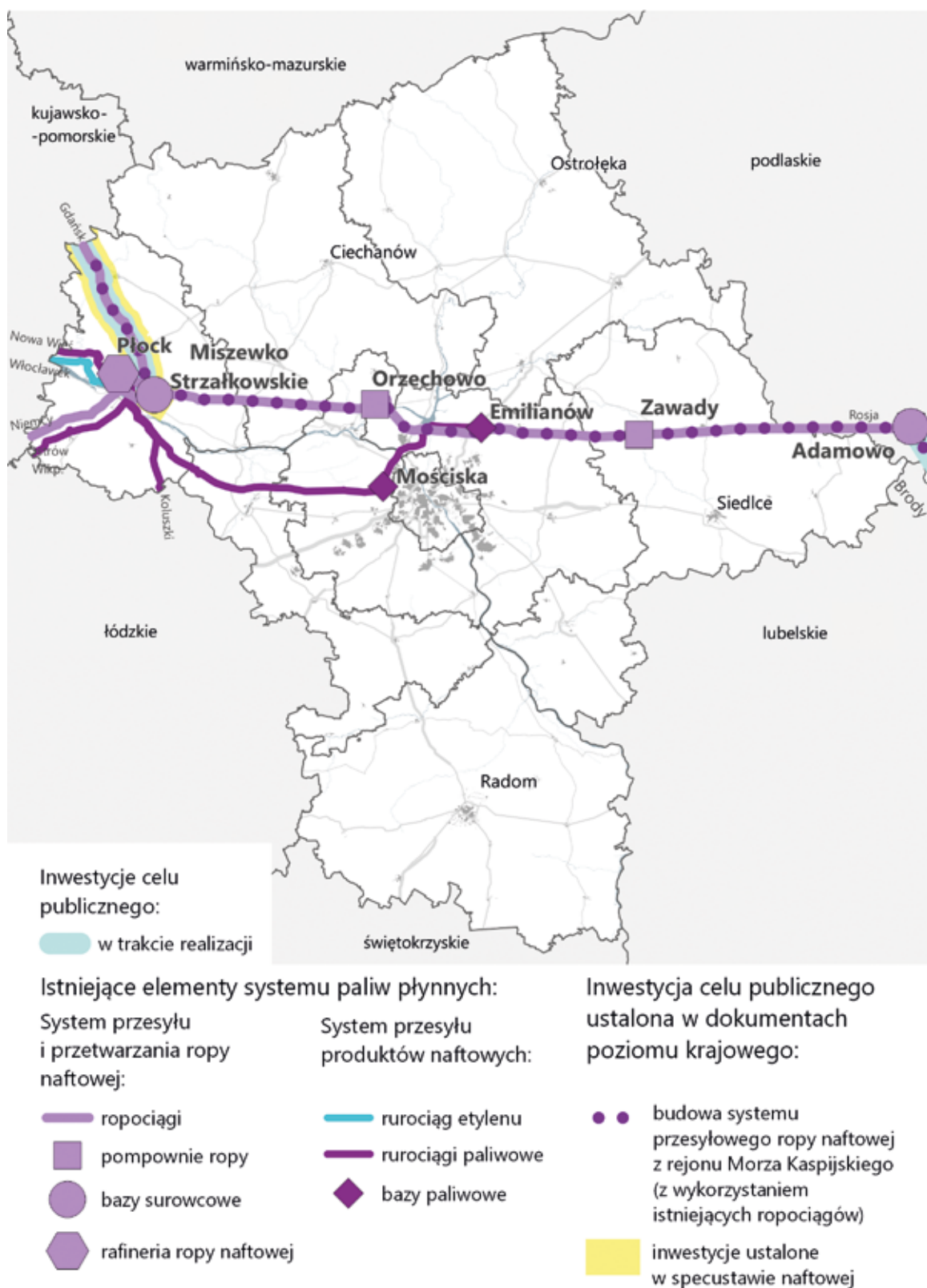
Nieco mniejszym stopniem realizacji charakteryzują się inwestycje związane z budową, rozbudową lub modernizacją oczyszczalni ścieków. Spośród 87 tego rodzaju inwestycji, wskazanych w AKPOŚK 2017, zrealizowano ponad połowę – 48, zaś 15 przedsięwzięć (ok. 17%) było w trakcie realizacji (Tabela 19).

⁵¹ Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych przyjęty przez Radę Ministrów dnia 16 grudnia 2003 r.

⁵² Pierwotnie inwestycja obejmowała szerszy zakres, jednak w trakcie realizacji, z różnych względów (głównie finansowych), ostateczny zakres prac został zawężony.

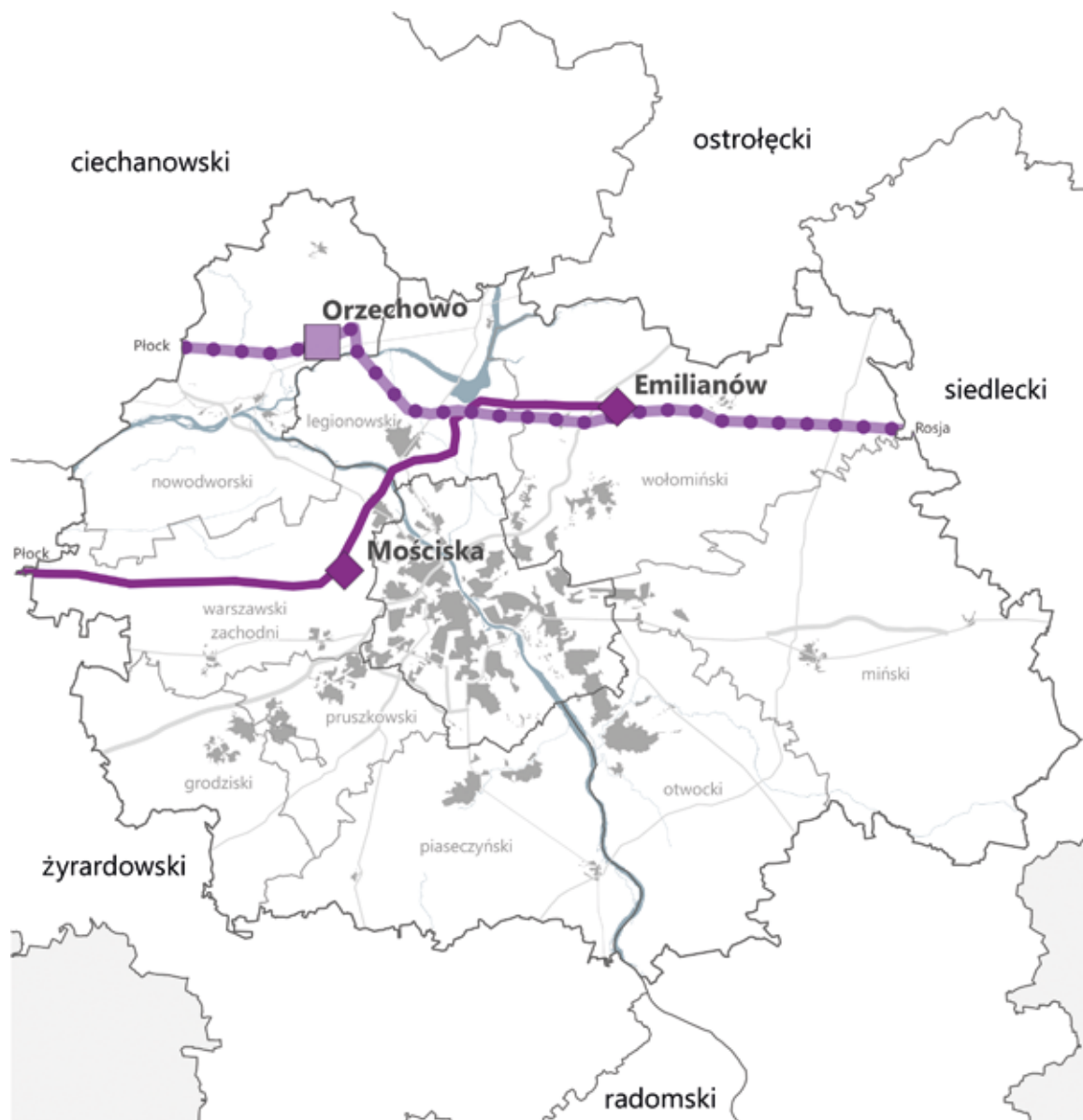
⁵³ Obejmuje inwestycje zrealizowane, częściowo zrealizowane oraz w trakcie realizacji.

⁵⁴ Na podstawie <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/-program-rozwoju-obszarow-wiejskich-2014-2020-prow-2014-2020> (dostęp: styczeń 2023 r.).



Ryc. 9. System paliw płynnych w województwie mazowieckim

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie KPZK 2030, *Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku, Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r., ustawy z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym oraz danych operatorów*





Istniejące elementy systemu paliw płynnych:


System przesyłu i przetwarzania ropy naftowej:

-  ropociąg
-  pompownia ropy

System przesyłu produktów naftowych:

-  rurociąg paliwowy
-  bazy paliwowe

Inwestycja celu publicznego ustalona w dokumentach poziomu krajowego:

-  budowa systemu przesyłowego ropy naftowej z rejonu Morza Kaspijskiego (z wykorzystaniem istniejących ropociągów)

Ryc. 10. System paliw płynnych w MOFW

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie KPZK 2030, *Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku, Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.* oraz danych operatorów

Tabela 18. Inwestycje celu publicznego w zakresie sieci kanalizacyjnych, w tym budowa i modernizacja – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
1.	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Warszawie – Faza V	Warszawa	Warszawa	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	w realizacji
2.	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Warszawie – Faza VI – zadania w zakresie sieci kanalizacyjnej			AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	w realizacji
3.	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Warszawie – Faza VII WPRiMUWiUK			AKPOŚK 2017	w realizacji
4.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Mościskach		Izabelin	AKPOŚK 2017	w realizacji
5.	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej w Legionowie		Legionowo	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
6.	Kanalizacja sanitarna na obszarze miasta – etap III		Marki	AKPOŚK 2017	zrealizowano
7.	Budowa systemu gospodarki wodno-ściekowej – etap I		Jabłonna	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
8.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Kolejowej, Stefczyka, Kwiatowej, Łodygowej		Ząbki	AKPOŚK 2017	zrealizowano
9.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Pustelnickiej, Ceglanej, Letniskowej, Czereśniowej		Zielonka	AKPOŚK 2017	zrealizowano
10.	Projekt i budowa kan. sanitarnej w Michałowie-Grabinie, Józefowie, Stanisławowie Drugim, Stanisławowie Pierwszym, Rembelszczyźnie, Kątach Węgierskich, Woli Aleksandra		Nieporęt	AKPOŚK 2017	częściowo zrealizowano
11.	Modernizacja i rozbudowa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Aglomeracji Radom – III etap	Radom	Radom	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
12.	Rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego w gminie Zakrzew		Zakrzew	AKPOŚK 2017	zrealizowano
13.	Projekt i budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Rajec Poduchowny–Rajec Szlachecki		Jedlnia-Letnisko	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
14.	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w Gminie Ożarów Mazowiecki – etap III	Pruszków	Ożarów Mazowiecki	AKPOŚK 2017	zrealizowano
15.	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Michałowice		Michałowice	AKPOŚK 2017	zrealizowano
16.	Projektowanie i budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Grodzisk Mazowiecki	Grodzisk Mazowiecki	gmina Grodzisk Mazowiecki	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
17.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej na terenie aglomeracji Siedlce		Siedlce	AKPOŚK 2017	zrealizowano
18.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Miasta Płocka – etap IV	Płock	Płock	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
19.	Budowa i rozbudowa systemu kanalizacyjnego na terenie aglomeracji Ciechanów	Ciechanów	Ciechanów	AKPOŚK 2017	zrealizowano
20.	Integracja i rozwój gospodarki wodno-ściekowej w Józefowie	Otwock	Józefów	AKPOŚK 2017	zrealizowano
21.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Karczewie		Karczew	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
22.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości i gminie Celestynów		Celestynów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
23.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Sierpc	Sierpc	AKPOŚK 2017	w realizacji
24.	Modernizacja systemu kanalizacji sanitarnej oraz zarządzanie siecią wodociągową na terenie miasta Ostrołęki	Ostrołęka	Ostrołęka	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
25.	Modernizacja kanalizacji sanitarnej w m. Olszewo-Borki		Olszewo-Borki	AKPOŚK 2017	zrealizowano
26.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Laskowcu i Teodorowie		Laskowiec, Teodorowo (gmina Rzekuń)	AKPOŚK 2017	zrealizowano
27.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Tobolicach		Rzekuń	AKPOŚK 2017	zrealizowano
28.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Kruki, Zabrodzie, Antonie, Łazy		Kruki, Zabrodzie, Antonie, Łazy (gmina Olszewo-Borki)	AKPOŚK 2017	zrealizowano
29.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Grabowo		Grabowo (gmina Olszewo-Borki)	AKPOŚK 2017	zrealizowano
30.	Budowa sieci kanalizacyjnej z przyłączami obręb Białobiel i Siemnocha		gmina Lelis	AKPOŚK 2017	zrealizowano
31.	Kontynuacja procesu porządkowania gospodarki ściekowej na terenie miasta Kobyłki – etap III	Wołomin	Kobyłka	AKPOŚK 2017	w realizacji
32.	Budowa i modernizacja istniejących urządzeń wodno-kanalizacyjnych na terenie gminy Wołomin		Wołomin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
33.	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej miasta Sochaczew	Sochaczew	Sochaczew	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
34.	Przebudowa systemu wodno-kanalizacyjnego w Ostrowi Mazowieckiej	Ostrów Mazowiecka	Ostrów Mazowiecka	AKPOŚK 2017	w realizacji
35.	Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Mława	Mława	Mława	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
36.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Dzierżowskiej i ul. Studzieniec w Mławie				zrealizowano
37.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Płońsk	Płońsk	AKPOŚK 2017	zrealizowano
38.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Baboszewie		Baboszewo	AKPOŚK 2017	w realizacji
39.	Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej	Warka	Warka	AKPOŚK 2017	częściowo zrealizowano
40.	Gospodarka wodno-ściekowa w mieście Żyrardów – etap III	Żyrardów	Żyrardów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
41.	Rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego w aglomeracji Żyrardów w gminie Jaktorów		Jaktorów	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
42.	Rozbudowa systemu kanalizacyjnego w gminie Radziejowice		Radziejowice	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
43.	Poprawa efektywności gospodarki wodno-ściekowej dla potrzeb aglomeracji Mińsk Mazowiecki – etap II	Mińsk Mazowiecki	Mińsk Mazowiecki	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
44.	Modernizacje i przebudowy sieci kanalizacyjnych na terenie miasta i gminy	Kozienice	miasto i gmina Kozienice	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	w realizacji

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
45.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Zaborówku	Błonie	gmina Leszno	AKPOŚK 2017	zrealizowano
46.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie Białobrzegi – etap II	Białobrzegi	Białobrzegi	AKPOŚK 2017, POliŚ 2014–2020	zrealizowano
47.	Przebudowa sieci kanalizacyjnej (sanitarnej i deszczowej)	Grójec	Grójec	AKPOŚK 2017	zrealizowano
48.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Nowy Dwór Mazowiecki	Nowy Dwór Mazowiecki	AKPOŚK 2017	zrealizowano
49.	Modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie Modlina-Twierdzy wraz z przekierowaniem ścieków do oczyszczalni ścieków Południe				w realizacji
50.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie Raszyn – faza V, VI, VII	Raszyn	Raszyn	AKPOŚK 2017, POliŚ 2014–2020	zrealizowano
51.	Budowa, rozbudowa i przebudowa sieci kanalizacyjnej w Węgrowie i gminie Liw	Węgrów	Węgrów, Liw	AKPOŚK 2017, POliŚ 2014–2020	zrealizowano
52.	Przebudowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w Makowie Mazowieckim	Maków Mazowiecki	Maków Mazowiecki	AKPOŚK 2017, POliŚ 2014–2020	zrealizowano
53.	Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w gminie Radzymin	Radzymin	Radzymin	AKPOŚK 2017, POliŚ 2014–2020	zrealizowano
54.	Modernizacja rurociągu DW600	Pionki	Pionki	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
55.	Budowa i przebudowa kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Wyszaków	Wyszaków	Wyszaków	AKPOŚK 2017	w realizacji
56.	Gospodarka ściekowa w Garwolinie – budowa sieci kanalizacyjnej	Garwolin	Garwolin	AKPOŚK 2017, POliŚ 2014–2020	zrealizowano
57.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Łomianki – etap III	Łomianki	Łomianki	AKPOŚK 2017	w realizacji
58.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Borowa Góra, Dosin, Skubianka, Jachranka, Izbica	Serock	gmina Serock	AKPOŚK 2017	częściowo zrealizowano
59.	Budowa kanalizacji sanitarnej Borowa Góra–Stasi Las – etap II		gmina Serock	AKPOŚK 2017	zrealizowano
60.	Przebudowa systemu kanalizacji w Zegrzu		gmina Serock	AKPOŚK 2017, POliŚ 2014–2020	zrealizowano
61.	Uporządkowanie gospodarki ściekowej na osiedlach w Białobrzegach i Zegrzu Południowym, gmina Nieporęt		gmina Nieporęt	AKPOŚK 2017, POliŚ 2014–2020	zrealizowano
62.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w ramach aglomeracji Serock w gm. Wieliszew		gmina Wieliszew	AKPOŚK 2017	zrealizowano
63.	Budowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Nieporętcie, Izabelinie, Aleksandrowie, Stanisławowie Pierwszym		gmina Nieporęt	AKPOŚK 2017	w realizacji
64.	Budowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Jadwisinie, Wierzbicy, Serocku		gmina Serock	AKPOŚK 2017	zrealizowano
65.	Budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej w Sokołowie Podlaskim	Sokołów Podlaski	Sokołów Podlaski	AKPOŚK 2017	zrealizowano
66.	Budowa sieci wodociągowej	Przasnysz	Przasnysz	AKPOŚK 2017	zrealizowano
67.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej				zrealizowano
68.	Budowa sieci kanalizacyjnej w m. Barak, Wola Korzeniowa, Szydłowiec	Szydłowiec	gmina Szydłowiec	AKPOŚK 2017	w realizacji

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
69.	Budowa kanalizacji w Górze Kalwarii, wsi Brzeście, w Łubnej	Góra Kalwaria	gmina Góra Kalwaria	AKPOŚK 2017	zrealizowano
70.	Inwestycja sieci kanalizacyjnych i obróbki osadów w mieście Pułtusk	Pułtusk	Pułtusk	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
71.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Sulejówek – etap II i etap III	Sulejówek	Sulejówek	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
72.	Uzupełnienie gospodarki wodno-ściekowej w gminie Łochów	Łochów	Łochów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
73.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Poniatowie – etap II	Żuromin	gmina Żuromin	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
74.	Przeciwdziałanie degradacji środowiska, ochrona ekosystemu Zalewu Zegrzyńskiego i wód podziemnych Subniecki Warszawskiej poprzez rozbudowę systemu wodno-kanalizacyjnego w gminie Thuszcz	Thuszcz	gmina Thuszcz	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
75.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie Stare Babice – część III	Stare Babice	gmina Stare Babice	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
76.	Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w miejscowościach: Stefanówka, Wiązowna	Wiązowna	gmina Wiązowna	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
77.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Smogorzowie, Janikowie, Przysusze i Skrzyńsku	Przysucha	gmina Przysucha	AKPOŚK 2017	częściowo zrealizowano
78.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ramach aglomeracji Lipsko	Lipsko	Lipsko	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
79.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w miejscowości Tarczyn	Tarczyn	Tarczyn	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
80.	Przebudowa i budowa sieci wodno-kanalizacyjnej wraz z budową pompowni ścieków	Głinojeck	Głinojeck	AKPOŚK 2017	zrealizowano
81.	Budowa kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Małkinia Górna, gmina Małkinia Górna	Małkinia Górna	Małkinia Górna	AKPOŚK 2017	w realizacji
82.	Budowa sieci kanalizacyjnej	Nowe Miasto nad Pilicą	Nowe Miasto nad Pilicą	AKPOŚK 2017	zrealizowano
83.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Maciejowicach – etap V i etap VI	Maciejowice	Maciejowice	AKPOŚK 2017	zrealizowano
84.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Uchaczach, Kochowie i Oblinie		gmina Maciejowice	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
85.	Poprawa ochrony środowiska i jakości życia mieszkańców poprzez uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Izabelin	Izabelin	Izabelin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
86.	Budowa i modernizacja systemu kanalizacji sanitarnej oraz systemu zaopatrzenia w wodę w aglomeracji Łosice	Łosice	miasto i gmina Łosice	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
87.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Nasielsku	Nasielsk	Nasielsk	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
88.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Wsola, Wielogóra, Lisów	Jedlińsk	gmina Jedlińsk	AKPOŚK 2017	w realizacji
89.	Rozbudowa aglomeracji Jedlińsk na terenie gminy Jedlińsk		gmina Jedlińsk	AKPOŚK 2017	w realizacji
90.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Żelechowie	Żelechów	Żelechów	AKPOŚK 2017	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
91.	Budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	Sońsk	gmina Sońsk	AKPOŚK 2017, PROW 2014–2020	zrealizowano
92.	Ochrona ekosystemu zalewu Zegrzyńskiego poprzez dokończenie rozbudowy sieci kanalizacyjnej w miejscowościach Ostrówek i Lipka	Klembów	gmina Klembów	AKPOŚK 2017	zrealizowano
93.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i ciśnieniowej w Raciążu	Raciąż	Raciąż	AKPOŚK 2017, POLiŚ 2014–2020	zrealizowano
94.	Rozbudowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej na terenie miasta i gminy Pilawa	Pilawa	miasto i gmina Pilawa	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
95.	Budowa kanalizacji sanitarnej i przepompowni ścieków	Halinów	gmina Halinów	AKPOŚK 2017, POLiŚ 2014–2020	zrealizowano
96.	Budowa sieci kanalizacyjnej w gminie Gąbin	Gąbin	miasto i gmina Gąbin	AKPOŚK 2017	zrealizowano
97.	Budowa sieci kanalizacyjnej w Koszelewie	Gąbin	gmina Gąbin	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
98.	Kompleksowe rozwiązanie problemów sanitacji i zaopatrzenia w wodę na terenie gminy Pomiechówek	Pomiechówek	Pomiechówek	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
99.	Sukcesywna rozbudowa sieci na terenach wiejskich	Nowa Wieś	gmina Kozienice	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
100.	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w gminie Łyse – etap II	Łyse	Łyse	AKPOŚK 2017, POLiŚ 2014–2020	zrealizowano
101.	Budowa głównej sieci kanalizacji sanitarnej	Bielsk	Bielsk	AKPOŚK 2017	zrealizowano
102.	Projekt i budowa kanalizacji sanitarnej w Jedlni-Letnisku – etap V – rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy	Jedlnia-Letnisko	Jedlnia-Letnisko	AKPOŚK 2017	zrealizowano
103.	Projekt i budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Siczki		gmina Jedlnia-Letnisko	AKPOŚK 2017	zrealizowano
104.	Projekt i budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wrzosów		gmina Jedlnia-Letnisko	AKPOŚK 2017	w realizacji
105.	Modernizacja systemów kanalizacji sanitarnej	Płoniawy-Bramura	Płoniawy-Bramura	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
106.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Wola Rafałowska, Rudka, Grodzisk, Natolin, Wola Paprotnia i Kruki	Mrozy	gmina Mrozy	AKPOŚK 2017, POLiŚ 2014–2020	zrealizowano
107.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Nadarzyn	Nadarzyn	AKPOŚK 2017, POLiŚ 2014–2020	zrealizowano
108.	Budowa kanalizacji Stara Wieś		gmina Nadarzyn	AKPOŚK 2017	w realizacji
109.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Dobre	Dobre	gmina Dobre	AKPOŚK 2017, POLiŚ 2014–2020	zrealizowano
110.	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Drobin	Drobin	Drobin	AKPOŚK 2017	w realizacji
111.	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Myszyniec	Myszyniec	Myszyniec	AKPOŚK 2017	w realizacji
112.	Budowa kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej w miejscowości Podzakrzówek	Tczów	gmina Tczów	AKPOŚK 2017	w realizacji
113.	Uporządkowanie sieci kanalizacyjnej	Wyszogród	Wyszogród	AKPOŚK 2017	w realizacji

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
114.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Jesionka	Wisłok	gmina Wisłok	AKPOŚK 2017	zrealizowano
115.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Stare Kozłowice i Nowe Kozłowice	Wisłok	gmina Wisłok	AKPOŚK 2017	w realizacji
116.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Franciszków, Miedniewice, Starowisłok i Wola Miedniewska	Wisłok	gmina Wisłok	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
117.	Budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej w Różanie	Różan	Różan	AKPOŚK 2017	w realizacji
118.	Budowa, przebudowa lub remont kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Strzegowo	Strzegowo	Strzegowo	AKPOŚK 2017	zrealizowano
119.	Budowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej	Mogielnica	gmina Mogielnica	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
120.	Modernizacja gminnej kanalizacji	Stara Kornica	Stara Kornica	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
121.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Radziwiłłów oraz w m. Bartniki	Puszcza Mariańska	gmina Puszcza Mariańska	AKPOŚK 2017	zrealizowano
122.	Kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Bodzanów – w zakresie sieci kanalizacyjnej	Bodzanów	gmina Bodzanów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
123.	Rozbudowa systemu oczyszczania ścieków na terenie gminy Kotuń	Kotuń	gmina Kotuń	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
124.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Rudnik, Pełczanka, Wiciejów i Mienia oraz Ceglów, gmina Ceglów	Ceglów	gmina Ceglów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
125.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej etap II b i III w miejscowości Sochocin	Sochocin	Sochocin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
126.	Budowa kanalizacji sanitarnej Łomna Las, Palmiry, Pieńków, Izabelin Dziekanówek	Czosnów	gmina Czosnów	AKPOŚK 2017	zrealizowano
127.	Budowa sieci kanalizacyjnej	Sieciechów	Sieciechów	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
128.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Skórzec	Skórzec	gmina Skórzec	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
129.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Borki-Kosy i Jasionka	Zbuczyn	gmina Zbuczyn	AKPOŚK 2017	w realizacji
130.	Budowa sieci kanalizacyjnej w Nowym Mieście	Nowe Miasto	Nowe Miasto	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
131.	Budowa sieci kanalizacyjnej i przyłączy w miejscowości Podnieśno	Suchożebry	Suchożebry	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
132.	Sukcesywna rozbudowa sieci na terenach wiejskich	Ryczywół	gmina Kozienice	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano (zlikwidowano aglomerację)
133.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Stanisławów	Stanisławów	gmina Stanisławów	AKPOŚK 2017	zrealizowano
134.	Rozbudowa systemu kanalizacyjnego w gminie Miedzna (Żeleźniki)	Miedzna	gmina Miedzna	AKPOŚK 2017	zrealizowano
135.	Budowa kanalizacji sanitarnej w celu poprawy stanu naturalnego środowiska gminy Mokobody	Mokobody	Mokobody	AKPOŚK 2017	w realizacji

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
136.	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w gminie Ożarów Mazowiecki – etap II	Ożarów Mazowiecki	gmina Ożarów Mazowiecki	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
137.	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w gminie Ożarów Mazowiecki – etap III	Ożarów Mazowiecki	gmina Ożarów Mazowiecki	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	w realizacji
138.	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Leoncin	Leoncin	gmina Leoncin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
139.	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w gminie Ożarów Mazowiecki – etap III (modernizacja sieci w Broniszach)	Bronisze	gmina Ożarów Mazowiecki	AKPOŚK 2017	zrealizowano
140.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Budy Sułkowskie i Nowe Grobice	Sułkowice	gmina Chynów	AKPOŚK 2017	w realizacji
141.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z odejściami w miejscowościach Ceteń i Odrzywół	Odrzywół	Odrzywół	AKPOŚK 2017, PROW 2014–2020	zrealizowano
142.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Pogorzel, Osieck	Osieck	gmina Osieck	AKPOŚK 2017	zrealizowano
143.	Budowa kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej w obrębie ewidencyjnym: Lelis, Durlasy oraz budowa sieci wodociągowej rozdzielczej w obrębie ewidencyjnym Durlasy gm. Lelis	Lelis	Lelis	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
144.	Rozbudowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej na terenie miasta i gminy Pilawa	Trąbki	miasto i gmina Pilawa	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
145.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w Wielgolesie i Latowiczu	Latowicz	Latowicz	AKPOŚK 2017	zrealizowano
146.	Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Sypniewo	Sypniewo	Sypniewo	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
147.	Budowa kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Kielczew, gmina Małkinia Górna	Kielczew	Małkinia Górna	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano (zlikwidowano aglomerację)

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

Tabela 19. Inwestycje celu publicznego w zakresie oczyszczalni ścieków, w tym budowa i modernizacja – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
1.	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Warszawie – Faza VI (zadania w zakresie modernizacji gospodarki osadowej na oczyszczalni ścieków)	Warszawa	Warszawa	AKPOŚK 2017*, POIiŚ 2014–2020**	zrealizowano
2.	Modernizacja i rozbudowa gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Radom – III etap (zadania w zakresie poprawy efektywności gospodarki osadowej na oczyszczalni ścieków)	Radom	Radom	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
3.	Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	Grodzisk Mazowiecki	Grodzisk Mazowiecki	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
4.	Usprawnienie gospodarki osadowej na terenie oczyszczalni Siedlce	Siedlce	Siedlce	AKPOŚK 2017	w realizacji
5.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Maszewie	Płock	gmina Stara Biała	AKPOŚK 2017	zrealizowano
6.	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Otwocku	Otwock	Otwock	AKPOŚK 2017	zrealizowano
7.	Integracja i rozwój gospodarki wodno-ściekowej w Józefowie		Józefów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
8.	Budowa oczyszczalni ścieków w Karczewie		Karczew	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
9.	Rozbudowa i przebudowa (modernizacja) oczyszczalni ścieków w Sierpcu	Sierpc	Sierpc	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
10.	Modernizacja gospodarki odpadowej na oczyszczalni ścieków	Ostrołęka	Ostrołęka	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
11.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków „KRYM”	Wołomin	Wołomin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
12.	Modernizacja Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Sochaczewie	Sochaczew	Sochaczew	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
13.	Przebudowa systemu wodno-kanalizacyjnego w Ostrowi Mazowieckiej – zadania w zakresie oczyszczalni ścieków	Ostrów Mazowiecka	Ostrów Mazowiecka	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
14.	Budowa Oczyszczalni Ścieków w Mławie	Mława	Mława	AKPOŚK 2017	zrealizowano
15.	Gospodarka osadowa na oczyszczalni ścieków w Warce	Warka	Warka	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
16.	Gospodarka wodno-ściekowa w mieście Żyrardów – etap III (modernizacja oczyszczalni ścieków)	Żyrardów	Żyrardów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
17.	Kompleksowe rozwiązanie systemu gospodarki osadowej na oczyszczalni ścieków w Mińsku Mazowieckim	Mińsk Mazowiecki	Mińsk Mazowiecki	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
18.	Modernizacje i rozbudowy oczyszczalni ścieków	Kozienice	Kozienice	AKPOŚK 2017	zrealizowano
19.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie Białobrzegi – etap II (modernizacja oczyszczalni ścieków w Białobrzegach)	Białobrzegi	Białobrzegi	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
20.	Rozbudowa i przebudowa (modernizacja) oczyszczalni ścieków w Kobylinie	Grójec	gmina Grójec	AKPOŚK 2017	w realizacji
21.	Budowa suszarni osadów ściekowych dla oczyszczalni ścieków „Południe” w Nowym Dworze Mazowieckim	Nowy Dwór Mazowiecki	Nowy Dwór Mazowiecki	AKPOŚK 2017	zrealizowano
22.	Przebudowa i rozbudowa miejskiej oczyszczalni ścieków w Chorzelach	Chorzele	Chorzele	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
23.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Węgrowie – etap IV	Węgrów	Węgrów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
24.	Modernizacja infrastruktury oczyszczalni ścieków	Maków Mazowiecki	Maków Mazowiecki	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
25.	Przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w mieście Pionki	Pionki	Pionki	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
26.	Przebudowa oczyszczalni ścieków w Rybieniu Starym	Wyszków	Rybienko Stare	AKPOŚK 2017	w realizacji

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
27.	Gospodarka ściekowa w Garwolinie – rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków	Garwolin	Garwolin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
28.	Modernizacje na oczyszczalni ścieków Dębe	Serock	gmina Wieliszew	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	nie zrealizowano
29.	Inwestycje na oczyszczalni ścieków	Sokołów Podlaski	Sokołów Podlaski	AKPOŚK 2017	zrealizowano
30.	Modernizacja oczyszczalni ścieków	Szydłowiec	Szydłowiec	AKPOŚK 2017	w realizacji
31.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków Moczydłów w Górze Kalwarii	Góra Kalwaria	Góra Kalwaria	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	w realizacji
32.	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków	Gostynin	Gostynin	AKPOŚK 2017	w realizacji
33.	Inwestycja sieci kanalizacyjnej i obróbki osadów w mieście Pułtusk – zadania w zakresie oczyszczalni ścieków	Pułtusk	Pułtusk	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
34.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Sulejówek etap III – w zakresie oczyszczalni ścieków	Sulejówek	Sulejówek	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
35.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Zwoleniu	Zwoleń	Zwoleń	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
36.	Modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków	Tłuszcz	Tłuszcz	AKPOŚK 2017	zrealizowano
37.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Emowie	Wiązowna	gmina Wiązowna	AKPOŚK 2017	zrealizowano
38.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Przysusze	Przysucha	Przysucha	AKPOŚK 2017	w realizacji
39.	Budowa oczyszczalni ścieków w Tarczynie	Tarczyn	Tarczyn	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
40.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Stary Garwarz – poprawa infrastruktury	Głinojeck	gmina Głinojeck	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
41.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Maciejowicach	Maciejowice	Maciejowice	AKPOŚK 2017	zrealizowano
42.	Poprawa ochrony środowiska i jakości życia mieszkańców poprzez uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Izabelin część II – modernizacja oczyszczalni ścieków	Izabelin	Izabelin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	w realizacji
43.	Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Zamieniu, gm. Lesznowola	Lesznowola	Lesznowola	AKPOŚK 2017	zrealizowano
44.	Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Łazach, gm. Lesznowola				zrealizowano
45.	Budowa oczyszczalni ścieków w Żelechowie	Żelechów	Żelechów	AKPOŚK 2017	w realizacji
46.	Rozbudowa, przebudowa oczyszczalni ścieków w Iłży	Iłża	Iłża	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
47.	Rozbudowa i modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków w Raciążu	Raciąż	Raciąż	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
48.	Rozbudowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej na terenie miasta i gminy Pilawa – zadania w zakresie oczyszczalni ścieków	Pilawa	Pilawa	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
49.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w m. Długa Kościelna	Halinów	gmina Halinów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
50.	Kompleksowe rozwiązanie problemów sanitacji i zaopatrzenia w wodę na terenie gminy Pomiechówek	Pomiechówek	Pomiechówek	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
51.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków	Nowa Wieś	Kozienice	AKPOŚK 2017	w realizacji
52.	Modernizacja gminnej oczyszczalni ścieków typu „Lemna” w Bąkowcu	Garbatka-Letnisko	Garbatka-Letnisko	AKPOŚK 2017	zrealizowano
53.	Budowa kompostowni osadów ściekowych dla oczyszczalni ścieków w Łysych	Łyse	Łyse	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
54.	Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Rębków	Wola Rębkowska	gmina Garwolin	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
55.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Mrozy, gmina Mrozy	Mrozy	Mrozy	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
56.	Rozbudowa, budowa, przebudowa i modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków w Nadarzynie	Nadarzyn	Nadarzyn	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
57.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Dobre, gmina Dobre	Dobre	Dobre	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
58.	Budowa oczyszczalni ścieków w m. Drobin	Drobin	Drobin	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
59.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków komunalnych w Myszynie	Myszyniec	Myszyniec	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
60.	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Słupnie	Słupno	Słupno	AKPOŚK 2017	zrealizowano
61.	Rozbudowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Miastków Kościelny	Miastków Kościelny	Miastków Kościelny	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
62.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Strzegowie	Strzegowo	Strzegowo	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
63.	Modernizacja Gminnej Oczyszczalni Ścieków	Stara Kornica	Stara Kornica	AKPOŚK 2017	w realizacji
64.	Kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Bodzanów – w zakresie rozbudowy oczyszczalni ścieków	Bodzanów	gmina Bodzanów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
65.	Rozbudowa systemu oczyszczania ścieków na terenie gminy Kotuń (w oczyszczalniach: Kotuń Żdźar, Żeliszew Duży)	Kotuń	Kotuń	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
66.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków	Cegłów	Cegłów	AKPOŚK 2017	w realizacji
67.	Przebudowa oczyszczalni ścieków typu „Lemna” w miejscowości Kondrajec	Sochocin	gmina Sochocin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
68.	Modernizacja gminnej oczyszczalni ścieków	Brochów	Brochów	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
69.	Rozbudowa Oczyszczalni Ścieków	Czosnów	Czosnów	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
70.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Zbuczynie	Zbuczyn	Zbuczyn	AKPOŚK 2017	w realizacji
71.	Budowa oczyszczalni ścieków w Nowym Mieście	Nowe Miasto	Nowe Miasto	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
72.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w m. Przygody	Suchożebry	gmina Suchożebry	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
73.	Budowa kompostownika do osadu	Baranowo	Baranowo	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
74.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków Ryczywół	Ryczywół	gmina Kozienice	AKPOŚK 2017	zrealizowano (zlikwidowano aglomerację)

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
75.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków komunalnych w Mokobodach	Mokobody	Mokobody	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
76.	Budowa oczyszczalni ścieków komunalnych w Niwiskach z siecią kanalizacji sanitarnej w Wylazach		Mokobody	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
77.	Budowa stacji odwodnienia osadu wraz z zakupem pras strumieniowych, prace remontowe komór fermentacyjnych, rozbudowa	Ożarów Mazowiecki	Ożarów Mazowiecki	AKPOŚK 2017	zrealizowano
78.	Modernizacja gminnej oczyszczalni ścieków w Michałowie – etap II	Leoncin	gmina Leoncin	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
79.	Budowa oczyszczalni ścieków w Kosowie Lackim	Kosów Lacki	Kosów Lacki	AKPOŚK 2017	w realizacji
80.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Sułkowicach wraz z zagospodarowaniem komunalnych osadów ściekowych	Sułkowice	Chynów	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
81.	Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych w Odrzywole	Odrzywół	Odrzywół	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
82.	Rozbudowa Gminnej Oczyszczalni Ścieków w miejscowości Pogorzelski	Osieck	gmina Osieck	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
83.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Lelisie	Lelis	Lelis	AKPOŚK 2017, POIiŚ 2014–2020	zrealizowano
84.	Rozbudowa Gminnej Oczyszczalni Ścieków Komunalnych w Latowiczu	Latowicz	Latowicz	AKPOŚK 2017	zrealizowano
85.	Budowa oczyszczalni ścieków na terenie gminy Sypniewo	Sypniewo	Sypniewo	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
86.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Dąbrówce	Dąbrówka	Dąbrówka	AKPOŚK 2017	w realizacji
87.	Budowa oczyszczalni ścieków w aglomeracji Kielczew, gmina Małkinia Górna	Kielczew	gmina Małkinia Górna	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano (zlikwidowana aglomeracja)

* Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2017

** Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

W 44 spośród 83 ujętych w PZPWM aglomeracji ściekowych, realizowano po jednej inwestycji dotyczącej budowy, rozbudowy czy modernizacji oczyszczalni ścieków⁵⁵. Jedyne w aglomeracjach Otwock i Lesznowola zrealizowano po dwa przedsięwzięcia z tego zakresu. Z kolei w 22 aglomeracjach nie zrealizowano żadnej ze wskazanych w AKPOŚK 2017 inwestycji związanych z oczyszczalniami ścieków.

Więcej niż połowa spośród zrealizowanych i będących w trakcie realizacji przedsięwzięć dotyczących oczyszczalni ścieków, tj. 34 inwestycje, otrzymała dofinansowanie ze środków POIiŚ 2014–2020, zaś pozostałe inwestycje – w liczbie 29, były realizowane głównie przy udziale środków własnych gmin.

⁵⁵ Na podstawie AKPOŚK 2017.

Zgodnie z AKPOŚK 2017, w aglomeracjach na terenie Mazowsza planowane były również działania inwestycyjne, dotyczące budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (Tabela 20). Spośród 8 wpisanych do AKPOŚK 2017 przedsięwzięć z tego zakresu, zrealizowane zostały inwestycje w aglomeracjach Płońsk i Przysucha oraz częściowo w aglomeracji Osieck.

Działania w zakresie rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków w województwie przyczyniły się do wzrostu ilości ścieków oczyszczonych (231,7 tys. dam³ w 2021 r. – zmiana o 11,6% w stosunku do 2016 r.), co jest pozytywnym wynikiem w zakresie porządkowania gospodarki wodno-ściekowej na Mazowszu.

Tabela 20. Inwestycje celu publicznego w zakresie indywidualnych systemów oczyszczania – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Nazwa aglomeracji ściekowej	Lokalizacja	Źródło	Stopień realizacji
1.	Gminny program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków (dotyczy Ożarowa Mazowieckiego)	Pruszków	gmina Ożarów Mazowiecki	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
2.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Płońsk	Baboszewo	AKPOŚK 2017, PROW 2014–2020	zrealizowano
3.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Zwoleń	Zwoleń	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
4.	Budowa przydomowych i zbiorczych oczyszczalni ścieków	Przysucha	gmina Przysucha	AKPOŚK 2017	zrealizowano
5.	Budowa indywidualnych systemów oczyszczania w aglomeracji Małkinia Górna, gmina Małkinia Górna	Małkinia Górna	Małkinia Górna	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
6.	Gminny program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	Ożarów Mazowiecki	Ożarów Mazowiecki	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano
7.	Budowa POŚ na terenach nieplanowanych w wyposażenie w sieć kanalizacji sanitarnej na obszarze aglomeracji Osieck	Osieck	Osieck	AKPOŚK 2017	częściowo zrealizowano
8.	Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w aglomeracji Kielczew, gmina Małkinia Górna	Kielczew	Małkinia Górna	AKPOŚK 2017	nie zrealizowano (zlikwidowano aglomerację Kielczew)

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

2.4. Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej

Najwięcej inwestycji z zakresu gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej, ujętych w PZPWM (Tabela 21), wynika z Wykazu Zadań Inwestycyjnych Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie RZGW w Warszawie (97). Zadania inwestycyjne zawarte w *Planie* pochodzą także z aktualizacji *Planu zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*⁵⁶ (78) oraz *Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły*⁵⁷ (47). Łącznie zrealizowano 19 inwestycji oraz 1 częściowo, w trakcie realizacji znajduje się 8 inwestycji, nie zrealizowano natomiast 167.

⁵⁶ *Plan zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie *Planu zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911).

⁵⁷ *Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły* przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia *Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1841).

Planowane inwestycje dotyczyły zapewnienia odpowiedniej przepustowości rzek oraz kształtowania ich profilu podłużnego i poprzecznego (65), odbudowy, budowy, rozbudowy oraz modernizacji wałów przeciwpowodziowych (54), budowy lub przebudowy zbiorników wodnych (16), zabezpieczenia brzegów rzek (14), budowy lub modernizacji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych (12), budowy, odbudowy, przebudowy jazów (11) oraz remontu zapór (9). Pozostałe zamierzenia obejmują: przebudowę i regulację rzek, remont lub przebudowę pompowni, budowę przepompowni, odbudowę lub naprawę budowli regulacyjnych, przebudowę lub modernizację budowli piętrzących, remont lub przebudowę kanału, przebudowę stopni na rzece, przebudowę rurociągu, budowę progu stabilizującego oraz udroźnienie części jeziora.

Wśród zrealizowanych inwestycji 5 dotyczyło budowy (1) lub odbudowy (4) jazów (kolejno na rzekach: Narew, Rozoga, Potok Zadębie – 2, Szkwa) oraz zabezpieczenia brzegów Wisły w ramach ochrony przeciwpowodziowej, w tym zbudowano bramę przeciwpowodziową z komorą i głową śluzy żeglugaowej u wejścia do Portu Praskiego. Przebudowane zostały także dwie zapory boczne stopnia wodnego:

Tabela 21. Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
1.	Przebudowa zbiornika wodnego „Ruda”	Lipowiec Kościelny, Iłowo-Osada*	w realizacji
2.	Odbudowa jazu na rzece Potok Zadębie w km 0+700	Raciąż	zrealizowano
3.	Odbudowa jazu na rzece Potok Zadębie w km 6+716	Siemiątkowo	zrealizowano
4.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Łydni od km 23+755 do km 28+900	Ciechanów (m. i gm.)	nie zrealizowano
5.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Czerwienicy od km 0+000 do km 4+895	Regimin, Stupsk	nie zrealizowano
6.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Sony Głównej od km 12+631 do km 13+673 oraz od km 19+110 do km 20+245	Nowe Miasto	nie zrealizowano
7.	Przebudowa jazu na rzece Sonie Głównej w km 12+631	Nowe Miasto	nie zrealizowano
8.	Budowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych „Stryjowo V”	Grudusk	nie zrealizowano
9.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Miłotczanki od km 2+780 do km 10+500	Kuczbork-Osada, Żuromin	nie zrealizowano
10.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Sony Wschodniej od km 0+000 do km 6+865	Sońsk, Gołymin Ośrodek	nie zrealizowano
11.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Luty od km 0+000 do km 4+809	Siemiątkowo, Biezuń	nie zrealizowano
12.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Kanał Goszczyce od km 0+000 do km 4+455	Baboszewo	nie zrealizowano
13.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Łydni od km 58+710 do km 64+574	Szydłowo, Grudusk	nie zrealizowano
14.	Przebudowa stopnia na rzece Krupiance w km 3+902	Lipowiec Kościelny	nie zrealizowano
15.	Przebudowa stopni na rzece Ciek A w km: 0+768, 0+945, 1+179 i 2+326	Strzegowo	nie zrealizowano
16.	Przebudowa jazu na rzece Płonce w km 8+258	Płońsk	nie zrealizowano
17.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Luty od km 4+809 do km 10+219	Biezuń	nie zrealizowano
18.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Witonia w km 2+200–9+000 (6,8 km) wraz z przebudową budowli piętrzących – etap II	Rybno	nie zrealizowano
19.	Rzeka Teresinka – zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 4+000–7+200 wraz z przebudową Kanału T-10 w km 0+000–0+600	Teresin	nie zrealizowano
20.	Przebudowa (modernizacja) prawobrzeżnych wałów rzeki Bzury	Brochów, Młodzieszyn	nie zrealizowano
21.	Przebudowa lewego wału wstecznego rzeki Bzury w km 2+300 do 3+650	Młodzieszyn	nie zrealizowano
22.	Rozbudowa wału lewego rzeki Zagożdżonki – w km 0+000–7+550	Kozienice	nie zrealizowano
23.	Rozbudowa wału prawego rzeki Zagożdżonki – w km 0+000–6+700	Kozienice	nie zrealizowano
24.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Podmieście Świerże I – w km 0+000–3+275 w m. Regów Stary	Gniewoszków	nie zrealizowano
25.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Podmieście Świerże II – w km 7+680–9+950 w m. Mozolice Małe i Mozolice Duże	Sieciechów	nie zrealizowano
26.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Podmieście Świerże II – w km 11+100–11+700 w m. Staszów	Kozienice	nie zrealizowano
27.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Podmieście Świerże II – w km 12+550–13+230 w m. Kępczki	Kozienice	nie zrealizowano
28.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Podmieście Świerże II – w km 22+300–22+930 w m. Holendry Kozienickie	Kozienice	nie zrealizowano
29.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Podmieście Świerże II – w km 25+310–26+960 w m. Kuźmy-Kępa Bielańska	Kozienice	nie zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
30.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Podmieście Świerze II – w km 28+000–29+165 w m. Nowa Wieś	Kozienice	nie zrealizowano
31.	Budowa wału lewego rzeki Wisły na długości 1,8 km w m. Wilczkowie–Ryczywół	Kozienice	nie zrealizowano
32.	Budowa wału prawego rzeki Radomki na długości 1,8 km w m. Wilczkowie–Ryczywół	Kozienice	nie zrealizowano
33.	Budowa wału lewego rzeki Radomki na długości 2,4 km w m. Kłoda	Magnuszew	nie zrealizowano
34.	Budowa wału lewego rzeki Wisły na długości 1,71 km w m. Lucimia	Przyłęk	nie zrealizowano
35.	Budowa wału rzeki Wisły na długości 0,96 km w m. Gniazdków	Chotcza	nie zrealizowano
36.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Marianów–Kolonia Nadwiślańska w km 0+000–1+400	Solec nad Wisłą	nie zrealizowano
37.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Marianów–Kolonia Nadwiślańska w km 4+900–7+900	Solec nad Wisłą	nie zrealizowano
38.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Chotcza Górna–Gniazdków w km 0+000–3+100	Chotcza	nie zrealizowano
39.	Rozbudowa wału prawego rzeki Krępanki w m. Solec w km 0+000–2+100	Solec nad Wisłą	nie zrealizowano
40.	Rozbudowa wału lewego rzeki Ilżanki (wstecznego) na odcinku Chotcza Górna–Chotcza Dolna w km 2+700–2+800 i w km 3+250–3+400	Chotcza	nie zrealizowano
41.	Budowa obwałowania na prawym brzegu rzeki Pilicy na dł. 3 km, zabezpieczającego przed zalaniem m. Łęgonice	Odrzywół	nie zrealizowano
42.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Radomki w km 0+150–22+700 i 22+990–40+610	Kozienice, Głowaczów, Jastrzębia	nie zrealizowano
43.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Zagożdżonki w km 0+000–12+620 i 28+500–32+000	Kozienice, Pionki	nie zrealizowano
44.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Pacynki w km 0+000–4+100	Jastrzębia	nie zrealizowano
45.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Brzeźniczki w km 0+000–8+700	Kozienice	nie zrealizowano
46.	Przebudowa rurociągu o 1 m na rzece Kanał Chartowa w km 5+096–5+516 w m. Aleksandrówka	Kozienice	nie zrealizowano
47.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Kanał Magnuszewski w km 0+000–9+700, wraz z budową przepompowni w m. Gruszczyn w miejscu przepustu wałowego w km wału 12+672	Magnuszew	nie zrealizowano
48.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości poprzez kształtowanie przekroju poprzecznego i podłużnego rzeki Krępanki w km 9+200–14+180	Lipsko, Solec nad Wisłą	nie zrealizowano
49.	Zapewnienie przepustowości poprzez kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego rzeki Mlecznej w km 0+000–23+260	Radom, Jedlińsk, Jastrzębia	nie zrealizowano
50.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości rzeki Radomki w km 63+336–74+496, 85+347–86+297, 90+770–91+283, 94+512–99+737, 100+751–104+075	Przytyk, Przysucha, Wieniawa	nie zrealizowano
51.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości poprzez kształtowanie przekroju poprzecznego i podłużnego rzeki Strzyżynki w km 0+000–1+970	Warka	nie zrealizowano
52.	Odbudowa – kształtowanie przekroju podłużnego oraz układu poziomego koryta rzeki Struga Wsolska w km 0+000–3+650 wraz z odbudową dwóch zbiorników retencyjnych, etap IIb – km 2+632–3+650	Jedlińsk	nie zrealizowano
53.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Struga Wsolska w km 3+650–6+050 – etap III	Jedlińsk	nie zrealizowano
54.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości poprzez kształtowanie przekroju poprzecznego i podłużnego koryta rzeki Radomki w km 40+610–50+190 i 57+770–60+130	Jedlińsk	nie zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
55.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości rzeki Małyszyniec w km 5+200–7+900	Ilża	nie zrealizowano
56.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości rzeki Szabasówki w km 17+500–20+850	Jastrzęb	nie zrealizowano
57.	Przebudowa lewobrzeżnego wału przeciwpowodziowego rzeki Jeziorki w km 0+000–5+650	Konstancin-Jeziorna	zrealizowano
58.	Przebudowa wału przeciwpowodziowego kl. II w km 23+040–35+000 prawobrzeżnej doliny Wisły na odcinku Bączki–Antoniówka Świerżowska – etap II w km 26+900–30+900	Maciejowice	w realizacji
59.	Przebudowa wału przeciwpowodziowego kl. II w km 23+040–35+000 prawobrzeżnej doliny Wisły na odcinku Bączki–Antoniówka Świerżowska – etap III w km 23+040–26+900	Maciejowice	w realizacji
60.	Przebudowa prawostronnego wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły w km 472+600–489+666	Sobienie-Jeziory, Karczew, Otwock	w realizacji
61.	Przebudowa prawostronnego wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły w km 459+500–474+300	Sobienie-Jeziory	zrealizowano
62.	Przebudowa prawostronnego wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły na odcinku Jabłonna–Nowy Dwór Mazowiecki	Jabłonna, Nowy Dwór Mazowiecki	w realizacji
63.	Rozbudowa obwałowania rzeki Wisły i Wilgi	Wilga	nie zrealizowano
64.	Rozbudowa wału przeciwpowodziowego rzeki Okrzejki	Maciejowice	nie zrealizowano
65.	Naprawa opaski brzegowej OP 462 w m. Gusin	Sobienie-Jeziory	zrealizowano
66.	Ubezpieczenie lewego brzegu rzeki Wisły w km 493–494 w m. Kępa Oborska	Konstancin-Jeziorna	nie zrealizowano
67.	Ubezpieczenie brzegu rzeki Wisły w m. Ciszycza	Konstancin-Jeziorna	nie zrealizowano
68.	Ubezpieczenie ujściowego odcinka rzeki Jeziorki w m. Obórki	Konstancin-Jeziorna	nie zrealizowano
69.	Modernizacja wału przeciwpowodziowego na odcinku rzeki Wisły w km 525+000–537+400	Łomianki	nie zrealizowano
70.	Przebudowa Kanału Wawerskiego w km 3+740–4+270 w rejonie ul. Antenowej w Warszawie	Warszawa	nie zrealizowano
71.	Rozbudowa wału lewego rzeki Pilicy na odcinku Przyłot–Niwu Ostrołęckie w km 0+000–4+950	Warka	nie zrealizowano
72.	Regulacja rzeki Czarnej	Piaseczno, Grójec	nie zrealizowano
73.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Ostrów–Mniszew w km 10+600–14+370 w m. Kępa Skórecka-Rękowice	Magnuszew	nie zrealizowano
74.	Budowa wału lewego rzeki Wisły na długości 5,2 km w m. Kłoda–Ostrów	Magnuszew	nie zrealizowano
75.	Budowa urządzeń melioracji szczegółowych – zad. Michalczew I etap 2	Chynów, Warka	nie zrealizowano
76.	Zapewnienie przepustowości koryta rzeki Kanał A w km 0+000–8+300 wraz z budową przepompowni w m. Podgórzyce	Grójec	nie zrealizowano
77.	Remont pompowni Tułowice	Brochów	nie zrealizowano
78.	Udrożnienie ujściowego odcinka rz. Bug w km 0–5	Serock, Dąbrówka, Radzymin	nie zrealizowano
79.	Udrożnienie ujściowego odcinka rz. Bug w km 5–12	Dąbrówka, Somianka	nie zrealizowano
80.	Zmniejszenie zagrożenia powodziowego – odbudowa budowli regulacyjnych i prace udrożnieniowe w korycie w celu umożliwienia spływu wielkich wód na rzece Bug w km 12–34	Somianka, Dąbrówka, Wyszków, Zabrodzie	nie zrealizowano
81.	Udrożnienie „narwianej” części Jeziora Zegrzyńskiego w km 43–62,5	Pokrzywnica, Pułtusk (m. i gm.)	nie zrealizowano
82.	Remont zapory bocznej Jeziora Zegrzyńskiego Arciechów–Kuligów	Dąbrówka, Radzymin	zrealizowano
83.	Remont zapory bocznej Jeziora Zegrzyńskiego Dębe–Zegrze	Nieporęt, Wieliszew	nie zrealizowano
84.	Remont zapory bocznej Jeziora Zegrzyńskiego Zegrze–Nieporęt	Nieporęt	nie zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
85.	Remont zapory bocznej Jeziora Zegrzyńskiego Białobrzegi	Nieporęt	nie zrealizowano
86.	Remont zapory bocznej Jeziora Zegrzyńskiego Rynia-Rządza lewostronna	Nieporęt, Radzymin	nie zrealizowano
87.	Remont zapory bocznej Jeziora Zegrzyńskiego Rządza prawostronna	Radzymin	nie zrealizowano
88.	Remont zapory bocznej Jeziora Zegrzyńskiego Łacha-Prut	Serock, Zatory, Pokrzywnica	nie zrealizowano
89.	Remont zapory bocznej Jeziora Zegrzyńskiego Prut prawostronny	Pokrzywnica	nie zrealizowano
90.	Remont pompowni Nieporęt, Wieliszew, Białobrzegi, Rządza, Arciechów, Popie-larze, Popowo, Kania I, Kania II, Gąsiorowo, Prut I, Prut II, Borsuki I, Borsuki II, Pułtusk, Tułowice	Nieporęt, Wieliszew, Radzymin, Serock, Pokrzywnica, Pułtusk, Brochów	nie zrealizowano
91.	Remont obwałowania rz. Narew w km 7-21,6	Wieliszew	nie zrealizowano
92.	Remont obwałowania rz. Beniaminówka	Nieporęt	nie zrealizowano
93.	Remont obwałowania rz. Czarna	Nieporęt	nie zrealizowano
94.	Remont obwałowania rz. Długa	Marki, Zielonka	nie zrealizowano
95.	Remont obwałowania rz. Prut	Pokrzywnica	nie zrealizowano
96.	Budowa obwałowania rz. Bug (Latoszek) – etap II	Wyszaków	nie zrealizowano
97.	Przebudowa rzeki Węgierka w km 9+700-20+650 wraz z budową jazu	Przasnysz	nie zrealizowano
98.	Ubezpieczenie lewego brzegu rz. Wisły w km 384-385 w m. Regów Stary	Gniewoszków	zrealizowano
99.	Zabezpieczenie erodowanego brzegu Wisły w km 417 w m. Wróble-Kobylnica	Maciejowice	zrealizowano
100.	Zabezpieczenie lewego brzegu Wisły w km 419 wzdłuż wału p-pow. w m. Kuźmy	Kozienice	nie zrealizowano
101.	Zabezpieczenie erodowanego brzegu rzeki Wisły w km 434+700-435+500 w m. Kępa Podwierzbiańska	Maciejowice	zrealizowano
102.	Odbudowa wału lewego rzeki Wilgi dla ochrony Doliny Wilgi w km 0+000-3+038	Wilga	nie zrealizowano
103.	Odbudowa wału prawego rzeki Wilgi dla ochrony Doliny Wilgi w km 0+000-3+090	Wilga	nie zrealizowano
104.	Przebudowa zapory bocznej stopnia wodnego Włocławek – zaporą Nowy Duni-nów, zaporą Jordanów-Tokary-Radziwie	Nowy Dulinów, m. Płock	zrealizowano
105.	Naprawa uszkodzonej budowli regulacyjnej – tama regulacyjna 486 km rz. Wisły w m. Piaski	Solec nad Wisłą	nie zrealizowano
106.	Remont lewego wału przeciwpowodziowego rz. Wisły w km 17+000-31+000	Brochów, Młodzieszyn	nie zrealizowano
107.	Rozbudowa wału lewego rzeki Wisły na odcinku Mniszew-Potycz w km 0+000-6+275	Warka	nie zrealizowano
108.	Przebudowa istniejących wałów przeciwpowodziowych lewobrzeżnego odcinka rzeki Wisły w km 0+000-9+600, wstecznego lewobrzeżnego wału rzeki Jeziorki w km 0+000-5+650 oraz wstecznego prawobrzeżnego wału rzeki Jeziorki, w km 0+718-1+018 i 2+665-3+165 (wg pomiarów archiwalnych prof. Sokołowskiego), a w km 0+870-1+170 i 2+825-3+325 (wg aktualnych pomiarów mk „Perfekt”) część II w zakresie: Przebudowa istniejących wałów przeciwpowodziowych lewobrzeżnego odcinka rzeki Wisły w km 0+000-2+900, wstecznego lewobrzeżnego wału rzeki Jeziorki w km 0+000-5+650 oraz wstecznego prawo-brzeżnego wału rzeki Jeziorki, w km 0+718-1+018 i 2+665-3+165 (wg pomiarów archiwalnych prof. Sokołowskiego), a w km 0+870-1+170 i 2+825-3+325 (wg aktualnych pomiarów mk „Perfekt”)	Konstancin-Jeziorna	zrealizowano
109.	Budowa zabezpieczenia przeciwpowodziowego w zakresie budowy bramy prze-ciwpowodziowej z komorą i głową służy żegludowej u wejścia do Portu Praskiego	Warszawa	zrealizowano
110.	Rozbudowa wału przeciwpowodziowego Wychódźc-Wilkówiec	Czerwińsk nad Wisłą	w realizacji
111.	Modernizacja wału Siekierkowskiego	Warszawa	nie zrealizowano
112.	Modernizacja wału Śródmiejskiego i wału oraz murków przeciwpowodziowych związanych z Bramą w Porcie Czerniakowskim	Warszawa	nie zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
113.	Modernizacja wału Młocińskiego	Warszawa	nie zrealizowano
114.	Modernizacja wału Rajszewskiego	Warszawa, Jabłonna	nie zrealizowano
115.	Przebudowa rurociągu drenażowego Ø 800–1000 mm o długości 1680 m w Zegrzu Południowym	Nieporęt, Wieliszew	nie zrealizowano
116.	Przebudowa pompowni wokół Jeziora Zegrzyńskiego	Nieporęt	zrealizowano
		Wieliszew, Serock, Radzymin	nie zrealizowano
117.	Ubezpieczenie lewego brzegu rzeki Bug w formie opaski brzegowej na długości 300 m w km 90+500–90+800 w m. Kielczew	Małkinia Górna	nie zrealizowano
118.	Ubezpieczenie prawego brzegu rz. Bug, km 54, m. Szumin wraz z udroźnieniem koryta rzeki	Łochów	nie zrealizowano
119.	Odbudowa wałów rzeki Bug dla ochrony obszaru Bojary–Treblińska	Kosów Lacki, Małkinia Górna	nie zrealizowano
120.	Odbudowa wałów rzeki Bug dla ochrony obszaru Morzyczyn–Brok	Sadowne, Brok	nie zrealizowano
121.	Odbudowa wałów rzeki Bug dla ochrony obszaru Brok–Szumin	Brok, Łochów, Sadowne	nie zrealizowano
122.	Odbudowa wału wstecznego rzeki Bug w m. Szumin	Łochów	nie zrealizowano
123.	Odbudowa wałów rzeki Bug dla ochrony obszaru Klukowo, Małkinia Mała–Przewóz, Małkinia Górna, Zawisty Nadbużne, Rostki Wielkie	Małkinia Górna	nie zrealizowano
124.	Wykonanie opaski brzegowej na prawym brzegu rzeki Bug w m. Brańszczyk	Brańszczyk	nie zrealizowano
125.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta cieką Mamino w km 0+000–9+550	Czerwonka	nie zrealizowano
126.	Budowa zbiornika wodnego w m. Białobrzegi na rzece Pierzchniance w km 2+100	Białobrzegi, Promna	nie zrealizowano
127.	Budowa zbiornika retencyjnego Pawłów na rzece Szabasówka	Chlewiska	nie zrealizowano
128.	Kanał Września – zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 0+000–8+133 wraz z przebudową zbiornika wyrównawczego pompowni Września	Rościszewo	nie zrealizowano
129.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Jeżówka w km 0+000–8+330 (8,33km) wraz z modernizacją budowli piętrzących	Ilów	nie zrealizowano
130.	Remont Kanału Brzozówka wraz z Kanałem Giżyckim na długości 14,6 km wraz z przebudową (modernizacją) budowli piętrzących	Ilów, Młodzieszyn	nie zrealizowano
131.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Ulatówka w km 18+600–22+850	Krzynowłoga Mała	nie zrealizowano
132.	Budowa zbiornika wodnego na rzece Różanicy w m. Szygi i Zawady-Ponikiew	Różan	nie zrealizowano
133.	Odtworzenie dna i brzegów rzeki Fiszor Środkowy w km 6+500–9+000, 10+100–18+680	Zabrodzie	nie zrealizowano
134.	Ciek Zbójno – zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 2+680–12+574	Sierpc, Gozdowo	nie zrealizowano
135.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta Kanału Ożarówskiego zad. V w km 13+056–16+294	Ożarów Mazowiecki	nie zrealizowano
136.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości Kanału Przerzutowego zad. I w km 0+000–6+677 (rz. Czarna)	Prażmów, Góra Kalwaria	zrealizowano
137.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta i odcinków istniejącego międzywału rzeki Zielonej w km 0+000–8+420	Piaseczno, Prażmów	nie zrealizowano
138.	Przebudowa rz. Morawka w km 9+430–23+260 wraz z budowlami związanymi z nią funkcjonalnie oraz modernizacja urządzeń melioracji wodnych szczegółowych	Przasnysz, Krzynowłoga Mała	nie zrealizowano
139.	Kształtowanie profilu podłużnego i poprzecznego koryta rzeki Kanał A w km 0+000–18+550 wraz z remontem budowli	Długosiodło	nie zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
140.	Kształtowanie profilu podłużnego i poprzecznego koryta rzeki Ciek Bagienice	Krasnosielc	nie zrealizowano
141.	Zabezpieczenie przeciwerozryjne i przeciwpowodziowe rz. Słupianki w km 0+900–9+000 Etap II	Płock	w realizacji
142.	Remont Kanału Żuków-Skutki w km 0+000–12+400 (12,4 km)	Młodzieszyn	nie zrealizowano
143.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Pukawka w km 0+000–6+480	Nur	zrealizowano
144.	Kanał Blizno – zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 3+955–10+655	Szczutowo	nie zrealizowano
145.	Retencjonowanie wody na rz. Rakutówka w km 28+910	Gostynin	nie zrealizowano
146.	Przebudowa rzeki Czerniczka w km 0+000–10+100 wraz z budowlami związanymi z nią funkcjonalnie oraz modernizacja urządzeń melioracji wodnych szczegółowych	Krzynowłoga Mała	nie zrealizowano
147.	Kształtowanie profilu podłużnego i poprzecznego koryta Płodownica w km 0+000–3+270, 17+500–39+630	Baranowo, Chorzele	nie zrealizowano
148.	Przebudowa profilu podłużnego i poprzecznego koryta rzeki Piasecznica w km 0+250–7+250	Olszewo Borki, Lelis	nie zrealizowano
149.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości rzeki Kanał Susk Troszyn w km 0+000–3+000	Troszyn, Rzekuń	nie zrealizowano
150.	Budowa jazów na rzece Pelta w km 21+350 i 22+550	Karniewo	nie zrealizowano
151.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Róż w km 4+800–8+550	Młynarze	nie zrealizowano
152.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości rzeki Kanał Struga Daniszewo w km 4+430–10+500	Rzekuń, Troszyn, Czerwin	nie zrealizowano
153.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Sikorki w km 6+600–11+500	Rzewnie	nie zrealizowano
154.	Zapewnienie przepustowości koryta rzeki Czarnej w km 0+000–32+420	Chynów, Warka, Jasieniec	nie zrealizowano
155.	Makroniwelacja w czaszy Zbiornika Włocławskiego	Słupno, Gąbin, m. Płock	nie zrealizowano
156.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Sucha Prawa /Nida/ w km 0+000–10+000 (10,0 km)	Nowa Sucha	w realizacji
157.	Budowa zbiornika na rzece Tczówce w km 5+000 w m. Brzezinki Stare (7ha)	Tczów	nie zrealizowano
158.	Utworzenie rezerwy powodziowej na Wielkiej Strudze w jeziorach Ciechomic-kim i Górskim. Zlewnia Wielkiej Strugi lewego dopływu Wisły w km 623 m. Zaździerz, Grabina gm. Łąck i m. Ludwików, Górki gm. Gąbin	Gąbin, Łąck	nie zrealizowano
159.	Budowa zbiornika małej retencji na rzece Wymakracz w m. Długosiodło	Długosiodło	nie zrealizowano
160.	Budowa zbiornika wodnego „Łasice”	Brochów	nie zrealizowano
161.	Odbudowa jazów na rzece Rozoga w km 13+970 w m. Długi Kąt oraz w km 36+510 w m. Wykrot	Lelis, Myszyniec	zrealizowano
162.	Kształtowanie profilu podłużnego i poprzecznego koryta rzeki Ruda w km 0+000–10+530	Zabrodzie, Wyszków	nie zrealizowano
163.	Kształtowanie profilu podłużnego i poprzecznego koryta rzeki Tuchełka w km 0+000–7+800	Brańszczyk	nie zrealizowano
164.	Odbudowa jazu na rzece Rów A w km 5+915 w m. Somianka	Somianka	nie zrealizowano
165.	Budowa jazu na rzece Szkwa w km 42+000	Myszyniec	nie zrealizowano
166.	Budowa zbiornika retencyjnego i piętrzeń na rzece Wkrze	Pomiechówek	nie zrealizowano
167.	Odbudowa jazów na rzece Szkwa w km 13+100 w m. Brzozowa oraz w km 21+100 w m. Sul	Kadzidło	zrealizowano
168.	Zbiornik wodny „Kraszewo” na rzece Raciążnicy	Raciąż	nie zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja (gmina)	Stopień realizacji
169.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Rosicy Zadanie I od km 0+000 do km 19+563	Ciechanów, Glinojeck, Strzegowo	nie zrealizowano
170.	Budowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych zadanie Zakrzewo, Słonia-wy, Obiecanowo	Karniewo	nie zrealizowano
171.	Rembielin Myśliborzyce I et. II	Brudzeń Duży	nie zrealizowano
172.	Rzeka Wierzbica – udrożnienie koryta wraz z odbudową budowli regulacyjnych i przebudową przepustów	Bielsk, Stara Biała	nie zrealizowano
173.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Chraponianki od km 14+580 do km 19+340	Lutocin, Żuromin	nie zrealizowano
174.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Niestępówki od km 9+877 do km 16+215	Winnica	nie zrealizowano
175.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Płońki od km 13+348 do km 19+007	Płońsk (m. i gm.)	nie zrealizowano
176.	Budowa zbiornika wodnego w m. Dąbrówka Podlężna	Zakrzew	zrealizowano
177.	Budowa zbiornika wodnego „Kajzerówka” na rz. Zagożdżonca w km 21+400	Pionki	nie zrealizowano
178.	Kształtowanie profilu poprzecznego koryta rzeki Wymakracz w km 29+355–33+585	Ostrów Mazowiecka	nie zrealizowano
179.	Rzeka Krasówka – zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 6+800–20+870	Drobin	nie zrealizowano
180.	Rzeka Brzeźnica – zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 10+000–17+524	Radzanowo, Stara Biała	nie zrealizowano
181.	Rzeka Sierpienica Wschodnia – zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 7+600–14+000	Drobin, Staroźreby	nie zrealizowano
182.	Rzeka Chraponianka – zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 0+000–3+460	Rościszewo	nie zrealizowano
183.	Kanał Pszczele – budowa i odbudowa obiektów małej retencji wodnej w km 0+392, 0+940, 2+327 i 4+210	Rościszewo	nie zrealizowano
184.	Kanał Stropkowo – zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta w km 0+000–11+910	Zawidz	nie zrealizowano
185.	Proboszczewice zad. III melioracja gruntów rolnych	Stara Biała	nie zrealizowano
186.	Budowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych zadania Andrzejewo	Andrzejewo	zrealizowano
187.	Budowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych zadania Wąsewo	Wąsewo	nie zrealizowano
188.	Budowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych zadania Jastrzębiec zad. 2	Czernice Borowe	nie zrealizowano
189.	Budowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych zadania Czarnostów	Karniewo	nie zrealizowano
190.	Melioracja użytków rolnych Dąbrówka	Gostynin	nie zrealizowano
191.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Wilgi w km 28+300–39+580	Garwolin, Górzno, Borowie	nie zrealizowano
192.	Zapewnienie odpowiedniej przepustowości cieku Wodynie w km 6+200–12+080	Wodynie, Mrozy	nie zrealizowano
193.	Rzeka Wierzbica – udrożnienie koryta wraz z odbudową budowli regulacyjnych i przebudową przepustów w km 25+955–31+475	Gozdowo	nie zrealizowano
194.	Budowa jazu na rzece Narew podpiętrzającego wodę w okresach niżówek dla potrzeb ujęcia wód chłodzących Elektrowni Ostrołęka	Lelis, m. Ostrołęka	zrealizowano
195.	Budowa progu stabilizującego na rzece Wiśle w km 425+950, poniżej ujęcia wody dla ENEA Wytwarzanie sp. z o.o. w Świerżach Górnych	Maciejowice, Kozienice	nie zrealizowano

* Powiat działowski, województwo warmińsko-mazurskie

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

Nowy Duninów i Jordanów-Tokary-Radziwie oraz wyremontowano zaporę boczną Jeziora Zegrzyńskiego w rejonie miejscowości Arciechów-Kuligów. Przebudowano wały przeciwpowodziowe rzeki Wisły w ramach dwóch inwestycji oraz wał rzeki Jeziorki. Ponadto wybudowano zbiornik wodny w miejscowości Dąbrówka Podłęzna, zapewniono odpowiednią przepustowość rzeki Pukawka oraz Kanału Przerzutowego rzeki Czarnej, a także wybudowano urządzenia melioracji wodnych szczegółowych w gminie Andrzejewo. W części zrealizowano zadanie przebudowy pompowni wokół Jeziora Zegrzyńskiego – dotychczas przebudowano pompownię Nieporęt. W trakcie realizacji znajdują się następujące inwestycje: przebudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Wisły (5), zabezpieczenie przeciwerozyjne i przeciwpowodziowe rzeki Słupianki, zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Sucha Prawa – Nida oraz przebudowa zbiornika wodnego Ruda.

Niski stopień realizacji inwestycji wynika m.in. z dezaktualizacji części zapisów, zarówno planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy, jak i planów zarządzania ryzykiem powodziowym. W związku ze zmieniającymi się uwarunkowaniami hydrologicznymi, gruntowo-wodnymi czy mając na względzie aspekty środowiskowe, z części inwestycji zrezygnowano, a część pozostała w planach do realizacji w dalszej perspektywie czasowej. W wielu przypadkach jako powód opóźnień w realizacji inwestycji wskazano brak możliwości finansowych.

2.5. Inwestycje celu publicznego w zakresie infrastruktury społecznej⁵⁸

2.5.1. Dziedzictwo kulturowe

W obszarze dziedzictwa kulturowego wszystkie inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym (Tabela 22) zostały zrealizowane. Dotyczyły one przede wszystkim poprawy dostępności zasobów dziedzictwa kulturowego, w tym głównie modernizacji i adaptacji obiektów infrastruktury muzealnej. Projekty zlokalizowane były w Warszawie na obszarze Zamku Królewskiego, Łazienek Królewskich i Pałacu w Wilanowie.

Wszystkie z ww. inwestycji realizowane były w ramach POIiŚ 2014–2020, a ich łączny koszt to ponad 69 mln zł. Projekt o najwyższej wartości całkowitej, przekraczającej 23 mln zł, obejmował odtworzenie Ogrodów Dolnych Zamku Królewskiego w Warszawie.

2.5.2. Kultura

W obszarze kultury w ramach POIiŚ 2014–2020 zrealizowanych zostało 5 z 6 inwestycji, które dotyczyły rozbudowy, przebudowy i modernizacji instytucji kultury zlokalizowanych w Warszawie (Tabela 23). Projekt o najwyższej całkowitej wartości, przekraczającej 41 mln zł, obejmował modernizację czyteln i przestrzeni publicznych Biblioteki Narodowej, natomiast kolejne pod względem wartości inwestycje dotyczyły rozbudowy Koncertowego Centrum Edukacji Muzycznej Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Fryderyka Chopina o salę koncertową (ok. 29 mln zł)

⁵⁸ Projekty prowadzone przez podmioty podległe organom administracji rządowej.

Tabela 22. Inwestycje celu publicznego w zakresie dziedzictwa kulturowego – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
1.	Odtworzenie Ogrodów Dolnych Zamku Królewskiego w Warszawie	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
2.	ŹRÓDŁA PRZEMIAN. Ochrona i udostępnienie historycznego dziedzictwa Łazienek Królewskich. Konserwacja i remont Białego Domku oraz Wodobioru wraz z zabytkowym ogrodem w Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
3.	STAJNIE PEGAZA. Konserwacja i remont Stajni Kubickiego na terenie Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie. Adaptacja obiektu do potrzeb ekspozycyjnych i edukacyjnych wraz z wprowadzeniem rozwiązań efektywnych energetycznie	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
4.	Restauracja i zabezpieczenie symbolu polskiego dziedzictwa kulturowego – Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

Tabela 23. Inwestycje celu publicznego w zakresie kultury – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
1.	Rozbudowa Koncertowego Centrum Edukacji Muzycznej Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Fryderyka Chopina o Salę Koncertową	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
2.	Modernizacja czytelni i przestrzeni publicznych Biblioteki Narodowej	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
3.	Akademia Otwarta – przebudowa i renowacja Pałacu Czapskich Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie na potrzeby działalności kulturalnej i edukacji artystycznej	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
4.	Przebudowa i modernizacja pomieszczeń studyjnych i Sali Koncertowej w budynku Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
5.	Poprawa funkcjonalności Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie. Etap II	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	nie zrealizowano*
6.	Modernizacja i nowa aranżacja trzech kameralnych sal widowiskowych wraz z zapleczem w budynku Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano

* Informacja uzyskana z instytucji – Teatr Wielki – Opera Narodowa

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

oraz przebudowy i renowacji Pałacu Czapskich Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie na potrzeby działalności kulturalnej i edukacji artystycznej (ok. 26 mln zł). Wśród dofinansowanych podmiotów znalazł się także Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina, w którym zrealizowano dwa projekty o łącznej wartości ok. 28 mln zł.

Z uwagi na niewystarczającą ilość środków finansowych niezbędnych do realizacji projektu pn. „Poprawa funkcjonalności Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie. Etap II” w 2020 r. rozwiązano umowę o dofinansowaniu.

2.5.3. Ochrona zdrowia

W obszarze zdrowia wszystkie 16 inwestycji (prowadzonych przez podmioty podległe organom administracji rządowej) zostało zrealizowanych, przy czym 15 w ramach POIiŚ 2014–2020 (Tabela 24). Przedsięwzięcia dotyczyły budowy, rozbudowy i modernizacji głównie klinik i szpitali, a także wsparcia baz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Zakupiono również nowoczesną aparaturę i specjalistyczny sprzęt medyczny, które przyczyniły się do poprawy jakości udzielanych świadczeń medycznych. Ponadto realizacja inwestycji w zakresie chorób kardiologicznych, onkologicznych czy psychiatrycznych miała pozytywny wpływ na podniesienie jakości i dostępności do usług medycznych w zakresie chorób cywilizacyjnych.

Inwestycje skoncentrowane były głównie w Warszawie. Wśród podmiotów, które otrzymały dofinansowanie, znalazły się m.in. w tym mieście: Centrum Onkologii – Instytut w Warszawie, Szpital Kliniczny im. Ks. Anny Mazowieckiej, Instytut Matki i Dziecka, Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus oraz Szpital Kliniczny im. prof. dr. W. Orłowskiego CMKP.

Największą pod względem wartości inwestycją była modernizacja zakładów radioterapii Centrum Onkologii – Instytutu w Warszawie (ponad 46 mln zł). Kolejne pod względem wartości projekty były związane z nowoczesną ortopedią w SKDJ w Warszawie (ponad 33 mln zł), a także wsparciem baz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego – etap 1 (ok. 23 mln zł).

2.5.4. Edukacja

W obszarze edukacji 4 z 18 inwestycji zostały zrealizowane, 6 kolejnych znajduje się w trakcie realizacji, w tym 5 na etapie robót budowlanych* oraz 1 otrzymała pozwolenie na budowę**, jednak nie rozpoczęto prac budowlanych. Wszystkie przedsięwzięcia zlokalizowane były w Warszawie i dotyczyły rozbudowy i przebudowy istniejących budynków oraz budowy nowych obiektów naukowo-dydaktycznych i domów studenckich (Tabela 25). Inwestycje te realizowane są w ramach Programu Wieloletniego pn. „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”, który – zgodnie z uchwałą

Tabela 24. Inwestycje celu publicznego w zakresie ochrony zdrowia – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
1.	Wsparcie baz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego – etap 1	Płock	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
2.	Modernizacja zakładów radioterapii Centrum Onkologii – Instytutu w Warszawie/ Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
3.	Odtworzenie ponadregionalnych Ośrodków Leczenia Zaburzeń Rytmu i Niewydolności Serca w ramach wielofunkcyjnego budynku J w Instytucie Kardiologii w Warszawie/ Instytut Kardiologii im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Kardynała Wyszyńskiego	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
4.	Poprawa jakości i dostępności do świadczeń z zakresu położnictwa i neonatologii w Uniwersyteckim Centrum Zdrowia Kobiety i Noworodka Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
5.	Nowoczesna diagnostyka i terapia kobiet w Szpitalu Klinicznym im. prof. dr. W. Orłowskiego CMKP w Warszawie dzięki wzmocnieniu potencjału infrastrukturalnego podmiotu/ Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny im. prof. dr. W. Orłowskiego Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
6.	Od zarodka do noworodka, czyli podniesienie jakości świadczeń zdrowotnych związanych z prokreacją i zdrowiem kobiety/ Szpital Kliniczny im. Ks. Anny Mazowieckiej	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
7.	Podniesienie jakości i dostępności usług medycznych poprzez doposażenie i modernizację Kliniki Pediatrii, Nefrologii i Alergologii Dziecięcej oraz współpracujących z nią pracowni diagnostycznych Wojskowego Instytutu Medycznego	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
8.	W dążeniu do najwyższej jakości leczenia – przebudowa pomieszczeń i wymiana sprzętu w CSK MSWiA w Warszawie dedykowana chorobom układu oddechowego, chorobom układu kostno-stawowo-mięśniowego, w zakresie ginekologii, położnictwa i neonatologii/ Centralny Szpital Kliniczny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
9.	Zakup tomografu, przebudowa infrastruktury teletechnicznej i remont pracowni radiologicznej – Instytut Psychiatrii i Neurologii	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
10.	Przebudowa istniejących Klinik Psychiatrycznych w Instytucie Psychiatrii i Neurologii – etap II.	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
11.	Poprawa warunków udzielania świadczeń zdrowotnych w IMiD poprzez wymianę aparatury medycznej i modernizację Kliniki Chirurgii Onkologicznej Dzieci i Młodzieży, Kliniki Anestezjologii i Oddziału Intensywnej Terapii, Bloku Operacyjnego oraz ZDO/ Instytut Matki i Dziecka	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
12.	Specjalistyczna Kardiologia w SKDJ w Warszawie odpowiednią na potrzeby zdrowotne populacji/ Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
13.	Nowoczesna ortopedia w SKDJ w Warszawie odpowiednią na trendy demograficzne i epidemiologiczne/ Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
14.	Poprawa dostępności i jakości procedur z zakresu elektroterapii i elektrofizjologii w leczeniu inwazyjnym niewydolności serca, migotania przedsionków i zaburzeń rytmu w SPCSK w Warszawie/ Samodzielny Publiczny Centralny Szpital Kliniczny	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
15.	Podniesienie jakości i dostępności świadczeń medycznych oraz efektywności leczenia pacjentów z chorobami układu oddechowego poprzez unowocześnienie bazy diagnostyczno-leczniczej w Klinice Chorób Wewnętrznych, Pneumonologii i Alergologii SPCSK w Warszawie/ Samodzielny Publiczny Centralny Szpital Kliniczny	Warszawa	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020	zrealizowano
16.	Budowa bazy Śmigłowej Służby Ratownictwa Medycznego (HEMS) Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w miejscowości Sokołów Podlaski – poprawa jakości udzielanych świadczeń medycznych	Sokołów Podlaski	WPF Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038	zrealizowano

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji oraz analiz własnych

Tabela 25. Inwestycje celu publicznego w zakresie edukacji – poziom krajowy

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
1.	Budowa budynku naukowo-dydaktycznego, ul. Dobra 55 (filologie i lingwistyka)	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	zrealizowano
2.	Budowa budynku naukowo-dydaktycznego na Kampusie Ochota (psychologia, kognitywistyka, psychofizjologia)	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	w realizacji*
3.	Budowa budynku naukowo-dydaktycznego (nauki ekonomiczne i pokrewne)	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	nie zrealizowano***
4.	Budowa domu studenckiego na Kampusie Służewiec	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	w realizacji*
5.	Przebudowa Domu Studenckiego nr 5 na Kampusie Służewiec	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	nie zrealizowano****
6.	Budowa domu studenckiego na Kampusie Ochota	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	nie zrealizowano***
7.	Rozbudowa Centrum Sportu i Rekreacji na potrzeby zajęć dydaktycznych wraz z budową centrum kultury studenckiej na Kampusie Ochota	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	nie zrealizowano****
8.	BUW (podziemie) – przebudowa na cele zajęć sportowych	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	zrealizowano
9.	Budowa budynku na kampusie głównym (górnym dziedzińca)	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	w realizacji*
10.	Przebudowa budynku Porektorskiego	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	w realizacji*

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Źródło	Stan realizacji inwestycji
11.	Przebudowa poddasza Pałacu Kazimierzowskiego na potrzeby biurowe	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	w realizacji*
12.	Przebudowa budynku naukowo-dydaktycznego przy ul. Hożej 69	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	nie zrealizowano****
13.	Budowa budynku naukowo-dydaktycznego przy ul. Furmańskiej (nauki społeczne)	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	nie zrealizowano****
14.	Przebudowa budynku przy ul. Szturmowej 4 na potrzeby naukowo-dydaktyczne	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	nie zrealizowano****
15.	Budowa budynku naukowo-dydaktycznego przy ul. Bednarskiej 2/4	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	w realizacji**
16.	Przebudowa budynku przy ul. Żwirki i Wigury 93 na potrzeby dydaktyczno-naukowe	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	nie zrealizowano****
17.	Przebudowa budynku w Alejach Ujazdowskich 4 dla centrum współpracy i dialogu	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	zrealizowano
18.	Rozbudowa Domu Studenckiego nr 5 na Kampusie Służewiec (przez dobudowanie nowego skrzydła) na potrzeby domu studenckiego i Wydawnictw Uniwersytetu Warszawskiego	Warszawa	Program Wieloletni pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”	zrealizowano

* Inwestycje znajdujące się na etapie robót budowlanych

** Inwestycja, która otrzymała pozwolenie na budowę

*** Inwestycje wykreślone z Programu

**** Inwestycje znajdujące się na etapie prac projektowych

***** Realizacja w kolejnych latach zgodnie z ramami czasowymi Programu

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych z Uniwersytetu Warszawskiego

nr 136 Rady Ministrów z 18 października 2021 r. – został przedłużony do 2027 r. i obecnie realizowany jest pn. „Uniwersytet Warszawski 2016–2027”. W zmienionym Programie nie zostały uwzględnione inwestycje pn. „Budowa budynku naukowo-dydaktycznego (nauki ekonomiczne i pokrewne)” oraz „Budowa domu studenckiego na Kampusie Ochota”***. Ponadto, wśród niezrealizowanych projektów, część znajduje się na etapie prac projektowych****, natomiast realizację pozostałych inwestycji***** przewiduje się w kolejnych latach zgodnie z ramami czasowymi Programu. Na realizację inwestycji zawartych w Programie, łączna kwota szacowana jest na ponad 973 mln zł (Uchwała nr 209 Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2027”), a najwyższe łączne nakłady finansowe przewidziane zostały na budowę budynku naukowo-dydaktycznego na Kampusie Ochota (psychologia, kognitywistyka, psychofizjologia) (ponad 191 mln zł)

oraz na budowę budynku naukowo-dydaktycznego, ul. Dobra 55 (filologie i lingwistyka) II etap (ponad 183 mln zł).

3. Postulaty i rekomendacje dotyczące kierunków zagospodarowania przestrzennego

W PZPWM określone zostały postulaty oraz rekomendacje dla podmiotów realizujących politykę przestrzenną na obszarze województwa. W rozdziale 6 dotyczą one kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa, natomiast w rozdziale 7 Planu – kierunków zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Warszawy.

Jako postulaty i rekomendacje określono w PZPWM te inwestycje i działania organizacyjne, które nie zostały ustalone w dokumentach, o których mowa w art. 39 ust. 5 ustawy o planowaniu

i zagospodarowaniu przestrzennym, a stanowią realizację celów rozwojowych zawartych w strategii rozwoju województwa (obowiązującej na dzień uchwalenia PZPWM)⁵⁹ oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego określonych w *Planie*. Zapisy te stanowią propozycje rozwiązań przestrzennych przy formułowaniu stanowisk i wniosków Samorządu Województwa Mazowieckiego pod adresem polityki przestrzennej państwa oraz mogą być traktowane jako elementy fakultatywne do uwzględnienia w dokumentach planistycznych gmin. Przystępując do oceny zapisów postulatywnych w obszarze transportu, skupiono się na realizacji postulatów posiadających cechy inwestycji z pominięciem działań organizacyjnych.

3.1. Postulaty i rekomendacje odnoszące się do województwa

3.1.1. Sieć TEN-T

W zakresie infrastruktury sieci TEN-T na terenie województwa, Komisja Europejska przedstawiła w 2021 r. propozycje jej rewizji⁶⁰. Częściowo uwzględniony został postulat dotyczący zmiany kategorii korytarza sieci kompleksowej na korytarz sieci bazowej Warszawa–Lublin–Dorohusk (–Kijów) oraz alternatywnie (Warszawa–Radom–) Skarżysko–Kamienna–Medyka–Lwów. Zaproponowano utworzenie nowego korytarza Morze Bałtyckie–Morze Czarne–Morze Egejskie, w skład którego na postulowanym odcinku uwzględniono linię kolejową nr 7 jako linię w sieci bazowej (rozszerzonej) towarowej, natomiast w sieci bazowej (rozszerzonej) pasażerskiej uwzględniono połączenie Warszawy z Lublinem przez Siedlce liniami nr 2 i 30. Obydwa połączenia kolejowe w sieci bazowej przebiegają jednak w kierunku Rzeszowa, a nie Dorohuska i Kijowa. Jako bazowe uznano połączenie drogowe za pomocą dróg S17 i S19 w kierunku Rzeszowa i Koszyc przez Lublin. Dla połączenia alternatywnego przez Radom w kierunku Rzeszowa i Medyki nie zaproponowano zmiany rangi w sieci TEN-T. Wyznaczenie połączenia Rzeszowa z Warszawą jako bazowe pasażerskie przez Siedlce i Lublin (częściowo liniami jednotorowymi

i nieelektryfikowanymi) stoi w sprzeczności z rządową polityką rozwoju transportu oraz stanowi połączenie określone wobec trasy przez Radom – najkrótszej oraz częściowo zmodernizowanej i planowanej do osiągnięcia wysokiego standardu (160–200 km/h).

Częściowo uwzględniono postulat zmiany na bazowe połączenia kolejowego i drogowego Warszawa–Radom–Kielce–Kraków, jednak tylko jako połączenie kolejowe w sieci bazowej (rozszerzonej) towarowej na odcinku Dęblin–Radom–Kielce–Kraków/Katowice.

Uwzględniono uzupełnienie sieci TEN-T o bazowe (rozszerzone) pasażerskie połączenie kolejowe (Bydgoszcz–Toruń–) Włocławek–Płock–Modlin (–Warszawa), jednak na odcinku planowanej linii kolejowej nr 5 CPK–Płock–Włocławek. Na tym samym odcinku uznano planowaną linię nr 5 jako połączenie w sieci kompleksowej towarowej.

W propozycji zmian sieci TEN-T nie zawarto postulatów uzupełnienia sieci kompleksowej o połączenia kolejowe Płock–Kutno (–Łódź) oraz Radom–Tomaszów Mazowiecki (–Łódź).

Spoza zapisów postulatywnych w PZPWM, w zmianie sieci TEN-T uwzględniono nowe węzły miejskie sieci TEN-T w Płocku i Radomiu, lotnisko CPK wraz z terminalem drogowo-kolejowym przy CPK oraz w Górze Kalwarii.

3.1.2. Transport kolejowy

W zakresie postulowanych do budowy linii kolejowych, w fazie studialnej są planowane linie kolejowe CPK–Płock–Włocławek (linia nr 5), Warszawa Praga–Kątno (przedłużenie linii nr 20), Ostrołęka–Giżycko (przedłużenie linii nr 29), Warka–Grójec–CPK (linia nr 88) oraz Radom–Iłża–Kunów (linia nr 84). Dla odcinka linii od lotniska w Modlinie w kierunku Płocka do wykorzystania pozostaje wstępne studium wykonalności sporządzone w 2011 r. Nierozwiązana pozostaje kwestia jej włączenia w planowaną linię nr 5 w okolicy Wyszogrodu, co powinno nastąpić w ramach prowadzonych prac studialnych. Nie są prowadzone prace dotyczące odtworzenia linii kolejowej Sokołów Podlaski–Małkinia.

Dla postulowanej do przebudowy linii nr 27 Sierpc–Toruń nie podjęto prac. Z kolei dla linii nr 33 Sierpc–Brodnica podjęto prace naprawcze w celu umożliwienia kursowania pociągów dalekobieżnych. Podobne prace planowane są dla linii nr 35 Chorzele–Szczytno w celu uruchomienia połączeń regionalnych. Z kolei wyremontowana linia nr 8 na odcinku Radom–Skarżysko–Kamienna planowana jest do przebudowy na dalszym odcinku w stronę Kielc, jednak tylko do standardu 120 km/h.

⁵⁹ *Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze przyjęta uchwałą nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku.*

⁶⁰ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej, zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1153 i rozporządzenie (UE) nr 913/2010 oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1315/2013 – na podstawie <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021PC0812&from=EN> (dostęp: październik 2022 r.).*

W celu postulowanego zapewnienia dostępności i bezpieczeństwa komunikacji kolejowej na obszarze funkcjonalnym Płocka, w ramach studium wykonalności modernizacji linii kolejowej nr 33 zaplanowano budowę przystanków Płock ZOO i Gostynin Osiedle Kopernika oraz budowę towarowej obwodnicy Płocka.

W zakresie postulowanego uzupełnienia infrastruktury oraz siatki stacji i przystanków do przewozów aglomeracyjnych na obszarze funkcjonalnym Radomia, zrealizowano budowę przystanków Radom Gołębiów, Radom Stara Wola i Dąbrówka Zabłotnia na linii kolejowej nr 8 oraz Wrzosów (pod nazwą Groszowice Wrzosów) na linii nr 26. W realizacji (na etapie prac budowlanych) jest przesunięcie przystanku Ruda Wielka na linii nr 8 oraz budowa przystanku Kosów na linii nr 22. Na etapie prac studialnych są przystanki Radom Wschodni i Radom Południe na linii nr 8. Pozostałe postulaty na obszarze funkcjonalnym Radomia pozostały niezrealizowane.

Na obszarze Ostrołęki – w ramach studium wykonalności dla modernizacji linii kolejowej nr 29 – zaproponowano warianty przebiegu linii kolejowej bliżej centrum miasta. Przedstawione warianty przebiegu nadal nie rozwiązują głównego problemu węzła, jakim jest oddalenie stacji od centrum miasta. Analizy opracowywane przez spółki PKP PLK oraz CPK powinny uwzględniać docelowe zgrupowanie wszystkich rodzajów połączeń pasażerskich (regionalnych i dalekobieżnych) z każdego kierunku na stacji w bezpośredniej bliskości centrum miasta. Obecna stacja, oddalona znacząco od centrum miasta, nie powinna zatem pełnić roli głównej stacji, a jedynie funkcjonować jako stacja końcowa dla ruchu regionalnego i jako stacja towarowa. W przeciwnym razie, układ linii kolejowych i stacji w stosunku do generatorów ruchu w mieście pozostanie nadal ułomny. Uruchomienie połączeń pasażerskich na linii nr 35 planowane jest po zakończeniu jej modernizacji. Z kolei połączenia pasażerskie na linii nr 34 planowane są do uruchomienia po realizacji prac w ramach programu Kolej + – na odcinku Ostrów Mazowiecka–Małkinia.

W podobny sposób zrealizowany będzie postulat uzupełnienia infrastruktury na obszarze Siedlec. W ramach programu Kolej + zaplanowano utworzenie przystanków na linii nr 55: Suchożebry, Podnieśno-Stany, Przywózki oraz uruchomienie, po zakończeniu prac, połączeń pasażerskich na odcinku Sokołów Podlaski–Siedlce.

Nie podjęto postulowanych prac w zakresie udostępnienia układu kolejowego Kozienic dla ruchu lokalnego oraz rewitalizacji linii Iłża–Starachowice dla ruchu lokalnego.

Postulowane analizy dotyczące budowy nowych przystanków znalazły wyraz w przyjętym w 2021 r.

*Rządowym programie budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021–2025*⁶¹. W programie wskazano 9 lokalizacji z przeznaczeniem na nowy przystanek/peron w regionie mazowieckim regionalnym, w tym 5 postulowanych w PZPWM.

3.1.3. Transport drogowy

W zakresie postulowanych inwestycji dla dróg krajowych, na etapie prac studialnych jest rozbudowa autostrady A2 od Warszawy do Łodzi. Dla budowy obwodnic Skaryszewa (DK9), Łącka, Ciechanowa (DK60), Sokołowa Podlaskiego, Siedlec (DK63), Zwolenia, Ciepłowa i Lipska (DK79) toczą się prace studialne lub projektowe. Wymienione obwodnice zostały zawarte w 2021 r. w *Programie Budowy 100 Obwodnic na lata 2020–2030*. Z kolei obwodnice Kozienic (DK79) i Przasnysza (DK62) umieszczono na liście dodatkowej ww. Programu. Dla obwodnicy Drobin (DK60) toczą się prace koncepcyjne.

Dla autostradowej obwodnicy Warszawy opracowano orientacyjne przebiegi w studium korytarzowym⁶². Dla odcinka od DK7 na północ do S7 na południe od Warszawy toczą się prace nad studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowym.

W zakresie systemu dróg wojewódzkich, dla budowy drogi wojewódzkiej nr 740 na odcinku od Zakrzewa przez węzeł Mleczków (S7) do Radomia planowane jest rozpoczęcie prac projektowych w 2023 r. W realizacji (prace koncepcyjne, projektowe) znajdują się budowy obejść Żuromina (DW563) oraz Nura (DW694). Dla budowy mostu między Świerżami Górnymi a Maciejowicami toczą się prace projektowe prowadzone przez powiat garwoliński.

3.1.4. Transport zbiorowy

Od czasu uchwalenia PZPWM nie przyjęto nowego planu zrównoważonego rozwoju⁶³ publicznego transportu zbiorowego dla województwa mazowieckiego, w związku z czym nie wyznaczono nowych węzłów komunikacyjnych. W okresie analizowanym w ramach okresowej oceny PZPWM nie doszło do utworzenia obszarów obsługi aglomeracyjnej i powstania

⁶¹ Uchwała Rady Ministrów nr 63/2021 z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021–2025.

⁶² Studium korytarzowe dla inwestycji pod nazwą „Budowa drogi ekspresowej S10 Toruń (A1) – Warszawa (S8) wraz z budową Obwodnicy Aglomeracji Warszawskiej” – <https://www.gov.pl/web/gddkia/s10-i-obwodnica-aglomeracji-warszawskiej> – podsumowanie-spotkania z samorządami (dostęp: grudzień 2022 r.).

⁶³ W 2023 r. podjęto aktualizację dokumentu mającą na celu wprowadzenie autobusowych linii komunikacji poprzecznej, które będą stanowiły linie dowozowe do linii kolejowych.

związków komunikacyjnych aglomeracji: Radomia, Płocka i Siedlec. Funkcjonowanie transportu zbiorowego w aglomeracjach oparte jest na porozumieniach międzygminnych między miastem „rdzeniem” a każdą gminą z osobną wokół niego w zakresie organizacji transportu zbiorowego. Równoległe funkcjonują linie na zasadzie pojedynczych zezwoleń.

W badanym okresie liczba parkingów P&R w województwie mazowieckim wzrosła z 20 w 2016 r. do 79 w 2022 r., w tym w regionie mazowieckim regionalnym z 2 do 17.⁶⁴

3.1.5. Transport lotniczy

Działania w zakresie portów lotniczych: Lotnisko Chopina, Warszawa-Modlin oraz Warszawa-Radom wymieniono w części I okresowej oceny PZPWM, dotyczącej zmiany stanu zagospodarowania województwa w zakresie transportu lotniczego i transportu lotniczego w MOFW. W pozostałej części, odnoszącej się do lotniska w Płocku, nie odnotowano żadnych inwestycji.

3.1.6. Ochrona środowiska i zasobów przyrody

Ocenę postulowanych działań w zakresie ochrony środowiska i zasobów przyrody w województwie przeprowadzono w trzech obszarach:

- ochrona zasobów i wysokich walorów środowiska przyrodniczego:
 - brak oczekiwanych zmian w regulacjach prawnych, dotyczących odejścia od budzącej wątpliwości metodyki sporządzania audytów krajobrazowych;
 - poprzez odpowiednie zapisy w dokumentach planistycznych realizowana jest ochrona obszarów cennych przyrodniczo i przeciwdziałanie ich fragmentacji, w tym: ochrona korytarzy ekologicznych, naturalnych zbiorników wodnych i terenów podmokłych;
 - w większym stopniu należy ograniczać zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, w szczególności gleb wysokiej jakości i przydatności dla rolnictwa (kl. I – III);
 - wobec obserwowanego spadku powierzchni zalesień istnieje potrzeba zmiany tendencji w celu zwiększenia lesistości regionu.
- przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i adaptacja do zmian klimatu:
 - konieczność zmiany podejścia do zagospodarowywania terenów, rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury i systemu efektywnego

⁶⁴ Na postawie BDL GUS.

wykorzystania wód opadowych w miastach, związana ze wzrostem zagrożenia powodziowego i zmniejszaniem się zdolności retencyjnych zlewni oraz rosnącym poziomem wrażliwości obszarów zagrożonych powodzią;

- istnieje potrzeba kontynuacji działań mających na celu tworzenie i odtwarzanie małej retencji dla zwiększenia odporności na suszę i zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych województwa;
 - niezbędne jest respektowanie ograniczeń w zakresie zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenach zagrożonych ruchami masowymi.
- zrównoważony rozwój regionu przy jednoczesnej poprawie jakości środowiska:
 - postuluje się dalsze utrzymywanie gospodarczej funkcji złóż kopalin z zachowaniem ograniczeń wynikających z ochrony środowiska oraz stałe poszerzanie bazy zasobowej kopalin do produkcji surowców⁶⁵;
 - postuluje się wzięcie pod uwagę potencjału źródeł wód termalnych i leczniczych oraz uzdrowiska jako czynników rozwojowych, przy uwzględnieniu zasad zrównoważonego rozwoju;
 - gospodarowanie odpadami komunalnymi, będące jednym z najbardziej problemowych obszarów ochrony środowiska, wymaga intensyfikacji działań podnoszących efektywność i idących w kierunku wdrażania modelu gospodarki o obiegu zamkniętym;
 - dla uzyskania poprawy jakości powietrza konieczna jest kontynuacja podjętych działań w zakresie wdrażania uchwały antysmogowej oraz realizacji programu ochrony powietrza i programów ochrony środowiska przed hałasem.

3.1.7. Opieka i ochrona dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej

Postulowane w *Planie* działania w zakresie zachowania ciągłości dziedzictwa kulturowego realizowano m.in. poprzez:

- opracowanie *Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019–2022*⁶⁶;

⁶⁵ Zgodnie z *Polityką Surowcową Państwa* przyjętą uchwałą nr 39 Rady Ministrów z dnia 1 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia „Polityki Surowcowej Państwa” (M.P. z 2022 r. poz. 371).

⁶⁶ *Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019–2022* przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2019 r. w sprawie „Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019–2022” (M.P. z 2019 r. poz. 808), zmieniony uchwałą nr 92 Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2021 r. zmieniającą uchwałę w sprawie „Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019–2022” (M.P. z 2021 r. poz. 745).

- opracowanie propozycji zakresu i zasad prawnych ochrony dóbr kultury współczesnej przez Zespół ds. ochrony dóbr kultury współczesnej Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki w Warszawie⁶⁷;
- kontynuowanie działań mających na celu identyfikację dóbr kultury współczesnej w gminnych dokumentach planistycznych, w tym studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego⁶⁸;
- rozszerzenie listy miejsc objętych statusem pomnika historii o 6 obszarów, w tym Czerwińsk nad Wisłą – dawne opactwo Kanoników Regularnych⁶⁹ (pomnik historii od 2021 r.). W analizowanym okresie status pomnika historii uzyskały również:
 - Płock – Wzgórze Tumskie⁷⁰,
 - Pułtusk – kolegiata pod wezwaniem Zwiastowania Najświętszej Marii Panny⁷¹,
 - Sulejówek – Milusin, zespół domu Marszałka Józefa Piłsudskiego⁷²,
 - Radom – zespół klasztorny Bernardynów⁷³,
 - Warszawa – gmach dawnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego⁷⁴;
- podejmowanie działań dotyczących zachowania ładu przestrzennego lub jego kreowania, szczególnie w miejscach o istotnym znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego poprzez m.in.:
 - eksponowanie w strukturze przestrzennej ośrodków miejskich i wiejskich najcenniejszych zasobów dziedzictwa regionu, m.in. poprzez:
 - odtworzenie i modernizację zabytkowego budynku kamienicy (ul. Kolegialna 6) wraz z przynależnymi oficynami na potrzeby Muzeum Mazowieckiego w Płocku,
 - zagospodarowanie terenów nad Bzurą w Sochaczewie – wyeksponowanie walorów historyczno-kulturowych miasta,
 - utworzenie parku kulturowo-historycznego przy Zamku Książąt Mazowieckich w Liwie,
 - rewitalizację obszarów zmarginalizowanych w Ciechanowie w poniemieckiej dzielnicy „Błoki”,
 - rewitalizację zabytkowej kamienicy Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce,
 - odbudowę i renowację kamienicy Desków na obszarze Miasta Kazimierzowskiego w Radomiu na potrzeby Instytutu Miejskiego,
 - utworzenie bazy kulturalno-edukacyjnej dla prezentacji i promocji folkloru poprzez odrestaurowanie Pałacu Karolin w Otrębusach, siedziby Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca Mazowsze,
 - rewitalizację, renowację, modernizację zabytkowych obiektów sakralnych, m.in.: kościoła pw. św. Jana Chrzyciela w Radomiu, kościoła pw. Wszystkich Świętych w Warszawie i cerkwi pw. św. Jana Klimaka w Warszawie, budynków Klasztoru Niepokalanów i Bazyliki Katedralnej Wniebowzięcia NMP w Płocku czy kościoła pw. św. Antoniego w Ratowie i kościoła pw. św. Antoniego Padewskiego w Ostrołęce,
 - kształtowanie i ochronę krajobrazów kulturowych, m.in. poprzez:
 - otwarcie Skansenu Osadnictwa Nadwiślańskiego w Wiączeminię Polskim (gmina Słubice),
 - modernizację i renowację krajobrazu kulturowego prezentowanego w Muzeum Wsi Radomskiej w Radomiu,
 - badanie terenów zalewowych północnej części mikroregionu Urzecze, realizowane przez Państwowe Muzeum Archeologiczne (współpraca z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego);
- adaptację obiektów zabytkowych do współczesnych funkcji kulturalnych, turystycznych i edukacyjnych, w tym m.in.:
 - otwarcie w wyremontowanych kamienicach Gąski i Esterki Muzeum Historii Radomia,

⁶⁷ Raport Zespołu eksperckiego ds. ochrony dóbr kultury współczesnej Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki pn. „Opracowanie propozycji zakresu i zasad prawnych ochrony dóbr kultury współczesnej do nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”, Warszawa, grudzień 2021 r.

⁶⁸ Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie precyzuje jednak szczegółowych zasad ochrony takich dóbr w gminnych dokumentach planistycznych, a podstawowymi obligatoryjnymi kryteriami ich wyboru są te wynikające z zapisów definicji ustawowej.

⁶⁹ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 kwietnia 2021 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Czerwińsk nad Wisłą – dawne opactwo Kanoników Regularnych” (Dz. U. z 2021 r. poz. 767).

⁷⁰ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 kwietnia 2018 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Płock – Wzgórze Tumskie” (Dz. U. z 2018 r. poz. 1003).

⁷¹ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Pułtusk – kolegiata pod wezwaniem Zwiastowania Najświętszej Marii Panny” (Dz. U. z 2018 r. poz. 2462).

⁷² Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 sierpnia 2020 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Sulejówek – Milusin, zespół domu Marszałka Józefa Piłsudskiego” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1418).

⁷³ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 marca 2022 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Radom – zespół klasztorny Bernardynów” (Dz. U. z 2022 r. poz. 632).

⁷⁴ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Warszawa – gmach dawnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego” (Dz. U. z 2022 r. poz. 1367).

- będącego wystawą stałą Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu,
- modernizację i/lub adaptację:
 - obiektów Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu (oddział Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu) na cele wystawiennicze,
 - Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Warszawskiego w Warszawie na cele kulturalne i edukacyjne,
 - Domku Administratora w Historycznym Parku Księżnej Eleonory Czartoryskiej w Radzyminie,
 - budynku Austerii na centrum integracji społeczno-kulturalnej w Raszynie,
 - budynku prochowni na terenie kompleksu fortyfikacyjnego Twierdzy Modlin w Nowym Dworze Mazowieckim na potrzeby Centrum Edukacji Historycznej – Prochownia 197,
 - dworu Dębińskich na potrzeby Muzeum im. Oskara Kolberga w Przysusze,
 - Domu Ludowego w Konstancinie-Jeziornie w celu utworzenia Muzeum Wycinanki Polskiej,
 - Dworku Rodziny Chełmońskich w Adamowiznie (gmina Grodzisk Mazowiecki) na cele kulturalno-edukacyjne i turystyczne,
 - kamienicy przy ul. Rynek 13 w Pułtusku na siedzibę Centrum Dziedzictwa Kulturowego,
 - rewitalizację zabytkowych obiektów leśnej architektury drewnianej na terenie Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego Kampinoskiego Parku Narodowego w Granicy na cele muzealne i edukacyjne,
 - kreowanie ośrodków budowania tożsamości kulturowej regionu, w tym poprzez organizowanie:
 - imprez kulturalnych i folklorystycznych, np. Recitale Chopinowskie w Żelazowej Woli, Dożynki Województwa Mazowieckiego⁷⁵, Żniwa i Wykopki w skansenie oraz Festiwal smaków, odbywające się w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu, Wesele Kurpiowskie w Kadzidle, Miodobranie Kurpiowskie w Myszyńcu, Palma Kurpiowska w Łysych, «Święto Chleba» w Muzeum Wsi Radomskiej, Zielone Świątki czy Flis Festiwal na Urzeczu oraz jarmarki, np. Iłżecki Jarmark Sztuki Ludowej, Jarmark Zygmuntowski w Warszawie, Jarmark Tumski w Płocku czy Siedlecki Jarmark Św. Stanisława,
 - warsztatów etnograficznych, np. w Zagrodzie Kurpiowskiej w Kadzidle – Ginące Zawody,

- wystaw, np. „Ale dżaz! W instrumentarium ludowego rytmu”, realizowanych przez Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych w Szydłowcu,
- konkursów, m.in. „Stolica Kultury Mazowska” (np. w 2022 r. Płock), „Lekcje o Mazowszu” na temat tożsamości regionalnej czy konkurs fotograficzny „Odkrywamy nasze dziedzictwo”.

3.2. Postulaty i rekomendacje odnoszące się do MOFW

3.2.1. Transport kolejowy w MOFW

W zakresie postulowanej budowy linii kolejowych, w fazie studialnej są planowane linie CPK–Płock–Włocławek (linia nr 5), Warszawa Praga–Kątno (przedłużenie linii nr 20), Warka–Grójec–CPK (linia nr 88) oraz wydłużenie linii nr 6 z Zielonki do Warszawy Wschodniej. Dla odcinka linii od lotniska w Modlinie w kierunku Płocka do wykorzystania pozostaje wstępne studium wykonalności sporządzone w 2011 r. Nierozwiązana jest kwestia włączenia w planowaną linię nr 5 w okolicy Wyszogrodu, co powinno nastąpić w ramach prowadzonych prac studialnych.

W celu uzupełnienia infrastruktury dla celów ruchu podmiejskiego i aglomeracyjnego, prace studialne toczą się w związku z planowaną dobudową dodatkowych par torów z Warszawy w kierunku Legionowa (linia nr 9), Mińska Mazowieckiego (linia nr 2) i Czachówka (linia nr 8). Najbardziej zaawansowane są prace dotyczące budowy dodatkowej pary torów do Otwocka (linia nr 7). Trwają tam prace budowlane na odcinku Warszawa Goćławek–Warszawa Wawer oraz prace projektowe na pozostałym odcinku. Prace studialne toczą się również dla linii nr 10 Legionowo–Tłuszcz oraz 937 prowadzącej do Konstancina-Jeziorny. W kierunku budowy połączeń szynowych między Warszawą a Konstancinem-Jeziorną, Raszynem i Jankami, Nadarzynem, Łomiankami, Markami, Ząbkami oraz wykorzystania linii wąskotorowej Piaseczno–Grójec jako tramwaju regionalnego, nie są prowadzone żadne prace.

Postulowane uzupełnienie sieci stacji i przystanków kolejowych w MOFW realizowane jest dla wszystkich wymienionych przystanków. Prace budowlane toczą się w celu zmiany lokalizacji przystanku Warszawa Goćławek na linii nr 7 oraz przy okazji prac budowlanych na linii nr 28 – w zakresie przystanków Wieliszew Plaża i Zegrze. Z kolei w toku prac studialnych rozważane są przystanki: na linii nr 2 (Dęba Wielka), nr 8 (Warszawa Krasnowola i Wyczółki), nr 9 (Warszawa Utrata), nr 10 (Stary Dybów). Odrębne prace studialne toczą się dla przystanków na linii nr 509: Warszawa Jelonki i Ulrychów.

⁷⁵ Dożynki Województwa Mazowieckiego odbyły się w: Otwocku (2016 r.), Sierakowie koło Przasnysza (2017 r.), Sierpcu (2018 r.), Ciechanowie (2019 r.), Radomiu (2021 r.) i Lelisie (2022 r.).

Postulowane analizy dotyczące budowy nowych przystanków znalazły wyraz w przyjętym w 2021 r. *Rządowym programie budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021–2025*⁷⁶. Wśród wskazanych w programie 4 lokalizacji przeznaczonych pod ich budowę w MOFW, 1 była proponowana w PZPWM.

3.2.2. Transport drogowy w MOFW

W zakresie dróg krajowych, na etapie prac studialnych jest rozbudowa autostrady A2 od Warszawy do Łodzi. Dla budowy obwodnic Stanisławowa (DK50), Modlina i Pomiechówka (DK62) nie rozpoczęto żadnych działań, podobnie jak w celu budowy połączenia między Legionowem a Łomiankami. Dla autostradowej obwodnicy Warszawy opracowano orientacyjne przebiegi w studium korytarzowym. Dla odcinka obwodnicy od DK7 na północ do S7 na południe od Warszawy toczą się prace nad studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowym.

W zakresie postulowanych inwestycji na drogach wojewódzkich, w realizacji znajduje się obwodnica Duczek na DW634 (na etapie projektowym) oraz obwodnica Jabłonnej (DW630), „Paszkwianka” na odcinku S8 do DW719 oraz DW635 od m. Czarna do DK92 w gm. Halinów (na etapie przygotowania do przetargu na projekt). Dla pozostałych inwestycji nie podjęto żadnych działań, podobnie jak dla postulowanej budowy przedłużenia dróg z Warszawy do obszaru podmiejskiego.

3.2.3. Transport zbiorowy w MOFW

W zakresie transportu zbiorowego w MOFW podjęto prace studialne i przygotowawcze dla budowy III linii metra.

Od czasu uchwalenia PZPWM nie przyjęto nowego planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa mazowieckiego⁷⁷, w związku z czym nie wyznaczono nowych węzłów komunikacyjnych na obszarze MOFW.

W okresie objętym oceną planu nie doszło do powstania związku komunikacyjnego w aglomeracji warszawskiej. Organizacja aglomeracyjnych przewozów w zakresie przewozów autobusowych odbywa się na podstawie porozumienia m.st. Warszawy z 34 gminami i powiatem wołomińskim, natomiast w zakresie przewozów kolejowych – na podstawie

⁷⁶ Uchwała Rady Ministrów nr 63/2021 z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021–2025.

⁷⁷ W 2023 r. podjęto aktualizację dokumentu, mającą na celu wprowadzenie autobusowych linii komunikacji poprzecznej, które będą stanowiły linie dowozowe do linii kolejowych.

porozumienia m.st. Warszawy z 13 gminami podwarszawskimi. Na terenie MOFW funkcjonuje od 2021 r. związek powiatowo-gminny, którego celem jest organizacja transportu autobusowego na terenie powiatów grodziskiego i pruszkowskiego oraz gmin Baranów, Błonie, Grodzisk Mazowiecki, Jaktorów, Milanówek i Żabia Wola.

W celu uruchomienia dla ruchu pasażerskiego linii kolejowych, podejmowane są działania (prace studialne, budowlane) na liniach nr 12 Skierniewice–Czachówek–Pilawa, nr 28 Wieliszew–Zegrze oraz nr 937 Warszawa Okęcie–Konstancin-Jeziorna. Po ukończeniu prac modernizacyjnych Samorząd Województwa Mazowieckiego planuje uruchomienie połączeń kolejowych.

W badanym okresie liczba parkingów P&R w województwie mazowieckim wzrosła z 20 w 2016 r. do 79 w 2022 r., w tym w regionie warszawskim stołecznym z 18 do 62, przy czym w samej Warszawie odnotowano wzrost z 14 do 16 parkingów⁷⁸.

3.2.4. Transport lotniczy w MOFW

Działania w zakresie portów lotniczych: Lotnisko Chopina, Warszawa-Modlin oraz Warszawa-Radom wymieniono w części okresowej oceny PZPWM dotyczącej zmiany stanu zagospodarowania województwa na obszarze MOFW.

3.2.5. Ochrona środowiska i zasobów przyrody w MOFW

Ocenę postulowanych działań w zakresie ochrony środowiska i zasobów przyrody w MOFW przeprowadzono w trzech obszarach:

- przeciwdziałanie negatywnym skutkom urbanizacji na obszarach chronionych, cennych przyrodniczo oraz najbardziej produktywnych obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej:
 - uwzględnianie w dokumentach planistycznych gmin zapisów planów ochrony i planów zadań ochronnych sporządzanych dla obszarów objętych ochroną prawną, co pozwala na odpowiednie kształtowanie przestrzeni MOFW;
 - wskazane jest dalsze kształtowanie i wzmacnianie zielonego pierścienia Warszawy poprzez zalesienia gruntów o niskiej przydatności dla rolnictwa oraz ograniczanie rozwoju zabudowy do zwartych kompleksów w celu zmniejszenia kosztów społecznych, gospodarczych oraz środowiskowych funkcjonowania tych obszarów;
- wdrażanie koncepcji zielonej i niebieskiej infrastruktury:

⁷⁸ Na podstawie BDL GUS.

- kontynuacji wymaga renaturalizacja obszarów o potencjale przyrodniczym (w tym terenów zieleni miejskiej) i rewitalizacja obszarów zdegradowanych;
- utrzymanie ciągłości przestrzennej przyrodniczej struktury Warszawy w relacji z regionalnym systemem powiązań przyrodniczych wymaga stosowania odpowiednich zapisów w dokumentach planistycznych gmin;
- istnieje potrzeba kompleksowego podejścia do zagospodarowania terenów nadwiślańskich jako ważnego elementu zielonej i niebieskiej infrastruktury, zgodnie z wymogami ochrony wartości przyrodniczych, krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego;
- poprawa jakości środowiska oraz przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym przy zachowaniu zrównoważonego rozwoju regionu:
 - niezbędne jest respektowanie ograniczeń w zakresie realizacji zabudowy na obszarach korytarzy wymiany powietrza, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, terenach zagrożonych ruchami masowymi oraz w strefach ograniczonego użytkowania⁷⁹;
 - w związku z utrzymującym się złym stanem jakości powietrza, a także ciągłym wzrostem liczby pojazdów samochodowych, rekomenduje się wybór komunikacji zbiorowej, wpływającej na ograniczenie emisji liniowej na obszarach zurbanizowanych (co przełoży się również na poprawę klimatu akustycznego).

3.2.6. Opieka i ochrona dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej w MOFW

Postulowane w *Planie MOFW* działania w zakresie zachowania ciągłości dziedzictwa kulturowego realizowano m.in. poprzez:

- opracowanie *Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019–2022*⁸⁰;
- opracowanie propozycji zakresu i zasad prawnych ochrony dóbr kultury współczesnej przez Zespół ds. ochrony dóbr kultury współczesnej

Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki w Warszawie⁸¹;

- kontynuowanie działań mających na celu identyfikację dóbr kultury współczesnej w gminnych dokumentach planistycznych, w tym studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego⁸²;
- eksponowanie w strukturze przestrzennej ośrodków miejskich i wiejskich położonych w MOFW najcenniejszych zasobów dziedzictwa, m.in. poprzez:
 - rewitalizację zabytkowych obiektów leśnej architektury drewnianej na terenie Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego Kampinoskiego Parku Narodowego w Granicy na cele muzealne i edukacyjne,
 - modernizację i/lub adaptację:
 - Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Warszawskiego w Warszawie na cele kulturalne i edukacyjne,
 - Domku Administratora w Historycznym Parku Księżnej Eleonory Czartoryskiej w Radzyminie,
 - budynku Austerii na centrum integracji społeczno-kulturalnej w Raszynie,
 - budynku prochowni na terenie kompleksu fortyfikacyjnego Twierdzy Modlin w Nowym Dworze Mazowieckim na potrzeby Centrum Edukacji Historycznej – Prochownia 197,
 - Domu Ludowego w Konstancinie-Jeziornie w celu utworzenia Muzeum Wycinanki Polskiej,
 - Dworku Rodziny Chełmońskich w Adamowiznie (gmina Grodzisk Mazowiecki) na cele kulturalno-edukacyjne i turystyczne,
 - utworzenie bazy kulturalno-edukacyjnej dla prezentacji i promocji folkloru poprzez odrestaurowanie Pałacu Karolin w Otrębusach, siedziby Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca Mazowsze,
 - rewitalizację, renowację, modernizację zabytkowych obiektów sakralnych, m.in. kościoła pw. Wszystkich Świętych w Warszawie czy cerkwi pw. św. Jana Klimaka w Warszawie;

⁷⁹ Obszary ograniczonego użytkowania utworzone zostały dla Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina w Warszawie oraz Portu Lotniczego Warszawa-Modlin w Nowym Dworze Mazowieckim.

⁸⁰ *Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019–2022* przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2019 r. w sprawie „Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019–2022” (M.P. z 2019 r. poz. 808), zmieniony uchwałą nr 92 Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2021 r. zmieniającą uchwałę w sprawie „Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019–2022” (M.P. z 2021 r. poz. 745).

⁸¹ Raport Zespołu eksperckiego ds. ochrony dóbr kultury współczesnej Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki pn. „Opracowanie propozycji zakresu i zasad prawnych ochrony dóbr kultury współczesnej do nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”, Warszawa, grudzień 2021 r.

⁸² *Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* nie precyzuje jednak szczegółowych zasad ochrony takich dóbr w gminnych dokumentach planistycznych, a podstawowymi obligatoryjnymi kryteriami ich wyboru są te wynikające z zapisów definicji ustawowej.

- rozszerzenie listy miejsc objętych statusem pomnika historii o 2 obszary: Sulejówek – Milusin, zespół domu Marszałka Józefa Piłsudskiego⁸³ i Warszawa – gmach dawnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego⁸⁴;
- kształtowanie i ochronę krajobrazów kulturowych, m.in. poprzez badanie terenów zalewowych północnej części mikroregionu Urzecze, realizowane przez Państwowe Muzeum Archeologiczne (współpraca z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego),
- kreowanie ośrodków budowania tożsamości kulturowej regionu, w tym m.in. poprzez organizację:
 - imprez kulturalnych i folklorystycznych, np. Dożynki Województwa Mazowieckiego⁸⁵, Zielone Świątki i Flis Festiwal na Urzeczcu czy Jarmark Zygmunowski w Warszawie;
 - konkursów, m.in. „Stolica Kultury Mazowsza” (np. w 2021 r. powiat miński), „Lekcje o Mazowszu” na temat tożsamości regionalnej czy konkurs fotograficzny „Odkrywamy nasze dziedzictwo”.

4. Podsumowanie

W *Planie* ujęto łącznie 784 inwestycje celu publicznego, z czego:

- 342 ICP zostały zrealizowane,
- 183 ICP pozostają w realizacji,
- 259 ICP nie zrealizowano.

Poniżej przedstawiono podsumowanie⁸⁶ stanu realizacji inwestycji celu publicznego z poziomu regionalnego, stanowiących wiążące ustalenia *Planu*, jak również inwestycji celu publicznego z poziomu krajowego i lokalnego, które zostały uwzględnione w *Planie*.

4.1. Stan realizacji ICP – poziom regionalny

Od 2018 r., w którym przyjęty został *Plan*, do sporządzenia oceny, tj. 2023 r., zrealizowanych zostało 109 ze 178 inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, co stanowi 61% wszystkich ICP z poziomu regionalnego ujętych w *Planie*. W trakcie realizacji pozostawało 59 inwestycji (33%), zaś 10 inwestycji nie zrealizowano (6%) (Tabela 26).

Tabela 26. Podsumowanie stanu realizacji inwestycji celu publicznego z poziomu regionalnego*

Inwestycje celu publicznego ujęte w PZPWM						
	Kategoria	liczba inwestycji	zrealizowane	w realizacji	niezrealizowane	
1. Inwestycje celu publicznego z poziomu regionalnego – wiążące ustalenia <i>Planu</i>	1.1. Transport	1.1.1. Transport kolejowy	6	1	4	1
		1.1.2. Transport lotniczy	3	0	2	1
		1.1.3. Drogi wojewódzkie	99	55	39	5
	1.2. Gospodarka odpadami		10	0	8	2
	1.3. Infrastruktura społeczna	1.3.1. Dziedzictwo kulturowe	14	13	1	0
		1.3.2. Kultura	9	8	1	0
		1.3.3. Ochrona zdrowia	36	32	3	1
		1.3.4. Edukacja	1	0	1	0
	Suma		178	109	59	10

* W przypadku inwestycji podzielonych na etapy/odcinki, jeśli jeden z etapów/odcinków pozostawał w realizacji, inwestycję w całości przypisano do kategorii „w realizacji”

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych z instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji

⁸³ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 sierpnia 2020 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Sulejówek – Milusin, zespół domu Marszałka Józefa Piłsudskiego” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1418).

⁸⁴ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Warszawa – gmach dawnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego” (Dz. U. z 2022 r. poz. 1367).

⁸⁵ Dożynki Województwa Mazowieckiego odbyły się w Otwocku (2016 r.).

⁸⁶ Ze względu na zastosowane zaokrąglenie, dane przedstawione w podsumowaniu mogą nie sumować się do pełnych 100%.

W odniesieniu do ogólnej liczby ICP z poziomu regionalnego uwzględnionych w *Planie*, najwięcej inwestycji zrealizowanych stanowią te z obszaru „transport” – 56 ze 109 inwestycji (51%), a następnie „infrastruktura społeczna” – 53 inwestycje (49%). Największą liczbę inwestycji pozostających w trakcie realizacji stanowią inwestycje z obszaru „transport” – 45 inwestycji (76%), następnie „gospodarka odpadami” – 8 inwestycji (14%) i „infrastruktura społeczna” – 6 inwestycji (10%). W przypadku inwestycji niezrealizowanych, pod względem ogólnej liczby inwestycji przeważa również obszar „transport” – 7 inwestycji (70%), następny w kolejności jest obszar „gospodarka odpadami” – 2 inwestycje (20%) i „infrastruktura społeczna” – 1 inwestycja (10%) (Wykres 3).

Najwyższy odsetek inwestycji zrealizowanych w danym obszarze odnotować można w zakresie „infrastruktury społecznej” – 53 z 60 inwestycji (88%). W trakcie realizacji pozostawało 6 inwestycji (10%), zaś niezrealizowana została 1 inwestycja (2%). W rozbiciu na poszczególne kategorie, w obszarze „dziedzictwa kulturowego” zrealizowano 13 z 14 inwestycji (93%), „kultury” – 8 z 9 inwestycji (89%) oraz „ochrony zdrowia” – 32 z 36 inwestycji (89%). W trakcie realizacji pozostawały: 1 inwestycja w zakresie „dziedzictwa kulturowego” (7%), 1 inwestycja w zakresie „kultury” (11%), 3 inwestycje w zakresie „ochrony zdrowia” (8%) i 1 w zakresie „edukacji” (100%). Nie zrealizowano 1 inwestycji z zakresu „ochrony zdrowia” (3%).

W zakresie „transportu” zrealizowanych zostało 56 ze 108 inwestycji (52%), 45 było w trakcie realizacji (42%), a 7 pozostało niezrealizowanych (6%). Najwięcej ICP w obszarze „transportu” zrealizowano w ramach „budowy dróg wojewódzkich” – 55 z 99 inwestycji (56%), a 39 było w trakcie realizacji (39%). Jedyne 5 inwestycji pozostało niezrealizowanych (5%). W zakresie „transportu kolejowego”, zrealizowano 1 z 6 inwestycji (17%), 4 inwestycje pozostawały w trakcie realizacji (67%), a 1 nie została zrealizowana (17%). W obszarze „transportu lotniczego”, 2 z inwestycji były w trakcie realizacji (67%), a 1 pozostała niezrealizowana (33%).

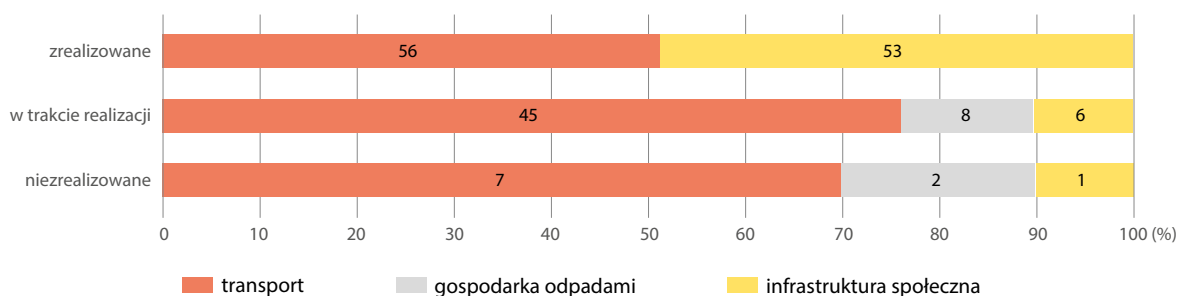
W obszarze „gospodarki odpadami”, na 10 inwestycji celu publicznego 8 było w trakcie realizacji (80%), a 2 pozostały niezrealizowane (20%).

4.2. Stan realizacji ICP – poziom krajowy i lokalny

W *Planie* uwzględniono 606 ICP z poziomu krajowego i lokalnego. W okresie 2018–2023 zrealizowane zostały 233 inwestycje (38%), w trakcie realizacji pozostawały 124 inwestycje (20%), a 249 inwestycji nie zrealizowano (41%) (Tabela 27).

W odniesieniu do ogólnej liczby zrealizowanych inwestycji celu publicznego z poziomu krajowego i lokalnego, największą część stanowiły inwestycje z obszaru „infrastruktura wodno-kanalizacyjna” – 149 z 233 inwestycji (64%). Na drugim miejscu wskazać można obszar „infrastruktura społeczna” – 29 inwestycji (12%), a następnie „transport” – 27 inwestycji (11,6%), „gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa” – 20 inwestycji (9%) i „systemy energetyczne” – 8 inwestycji (3%). W przypadku inwestycji pozostających w trakcie realizacji, największą liczbę stanowiły inwestycje z obszaru „transport” – 56 inwestycji (45%), następnie z obszaru „infrastruktura wodno-kanalizacyjna” – 44 inwestycje (35%), „systemy energetyczne” – 10 inwestycji (8%), „gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa” – 8 inwestycji (6%) i „infrastruktura społeczna” – 6 inwestycji (5%). Na ogólną liczbę inwestycji, które nie zostały zrealizowane, najczęściej przypadało w obszarze „gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa” – 167 inwestycji (67%), zaś na kolejnych miejscach znalazły się obszary: „infrastruktura wodno-kanalizacyjna” – 49 inwestycji (20%), „transport” – 12 inwestycji (5%), „systemy energetyczne” – 12 inwestycji (5%) i „infrastruktura społeczna” – 9 inwestycji (4%) (Wykres 4).

Najwyższym odsetkiem zrealizowanych inwestycji w danym obszarze charakteryzował się obszar „infrastruktura społeczna” – z 44 inwestycji zrealizowano 29 (66%). W trakcie realizacji było 6 inwestycji



Wykres 3. Podsumowanie realizacji ICP na poziomie regionalnym w województwie mazowieckim

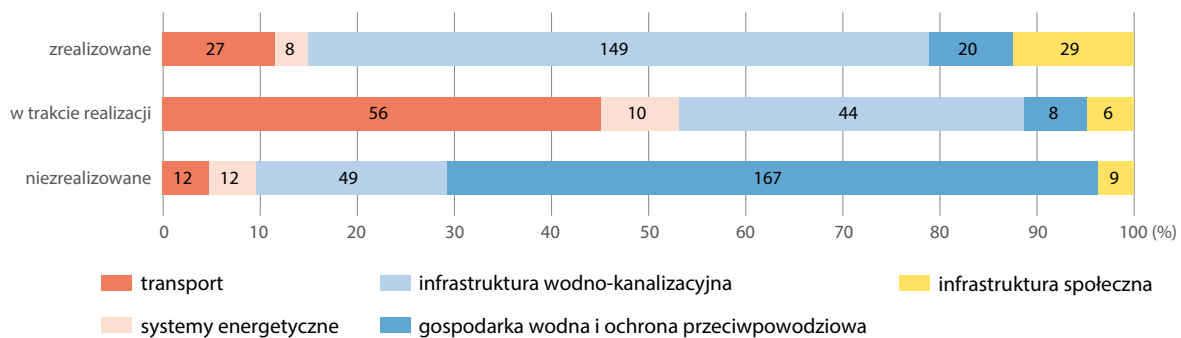
Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji

Tabela 27. Podsumowanie stanu realizacji inwestycji celu publicznego z poziomu krajowego i lokalnego*

Inwestycje celu publicznego ujęte w PZPWW						
Kategoria		liczba inwestycji	zrealizowane	w realizacji	niezrealizowane	
2. Inwestycje celu publicznego – poziom krajowy i lokalny	2.1. Transport	2.1.1. Transport kolejowy	33	7	25	1
		2.1.2. Transport zbiorowy	15	5	7	3
		2.1.3. Lotnictwo	1	0	1	0
		2.1.4. Żegluga śródlądowa	1	0	1	0
		2.1.5. Drogi krajowe	30	12	17	1
		2.1.6. Drogi miejskie na obszarze MOFW	15	3	5	7
	2.2. Systemy energetyczne	2.2.1. Systemy elektroenergetyczne	19	7	3	9
		2.2.2. Systemy gazowe	10	1	6	3
		2.2.3. Systemy paliw płynnych	1	0	1	0
	2.3. Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	242	149	44	49	
	2.4. Gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa	195	20	8	167	
	2.5. Infrastruktura społeczna	2.5.1. Dziedzictwo kulturowe	4	4	0	0
		2.5.2. Kultura	6	5	0	1
2.5.3. Ochrona zdrowia		16	16	0	0	
2.5.4. Edukacja		18	4	6	8	
Suma		606	233	124	249	

* W przypadku inwestycji podzielonych na etapy/odcinki, jeśli jeden z etapów/odcinków pozostawał w realizacji, inwestycję w całości przypisano do kategorii „w realizacji”

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych z instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji



Wykres 4. Podsumowanie realizacji ICP na poziomie krajowym i lokalnym w województwie mazowieckim

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie informacji uzyskanych od instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji

w tym obszarze (14%), a niezrealizowanych – 9 (20%). W zakresie „dziedzictwa kulturowego” i „ochrony zdrowia” zrealizowano 100% wszystkich inwestycji – odpowiednio 4 i 16. W zakresie „kultury”, 5 z 6 inwestycji zostało zrealizowanych (83%), a 1 – niezrealizowana (17%). W zakresie „edukacji”, zrealizowano 4 inwestycje (22%), 6 pozostawało w realizacji (33%), a 8 było niezrealizowanych (44%).

Na drugim miejscu pod względem odsetka zrealizowanych inwestycji znajdował się obszar „infrastruktura wodno-kanalizacyjna”. Z 242 inwestycji ujętych

w *Planie*, zrealizowanych zostało 149 (62%), w trakcie realizacji były 44 inwestycje (18%), a 49 inwestycji nie zrealizowano (20%).

W obszarze „transport”, na 95 uwzględnionych w *Planie* inwestycji, zrealizowano 27 (28%). W trakcie realizacji było 56 inwestycji (59%), a 12 inwestycji nie zrealizowano (13%). Najwięcej ICP zrealizowano w zakresie „dróg krajowych” – 12 z 30 inwestycji (40%), następnie odpowiednio z zakresu „transportu zbiorowego” – 5 z 15 inwestycji (33%), „transportu kolejowego” – 7 z 33 inwestycji (21%) i „dróg miejskich” na

obszarze MOFW – 3 z 15 inwestycji (20%). W trakcie realizacji pozostawały inwestycje wskazane w zakresie „lotnictwa” i „żegluga” (po 1 inwestycji), a następnie w zakresie „transportu kolejowego” – 25 inwestycji (76%), „dróg krajowych” – 17 inwestycji (57%), „transportu zbiorowego” – 7 inwestycji (47%) i „dróg miejskich” na obszarze MOFW – 5 inwestycji (33%). Wśród niezrealizowanych inwestycji, najczęściej dotyczyło „dróg miejskich” na obszarze MOFW – 7 inwestycji (47%), następnie „transportu zbiorowego” – 3 inwestycje (20%), „transportu kolejowego” i „dróg krajowych” – po 1 inwestycji (3%).

Podobnym odsetkiem zrealizowanych inwestycji odznaczał się obszar „systemy energetyczne”, w ramach którego zrealizowano 8 z 30 inwestycji (27%), zaś 10 inwestycji pozostawało w trakcie realizacji (33%). Nie zrealizowano 12 inwestycji (40%) z tego obszaru. Najwięcej inwestycji zrealizowano w zakresie „systemów elektroenergetycznych” – 7 z 19 inwestycji (37%), a następnie w zakresie „systemów gazowych” – 1 z 10 inwestycji (10%). W trakcie realizacji pozostawało: w zakresie „systemów elektroenergetycznych” – 3 inwestycje (16%), w zakresie „systemów gazowych” – 6 inwestycji (60%), a w zakresie „systemów paliw płynnych” – 1 inwestycja (100%). Nie zrealizowano 9 inwestycji (47%) w zakresie „systemów elektroenergetycznych” i 3 inwestycji (30%) w zakresie „systemów gazowych”.

W obszarze „gospodarka wodna i ochrona przeciwpowodziowa”, spośród 195 inwestycji uwzględnionych w *Planie*, zrealizowano 20 (10%). W trakcie realizacji pozostawało 8 inwestycji (4%), a niezrealizowanych było 167 (86%).

4.3. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego – wnioski

Analizując stan realizacji inwestycji celu publicznego na poziomie regionalnym oraz na poziomie krajowym i lokalnym, można zauważyć, że wyższy odsetek inwestycji zrealizowanych charakteryzuje ICP z poziomu regionalnego. W przypadku tej kategorii ICP, odsetek zrealizowanych inwestycji osiągnął 61%, natomiast w przypadku ICP z poziomu krajowego i lokalnego – 38%. ICP z poziomu regionalnego charakteryzowały się także wyższym odsetkiem inwestycji pozostających w trakcie realizacji niż w przypadku ICP z poziomu krajowego i lokalnego – wyniósł on odpowiednio 33% i 20%. Odsetek niezrealizowanych inwestycji z poziomu krajowego i lokalnego był znacząco wyższy (41%) niż odsetek takich inwestycji z poziomu regionalnego (6%). Obszarem, którego dotyczy najniższa efektywność realizacji inwestycji z poziomu krajowego, jest „gospodarka wodna

i ochrona przeciwpowodziowa”. W tym obszarze, spośród 195 inwestycji ujętych w *Planie*, nie zrealizowano aż 167 (86%).

Najwyższym odsetkiem zrealizowanych inwestycji, zarówno na poziomie regionalnym, jak i krajowym oraz lokalnym, charakteryzował się obszar „infrastruktury społecznej”, niższym zaś odznaczały się „inwestycje infrastrukturalne”, związane z obszarem „transportu”, „infrastrukturą wodno-kanalizacyjną”, „systemem energetycznym”, „gospodarką odpadami” czy „gospodarką wodną i ochroną przeciwpowodziową”. Wynika to z charakteru inwestycji z zakresu „infrastruktury społecznej”, które są znacznie mniejszej skali, mają zazwyczaj charakter punktowy, są mniej kosztowne i czasochłonne w realizacji. Częściej związane są z remontami i modernizacją obiektów. Skala oddziaływania tego rodzaju inwestycji na stan zagospodarowania przestrzennego województwa jest niewielka.

Największy wpływ na zmianę stanu zagospodarowania przestrzennego województwa wywierają inwestycje z zakresu „infrastruktury technicznej”. Skala oddziaływania tego typu inwestycji, zwłaszcza liniowych, ma często charakter ponadlokalny, a nawet ponadregionalny. Inwestycje te prowadzą do zmiany funkcji terenów, mogą powodować przekształcenie ich pierwotnego przeznaczenia na inne cele oraz skutkują zmianami w pokryciu terenu. Czas oraz koszty ich realizacji są znacznie większe w porównaniu z inwestycjami z zakresu „infrastruktury społecznej”.

Znaczący wpływ na stan zagospodarowania przestrzennego województwa mają także procesy zachodzące na poziomie krajowym i lokalnym. Działania na poziomie krajowym, prowadzone w trybie specustaw, z wyłączeniem przepisów z zakresu planowania przestrzennego, skutkują często chaosem przestrzennym w skali regionalnej. Na poziomie lokalnym, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wydawane są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, które zazwyczaj nie gwarantują odpowiednich standardów zagospodarowania przestrzeni, prowadząc tym samym do znacznego obniżenia jej jakości i niekontrolowanego rozpraszania zabudowy na tereny otwarte.

Obecnie plan zagospodarowania przestrzennego województwa nie ma realnego przełożenia na stan jego zagospodarowania. Dzieje się tak ze względu na słabe umocowanie ustawowe tego dokumentu w systemie planowania przestrzennego oraz ograniczone kompetencje samorządu województwa do określania w planie wiążących ustaleń. Docelowo, plan zagospodarowania przestrzennego województwa powinien stanowić punkt odniesienia dla planowania miejscowego, jak również pełnić rolę poziomu referencyjnego dla planowania przestrzennego na poziomie kraju.

Słownik pojęć

- Inwestycje celu publicznego** – działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne) oraz metropolitalnym (obejmującym obszar metropolitalny), bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899) (Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Dz. U. z 2023 r. poz. 977).
- Suburbanizacja** – proces przenoszenia form przestrzennych miasta oraz form życia miejskiego poza miasto centralne, na tereny w jego sąsiedztwie oraz proces zespalania funkcjonalnego obszarów podlegających suburbanizacji z miastem centralnym. Mianem suburbanizacji określa się także tylko proces decentralizacji w regionie miejskim polegający na przemieszczaniu się ludności i podmiotów gospodarczych z miasta centralnego do strefy podmiejskiej.
- Dziedzictwo kulturowe** – dorobek społeczeństw (narodów i środowisk) w zakresie nauki, sztuki, architektury, oświaty, techniki, wytworzony w trakcie ich historycznego rozwoju, i przekazywany z pokolenia na pokolenie. Dorobek ten dotyczy sfery określonej mianem kultury z jej wartościami materialnymi i niematerialnymi, obejmując wszystkie skutki środowiskowe wynikające z interakcji między ludźmi a otoczeniem na przestrzeni dziejów.
- NUTS (ang. Nomenclature of Territorial Units for Statistics)** – Klasyfikacja Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych ustanowiona w celu umożliwienia gromadzenia, zestawiania i rozpowszechniania porównywalnych regionalnych danych statystycznych w Unii Europejskiej. Od 1 stycznia 2018 r. w Polsce obowiązuje następujący podział na jednostki NUTS: NUTS 1 – makroregiony, NUTS 2 – regiony, NUTS 3 – podregiony.
- Sieci energetyczne** – instalacje połączone i współpracujące ze sobą, służące do:
- przesyłania paliw lub energii, tj. transportu paliw gazowych i energii elektrycznej sieciami przesyłowymi do sieci dystrybucyjnych lub odbiorców końcowych przyłączonych do sieci przesyłowych; transportu paliw ciekłych siecią rurociągów; transportu ciepła siecią ciepłowniczą;
 - dystrybucji paliw lub energii, tj. transportu paliw gazowych i energii elektrycznej sieciami dystrybucyjnymi do odbiorców; rozdziału paliw ciekłych do odbiorców; rozdziału ciepła do odbiorców, należącymi do przedsiębiorstwa energetycznego (Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 z późn. zm.).
- Sieć dystrybucyjna** – sieć gazowa wysokich, średnich i niskich ciśnień albo sieć elektroenergetyczna wysokich, średnich i niskich napięć, za której ruch sieciowy jest odpowiedzialny operator systemu dystrybucyjnego (Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 z późn. zm.).
- Sieć przesyłowa** – sieć gazowa wysokich ciśnień albo sieć elektroenergetyczna najwyższych lub wysokich napięć, za której ruch sieciowy jest odpowiedzialny operator systemu przesyłowego (Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 z późn. zm.).
- Transeuropejska sieć transportowa TEN-T (ang. Trans-European Transport Network, TEN-T)** – sieć transportowa o znaczeniu europejskim, na którą składają się drogi (przede wszystkim autostrady), linie kolejowe (w tym linie dużych prędkości), lotniska, międzynarodowe porty lotnicze, porty morskie i śródlądowe oraz terminale intermodalne. Ponadto sieć obejmuje systemy sterowania ruchem, systemy informacyjne oraz systemy nawigacyjne.

Słownik skrótów

AKPOŚK	– Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych
BDL	– Bank Danych Lokalnych
CPK	– Centralny Port Komunikacyjny
DK	– droga krajowa
DSAT	– detekcja stanów awaryjnych taboru (kolejowego)
DW	– droga wojewódzka
Dz. U.	– Dziennik Ustaw
ERTMS	– Europejski System Zarządzania Ruchem Kolejowym (ang. <i>European Rail Traffic Management System</i>)
ETCS	– Europejski System Sterowania Pociągiem (ang. <i>European Train Control System</i>)
GSM-R	– Globalny System Kolejowej Radiokomunikacji Ruchomej
GUS	– Główny Urząd Statystyczny
ICP	– inwestycja celu publicznego
KPZK 2030	– Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030
LCS	– lokalne centrum sterowania (ruchem kolejowym)
LK	– linia kolejowa
MBPR	– Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego
MOFW	– miejski obszar funkcjonalny Warszawy
MPL	– Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin
P&R	– parkuj i jedź (ang. <i>park and ride</i>)
PGO WM	– plan gospodarki odpadami województwa mazowieckiego
POIiŚ	– Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
PROW	– Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PSZOK	– punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
PZPWM	– Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego
RZGW	– Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
SRWM 2030	– Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 r. Innowacyjne Mazowsze
TEN-T	– Transeuropejska sieć transportowa (ang. <i>Trans-European Transport Network</i>)
UE	– Unia Europejska
UPZP	– ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
WKD	– Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o.
WPF WM	– Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Mazowieckiego
z późn. zm.	– z późniejszymi zmianami
ZnRID	– zezwolenie na realizację inwestycji drogowej

Materiały źródłowe

Literatura, dokumenty i akty prawne

Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2017 zatwierdzona przez Radę Ministrów w dniu 31 lipca 2017 r.

Bank Danych Lokalnych GUS

Dokument Implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.) przyjęty uchwałą nr 201/2014 Rady Ministrów z dnia 13 października 2014 r.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 przyjęta uchwałą nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (M.P. z 2012 r. poz. 252)

Koncepcja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność-Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej przyjęta uchwałą 173/2017 Rady Ministrów z dnia 7 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność-Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej

Kontrakt Terytorialny dla Województwa Mazowieckiego przyjęty uchwałą Rady Ministrów nr 233 z dnia 14 listopada 2014 r. w sprawie zatwierdzenia Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Mazowieckiego (M.P. z 2014 r. poz. 1142)

Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku przyjęty uchwałą nr 162/2015 Rady Ministrów z dnia 15 września 2015 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Kolejowego do 2023 roku, z późn. zm.

Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019–2022 przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2019 r. w sprawie „Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019–2022” (M.P. z 2019 r. poz. 808), zmieniony uchwałą nr 92 Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2021 r. zmieniającą uchwałę w sprawie „Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019–2022” (M.P. z 2021 r. poz. 745)

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych przyjęty przez Radę Ministrów dnia 16 grudnia 2003 r.

Lista funkcjonujących instalacji komunalnych prowadzona przez Marszałka Województwa Mazowieckiego na podstawie art. 38b ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 779, z późn. zm.)

Lista Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020

Opracowanie propozycji zakresu i zasad prawnych ochrony dóbr kultury współczesnej do nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – Raport Zespołu eksperckiego ds. ochrony dóbr kultury współczesnej Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki, Warszawa, grudzień 2021 r.

Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024 przyjęty uchwałą nr 3/19 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911)

Plan inwestycyjny dla województwa mazowieckiego, Załącznik nr 1 do Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024 przyjętego uchwałą nr 3/19 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024

Plan rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa mazowieckiego na lata 2016–2026 przyjęty uchwałą 1777/290/17 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie Planu rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa mazowieckiego na lata 2016–2026

Plan wykonawczy do Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku w obszarze Przestrzeni i Transport przyjęty uchwałą nr 1546/183/16 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 4 października 2016 r. w sprawie Planu wykonawczego do Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku w obszarze Przestrzeni i Transport wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko oraz Podsumowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zawierającego uzasadnienie wyboru przyjętego Planu

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego przyjęty uchwałą nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2018 r. poz. 13180)

Polityka energetyczna Polski do 2030 roku przyjęta uchwałą nr 202/2009 Rady Ministrów z dnia 10 listopada 2009 r.

Polityka Surowcowa Państwa przyjęta uchwałą nr 39 Rady Ministrów z dnia 1 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia „Polityki Surowcowej Państwa” (M.P. z 2022 r. poz. 371)

Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.) przyjęty uchwałą nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.)”, z późn. zm.

Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020–2023 przyjęty uchwałą nr 156 Rady Ministrów z dnia 28 października 2020 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego – Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020–2023. (M.P. z 2020 r. poz. 1050)

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020. Wykaz dużych projektów

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Regionalny Plan Transportowy Województwa Mazowieckiego w perspektywie do 2030 roku przyjęty uchwałą 515/313/22 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 5 kwietnia 2022 r. w sprawie Regionalnego Planu Transportowego Województwa Mazowieckiego w perspektywie do 2030 roku wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko do Regionalnego Planu Transportowego Województwa Mazowieckiego w perspektywie do 2030 roku

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020. Wykaz Projektów Pozakonkursowych EFRR RPO WM 2014–2020

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej, zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1153 i rozporządzenie (UE) nr 913/2010 oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1315/2013

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Pułtusk – kolegiata pod wezwaniem Zwiastowania Najświętszej Marii Panny” (Dz. U. z 2018 r. poz. 2462)

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 sierpnia 2020 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Sulejówek – Milusin, zespół domu Marszałka Józefa Piłsudskiego” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1418)

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 marca 2022 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Radom – zespół klasztorny Bernardynów” (Dz. U. z 2022 r. poz. 632)

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 kwietnia 2021 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Czerwińsk nad Wisłą – dawne opactwo Kanoników Regularnych” (Dz. U. z 2021 r. poz. 767)

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 kwietnia 2018 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Płock – Wzgórze Tumskie” (Dz. U. z 2018 r. poz. 1003)

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Warszawa – gmach dawnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego” (Dz. U. z 2022 r. poz. 1367)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 741 oraz z 2019 r. poz. 1819)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 552, 899 i 1912)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1912)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1841)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1819)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie wykazu Inwestycji Towarzyszących w zakresie Centralnego Portu Komunikacyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 225)

Standardy infrastruktury rowerowej i koncepcja tras rowerowych wskazanych do realizacji w perspektywie do 2030 roku w województwie mazowieckim przyjęte uchwałą nr 1100/333/22 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie przyjęcia dokumentu pn.: „Standardy infrastruktury rowerowej i koncepcja tras rowerowych wskazanych do realizacji w perspektywie do 2030 roku w województwie mazowieckim”

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r. przyjęta uchwałą nr 58 Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” (M.P. z 2014 r. poz. 469)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. z 2017 r. poz. 260)

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+. Innowacyjne Mazowsze przyjęta uchwałą nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze przyjęta uchwałą nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku przyjęta uchwałą nr 105 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku” (M.P. z 2019 r. poz. 1054)

Strategiczne Studium Lokalizacyjne Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego przyjęte zarządzeniem nr 8 Pełnomocnika Rządu do spraw Centralnego Portu Komunikacyjnego z dnia 22 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategicznego Studium Lokalizacyjnego Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego

Studium korytarzowe dla inwestycji pod nazwą „Budowa drogi ekspresowej S10 Toruń (A1) – Warszawa (S8) wraz z budową Obwodnicy Aglomeracji Warszawskiej”

Uchwała nr 151/2019 Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku

Uchwała nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.)”

Uchwała nr 46/2021 Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 2021 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Budowy 100 Obwodnic na lata 2020–2030”

Uchwała nr 63/2021 Rady Ministrów z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021–2025

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, z późn. zm.)³¹⁵

Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 162)

Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 892 i 1113)

Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378 oraz z 2022 r. poz. 1079)

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579, z 2020 r. poz. 568, 659, 875 i 2361 oraz z 2021 r. poz. 2151)

Ustawa z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1275 i 1846)

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2023 r. poz. 924)

Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 273 i 1846 oraz z 2023 r. poz. 595)

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977)

Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038 przyjęta uchwałą nr 259/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Mazowieckiego na lata 2018–2038, z późn. zm.

Strony internetowe

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021PC0812&from=EN> (dostęp: październik 2022 r.)

<https://mazovia.pl/survey/register/list/id.24> (dostęp: styczeń 2022 r.)

<https://mzdw.pl/pl/strona/plan-postepowan-o-udzielenie-zamowien> (dostęp: październik 2022 r.)

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/regionalny-program-operacyjny-wojewodztwa-mazowieckiego-na-lata-2014-2020/> (dostęp: styczeń 2023 r.)

<https://www.gov.pl/web/gddkia/s10-i-obwodnica-aglomeracji-warszawskiej---podsumowanie-spotkan-z-samorzadami> (dostęp: grudzień 2022 r.)

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/-program-rozwoju-obszarow-wiejskich-2014-2020-prow-2014-2020> (dostęp: styczeń 2023 r.)

<https://www.pois.gov.pl/strony/o-programie/dokumenty/program-operacyjny-infrastruktura-i-srodowisko-2014-2020/> (dostęp: styczeń 2023 r.)

<https://www.pois.gov.pl/strony/o-programie/dokumenty/program-operacyjny-infrastruktura-i-srodowisko-2014-2020/> (dostęp: styczeń 2023 r.)

³¹⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, 1723, 2127, 2243, 2370 i 2687 i z 2023 r. poz. 295

Spis rycin

Ryc. 1. Realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie transportu kolejowego i zbiorowego w województwie mazowieckim – poziom krajowy i regionalny	12
Ryc. 2. Realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie transportu kolejowego i zbiorowego w MOFW – poziom krajowy i regionalny	13
Ryc. 3. Realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie transportu drogowego w województwie mazowieckim – poziom krajowy i regionalny	24
Ryc. 4. Realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie transportu drogowego w MOFW – poziom krajowy i regionalny	25
Ryc. 5. System elektroenergetyczny najwyższych napięć w województwie mazowieckim	50
Ryc. 6. System elektroenergetyczny najwyższych napięć w MOFW	51
Ryc. 7. System gazowy wysokiego ciśnienia w województwie mazowieckim	56
Ryc. 8. System gazowy wysokiego ciśnienia w MOFW	57
Ryc. 9. System paliw płynnych w województwie mazowieckim	60
Ryc. 10. System paliw płynnych w MOFW	61

Spis wykresów

Wykres 1. Stan realizacji inwestycji celu publicznego w zakresie transportu w województwie mazowieckim – poziom regionalny	10
Wykres 2. Stan realizacji inwestycji celu publicznego w zakresie transportu w województwie mazowieckim – poziom krajowy i lokalny	38
Wykres 3. Podsumowanie realizacji ICP na poziomie regionalnym w województwie mazowieckim	94
Wykres 4. Podsumowanie realizacji ICP na poziomie krajowym i lokalnym w województwie mazowieckim....	95

Spis tabel

Spis tabel

Tabela 1.	Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu kolejowego – poziom regionalny	11
Tabela 2.	Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu lotniczego – poziom regionalny.....	14
Tabela 3.	Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg wojewódzkich – poziom regionalny	14
Tabela 4.	Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi – poziom regionalny.....	27
Tabela 5.	Inwestycje celu publicznego w zakresie dziedzictwa kulturowego – poziom regionalny.....	30
Tabela 6.	Inwestycje celu publicznego w zakresie kultury – poziom regionalny.....	32
Tabela 7.	Inwestycje celu publicznego w zakresie ochrony zdrowia – poziom regionalny	33
Tabela 8.	Inwestycja celu publicznego w zakresie edukacji – poziom regionalny	36
Tabela 9.	Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu kolejowego – poziom krajowy	39
Tabela 10.	Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu zbiorowego – poziom lokalny	43
Tabela 11.	Inwestycje celu publicznego w zakresie transportu lotniczego – poziom krajowy	45
Tabela 12.	Inwestycje celu publicznego w zakresie żeglugi śródlądowej – poziom krajowy	46
Tabela 13.	Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg krajowych – poziom krajowy	46
Tabela 14.	Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg miejskich* na obszarze MOFW – poziom lokalny	49
Tabela 15.	Inwestycje celu publicznego w zakresie systemów elektroenergetycznych* – poziom krajowy	52
Tabela 16.	Inwestycje celu publicznego w zakresie systemów gazowych* – poziom krajowy	54
Tabela 17.	Inwestycje celu publicznego w zakresie systemów paliw płynnych – poziom krajowy	59
Tabela 18.	Inwestycje celu publicznego w zakresie sieci kanalizacyjnych, w tym budowa i modernizacja – poziom krajowy	62
Tabela 19.	Inwestycje celu publicznego w zakresie oczyszczalni ścieków, w tym budowa i modernizacja – poziom krajowy	68
Tabela 20.	Inwestycje celu publicznego w zakresie indywidualnych systemów oczyszczania – poziom krajowy	73
Tabela 21.	Inwestycje celu publicznego w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej – poziom krajowy	74
Tabela 22.	Inwestycje celu publicznego w zakresie dziedzictwa kulturowego – poziom krajowy	81
Tabela 23.	Inwestycje celu publicznego w zakresie kultury – poziom krajowy	82
Tabela 24.	Inwestycje celu publicznego w zakresie ochrony zdrowia – poziom krajowy	83
Tabela 25.	Inwestycje celu publicznego w zakresie edukacji – poziom krajowy	84
Tabela 26.	Podsumowanie stanu realizacji inwestycji celu publicznego z poziomu regionalnego*	93
Tabela 27.	Podsumowanie stanu realizacji inwestycji celu publicznego z poziomu krajowego i lokalnego*	95

MAZOWSZE. Analizy i Studia

- Zeszyt 2 (63) 2023 Okresowa ocena Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego. Część I. Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego wraz z przeglądem zmian
- Zeszyt 1 (62) 2023 Tożsamość w krajobrazach (nie tylko) kulturowych województwa mazowieckiego
- Zeszyt 2 (61) 2022 Wykorzystanie obiektów turystycznych wspieranych i promowanych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego a turystyka weekendowa na Mazowszu
- Zeszyt 1 (60) 2022 Uwarunkowania rozwoju energetyki w województwie mazowieckim
- Zeszyt 2 (59) 2021 Region mazowiecki regionalny na tle Polski Wschodniej – sytuacja społeczno-gospodarcza oraz powiązania funkcjonalno-przestrzenne
- Zeszyt 1 (58) 2021 Analiza głównych problemów i wyzwań w działalności ochotniczych straży pożarnych w województwie mazowieckim
- Zeszyt 1 (57) 2020 Koncepcja działań strategicznych w zakresie niskoemisyjnej dostępności lotniska Warszawa/Modlin
- Zeszyt 2 (56) 2019 Drogi w krajobrazie
- Zeszyt 1 (55) 2019 Studium wpływu modernizacji linii kolejowej E75 na rozwój Obszaru Metropolitalnego Warszawy
- Zeszyt 4 (54) 2018 Okresowa ocena Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego tom 2
- Zeszyt 3 (53) 2018 Okresowa ocena Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego tom 1
- Zeszyt 2 (52) 2018 Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego tom 2
- Zeszyt 1 (51) 2018 Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego tom 1
- Zeszyt 9 (50) 2016 Dokumenty strategiczne i wdrożeniowe województwa mazowieckiego – wyniki inwentaryzacji
- Zeszyt 8 (49) 2016 Rozwój rolnictwa ekologicznego w województwie mazowieckim
- Zeszyt 7 (48) 2015 Koncepcje sieciowych produktów turystycznych w subregionach województwa mazowieckiego
- Zeszyt 6 (47) 2015 Analiza stanu zagospodarowania i kierunki polityki przestrzennej na potrzeby Płockiego Obszaru Funkcjonalnego
- Zeszyt 5 (46) 2015 Indywidualne projekty kluczowe RPO WM 2007–2013 a realizacja celów SRWM
- Zeszyt 4 (45) 2015 Korytarze ekologiczne w województwie mazowieckim ze szczególnym uwzględnieniem korytarza ekologicznego Wkry
- Zeszyt 3 (44) 2015 Rozwój energetyki opartej na źródłach odnawialnych w województwie mazowieckim – stan i wyzwania
- Zeszyt 2 (43) 2015 Potencjał rozwoju przemysłu w powiatach województwa mazowieckiego
- Zeszyt 1 (42) 2015 Uwarunkowania rozwoju biogazowni rolniczych w województwie mazowieckim
- Zeszyt 4 (41) 2014 Obsługa komunikacyjna Obszaru Metropolitalnego Warszawy w latach 2005–2012 w kontekście trwałego i zrównoważonego rozwoju subregionu
- Zeszyt 3 (40) 2014 Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze a oczekiwania społeczne
- Zeszyt 2 (39) 2014 Możliwości wykorzystania potencjału Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego dla wzrostu konkurencyjności miejskiego obszaru funkcjonalnego Siedlec
- Zeszyt 2 (37) 2013 Studium wpływu realizacji linii kolejowej Rail Baltica na sektor logistyki w województwie mazowieckim
- Zeszyt 1 (36) 2013 Wstępna koncepcja utworzenia parku przemysłowo-technologicznego na terenach przylotniskowych Mazowieckiego Portu Lotniczego Warszawa-Modlin
- Zeszyt 4 (35) 2012 Delimitacja obszarów problemowych polityki regionalnej w województwie mazowieckim
- Zeszyt 3 (34) 2012 Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich w województwie mazowieckim w latach 1999–2010
- Zeszyt 2 (33) 2012 Strategiczne obszary żywicielskie w województwie mazowieckim